

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

nimi: SILLAMÄE LASTEKAITSE ÜHING

registrikood: 80045175

tänava nimi, maja ja korteri number: Viru pst 22a-11

linn: Sillamäe linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihnumber: 40232

telefon: +372 55602993, +372 3972226

faks: +372 6250059

e-posti aadress: info@sscw.ee

veebilehe aadress: www.sscw.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	54
Bilanss	54
Tulemiaruanne	55
Rahavoogude aruanne	56
Netovara muutuste aruanne	57
Raamatupidamise aastaaruande lisad	58
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	58
Lisa 2 Raha	58
Lisa 3 Liikmetelt saadud tasud	59
Lisa 4 Annetused ja toetused	59
Lisa 5 Tööjõukulud	59
Lisa 6 Seotud osapooled	60
Aruande allkirjad	61

Tegevusaruanne

Tegevuse alused, liikmeskond ja juhtimine

Organisatsiooni eesmärgiks on laste õiguste, arengu ja huvide kaitsmine kooskõlas ÜRO Lapse Õiguste konventsiooniga ja Eesti Vabariigi lastekaitse seadusega.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus põhineb kodanikualgatusel ja tegutsetakse avalikes huvides. Sillamäe Lastekaitse Ühing on 9. detsembril 1989 aastal asutatud Eesti Suurperede Ühingu õigusjärglane.

Sillamäe Lastekaitse Ühing on alatest 1990 a. on Lastekaitse Liidu liige ja kuulub ainsa muukeelse organisatsioonina EKAKi ühiskomisjoni (alatest 2012a.), on Euroopa vaesusevastaste organisatsioonide (EAPN) võrgustiku liige (liige alatest 2010a.), Anna Lindh Foundation Eesti (liige alatest 2007a.) võrgustiku liige ja omab konsultatiivset staatust ÜRO majandus- ja sotsiaalkomisjoni (ECOSOC) juures (alatest 2014) ja oktoobris 2015 a. Arengukoostöö Ümarlaua liikmena, alatest märtsist 2018 a. Euroopa (AMATEO) kultuurivõrgustiku liikmena ning alatest oktoobrist 2018 a. Eesti Noorteühenduste Liidu (ENL) täisliikmena.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevuse üldpõhimõtted

Sillamäe Lastekaitse Ühing:

- väärtustab iga last
- lähtub lapse ja noorte huvidest
- väärtustab lapse parima kasvukeskkonnana perekonda
- toetab oma tegevusega lapse ja noorte osalust
- on avatud uutele ideedele

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevuse põhisuunad

Organisatsioon

Liikmete võimestamine eestkoste ja praktilise tegevuse teostamiseks kohalikul tasandil, kohalikest vajadustest lähtuvalt ja kohaliku omavalitsusega koostöös.

Valdkond

Sillamäe Lastekaitse Ühing jälgib laste õiguste tagamise ja lastekaitse valdkonnas toimuvat. Juhib tähelepanu lapse õiguste rikkumistele, teeb ettepanekuid olukorra parandamiseks. Pakub välja ja viib ellu uusi algatusi laste, noorte ja perede toetamiseks.

Ühiskond

Lapse ja noore õigustest teavitamine ja ühiskonna väärtushinnangute ja hoiakute kujundamine lapse ja noore õiguste paremaks tagamiseks.

Strateegilised eesmärgid ja põhitegevused on

Sillamäe Lastekaitse Ühingu strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud põhitegevused on järgmised:

1. liitumine Lastekaitse Liidu ja noorsootöö programmidega

- a. ühiste seisukohtade väljakujundamine organisatsiooni siseselt arutelude ja tõhustatud infoliikumise kaudu;
- b. toimiva süsteemi loomine info kogumiseks ja analüüsimiseks laste olukorrast.

2. laste õiguste teadvustamine lastele ja täiskasvanutele

- a. spetsialistide kooolitus;
- b. avalikkusele suunatud selgitustöö;
- c. teabematerjalide ja erialakirjanduse väljaandmine.

3. lapse ja noore mitmekülgse arengu toetamine edukaks toimetulekuks igapäevaelus

- a. toimiva mehhanismi loomine laste arvamuse väljaselgitamiseks ja laste kaasamiseks oma tegevuse kavandamisse;
- b. uute algatuste ja ideede pakkumine ning elluviimine, mis aitavad kaasa vanemliku kasvatustavade tõhustamisele koostöö edendamise laste- ja noorteorganisatsioonidega.

4. sidemete ja koostöö arendamine teiste laste ja noortega seotud organisatsioonidega Eestis ja välismaal

- a. koostöövõrgustiku loomine ja tugevdamine laste- ja noorteorganisatsioonidega;
- b. liitumine koostööpartnerite ja võrgustike algatuste ja projektidega (Peace Child International, EAPN, Anna Lindh Foundation, AMATEO, Asia-Europe Foundation, erinevad võrgustikud Läänemere, Põhjamaa, Vahemere regioonidest, jt.);

5. organisatsiooni pideva arengu tagamine

- a. koostöö tõhustamine siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil partneritega, kelle kohustus ja/või huvi on panustada lapsesõbralikuma ühiskonna kujundamisse (koostöö omavalitsuste liitudega, MTÜ- dega, avaliku sektoriga, rahvusvaheliste partnerorganisatsioonidega UKst, Kreekast, Hispaaniast, Portugaliast, Saksamaalt, Belgiast, Hollandist, Slovakiast, Lätist, Leedust, Taanist, Soomest, Rootsist, Vahemeriikidest (Tuneesist ja Egiptusest) ja muu riikidest. Osalemine ELi koostöövõrgustikes) ning arengukoostöö edendamine Euroopa Komisjoniga, Asia-Euroopa Foundiga, Põhjamaade Ministrite Nõukoguga, Euroopa Nõukogu Põhja-Lõuna keskus, Anna Lindh Fondiga ja ÜRO agentuuridega (UNHCR, UNICEF jt);
- b. pideva mitmetasandilise (juhtkond, bürootöötajad, liikmeskond ja partnerid/toetajad) arendustegevuse tagamine (Organisatsiooni põhiväärtuste sõnastamine, organisatsiooni tegevuse mõju hindamise süsteemi väljatöötamine, töötajate motivatsioonisüsteemi välja töötamine, suhtekorraldusstrateegia, imago kujundus).

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus on seotud ja eesmärgistatud LÕK põhimõtete järgimisega ning artiklites sätestatuga. ÜRO lapse õiguste konventsioon lähtub põhimõttest, et lisaks vanematele on ka ühiskonnal kohustus tagada ja igati kaasa aidata laste põhivajaduste rahuldamisele ning pakkuda tuge lapse isiksuse, annete ja võimete arenguks. Eesti Vabariik, ühinedes konventsiooniga võttis endale kohustuse need nõuded ellu viia. Laste olukorra kohta teabe kogumine ning selle analüüsimine võimaldab selgunud probleemide põhjal teha ettepanekuid lahendusteede leidmiseks.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu liikmeskonda kuulub 248 füüsilist isikut.

Organisatsiooni juhtimine ja arendus toimib kolmetasandilises tegevuses (strateegiline juhtimine, igapäevane organisatsioonitöö ja tegevuste juhtimine ning rakenduslik töö, mis on seotud projektides püstitatud eesmärkide saavutamise).

Sillamäe Lastekaitse Ühing (SSCW) on pidanud korralised koosolekuid 22.01., 26.02., 26.03., 23.04., 28.05., 25.06., 06.08., 19.08., 30.09., 29.10., 30.11., 22.12.2021. Koosolekutel käsitletud teemad on hõlmanud peamiselt Sillamäe Lastekaitse Ühingu arendamise küsimust aga ka Lastekaitse Liidu, Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustiku ning Harjumaa ja Ida-Viru sotsiaalpartnerite 2021.a. tegevusvaldkondade ja programmide ning teiste koostööpartnerite/võrgustike tegevusega seonduvat, rahvusvahelise koostöö teemat Euroopa Liidu, Vahemere- ja Asia-Euroopa piirkondades, säästva arengut, kodanikuühiskonnat, meediapädevuste, laste- ja noorte vaba aja sisustamise ja huvikaitse teemaikat, lastekaitse liikumise, poliitikakujundamise ning noorte temaatilisi üritusi ja koostöötegevusi, seminare ja konverentse (s.h. ka rahvusvahelisel tasemel), SSCW programmide teemadel ja nendel osalemist, organisatsiooni tegevuste rahastamisega seonduvaid küsimusi, EKAKi komisjoniga seonduvaid küsimusi, noorte osaluse edendamise küsimust, avalike suhete ja äri partnerite koostöö teemaikat ning üldkogu ettevalmistusega ja läbiviimisega seonduvaid küsimusi.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevjuhiks on Irina Golikova ning nõukogu esimeheks on Stepan Bondarenko, bürootöötajate koosseis Irina Golikova, Alsu Hamidulina, Vassili Golikov. Valdonna- ja projektijuhid ning praktikandid/vabatahtlikud projektide/organisatsiooni juures olid Anna Liza Starkova, Rusalina Gassõmova, Daina Arfanova, Anton Pilitsin, Tatjana Raudsepp, Olesja Korchenova ja teised.

Töötasude üldsumma 2021. aastal moodustas koos sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuga 9226 eurot (eelmisel aastal 11617 eurot). Töölepingu alusel on arvestatud 9226 eurot (eelmisel aastal 11617 eurot) ja töövõtulepingute alusel on arvestatud 0 eurot (eelmisel aastal 0 eurot).

Kokku 2021 aastal otseselt võttis osa Sillamäe Lastekaitse Ühingu projektides, koolitustest ja **üritustes 4737 inimest**, lisaks neile oli Ühingu pea veebilehe koos allehetedega www.sscw.ee (unsdg.ee, foorum.sscw.ee, meedia.sscw.ee, inclusiveurope.eu jt) **unikaalseid külastajaid kokku 410224**.

AASTA TEGEVUS

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus on 2021 aastal jaotatud nelja erineva valdkonna vahel.

1. Liitumine Lastekaitse Liidu programmide ja projektidega
2. Eesmärgipõhine projektitegevus
3. Koostöö - kohalik ja rahvusvaheline

4. Organisatsiooni arendamine

1. LIITUMINE LASTEKAITSE LIIDU PROGRAMMIDE JA PROJEKTIDEGA

Valdkonna üldine eesmärk on aidata kaasa ühiskonna kujundamisele, kus lapse inimõigused on teadvustatud ja tunnustatud ning lapsi puudutavate poliitika ja strateegiate vastuvõtmisel on esikohale seatud laste huvid ja vajadused. SLÜ on edendab aktiivset koostööd Lastekaitse Liidu ja teiste laste- ning noorsootööorganisatsioonidega ja jälgib laste õiguste tagamise ja lastekaitse valdkonnas toimuvat ning juhib tähelepanu lapse õiguste rikkumistele ja teeb ettepanekuid olukorra parandamiseks.

Tegevused:

Kasvame koos 2021 „Olla koos lastega“

Projekti peaesmärk oli propageerida positiivset perekasvatust vanemate ja laste omavahelises koostöös arendades ja tugevdades peremudelit ja seeläbi lapse arengut toetavat kasvukeskkonda, teostades programmi koostöös vanemate ja lastega läbi laste/noorte oskuste arendamise ja uute teadmiste/oskuste ning võimaluste loomise ja edasi andmise kogu perel.

Otsesed eesmärgid:

- Edendada laste ja nende vanemate omavahelist koostööd.
- Tutvustada lastekaitse konventsiooni ja lapse õigusi ning kohustusi.
- Viia läbi nii vanematele kui lastele suunatud seminarid vastavalt nende arenguvajadusele ja perekasvatuse põhimõtetele.
- Viia läbi praktilisi tegevusi koos vanemate ja lastega, mis pakuvad ka konkreetseid praktilisi oskusi.

Projekti tegevuste jooksul keskenduti laste ja nende vanemate omavahelise koostöö ja teineteisemõistmise suurendamisele seoses COVID 19 mõjudega noortele ja lastevanematele, eriti mis puudutab nende vaimset tervist ning eluga hakkam saamist. Lisaks seminari ja koolituse vormis jagati ka praktilist informatsiooni mis puudutas nende võimalustest ja riigi poolt pakutava tugi ning jätkuvalt ka lastekaitse õiguste konventsiooni põhiseisukohti – iseseisvust ja toetavaid kasvatusemeetodeid.

Projekti sihtgrupp: kokku oli kaasatud 20 peret (vanemad ja lapsed) ja 40 last, aga projekti jooksul osalejate arv oli korduvalt suurem kui plaanitud. Kaasatud olid nii pered (vähemkindlustatud) kui lapsed lasteaiast ja koolidest lastekaitsepäeva tähistamisel. **Kokku osales otseselt 60 inimest (spetsialistid, vanemad ja nende lapsed).**

Tegevuse lühikirjeldus

- **22-25.05.2021, Narvas toimus pere suvekool**, mis sisaldas nii teadlikuse tõstmise üritused kui ka lastele erinevad ühismängud kasutades aktiivseid meetodeid). Koolitus lastevanematele tutvumine ja läbiviimine, küsimustik lastevanematele, (laps peres ja kasvatus koolis ning peres, laste õigused ja kohustused, laste ja peredega kasvatus aktiivsed meetodid) ning lastele suunatud arengukava ning ühised tegevused (peremängud ja toidu valmistamine).
- **25.08.2021 Tunnustamisüritus "Laste Sõber 2021"**; Tunnustamiskonkursi autasude jagamine ja Sillamäe LÜ 2021 a. sügise tegevuse ülevaade. Tunnustamiskonkursi 2021 a. laureaatide nimekiri on leitav veebilehel: <http://www.sscw.ee/?id=14897> Lastekaitse tööga seotatud materjalide esitlemine ja „Märka Last“ ajakirja tutvustamine. S.h. ka temaatilised materjalid laste õigustest, tööseadusest ja muu.
- **05.11.2021, Sillamäel toimus Seminar lastevanematele ja noortele**, mille raames korraldati arutelud teadmiste ja oskuste tõstmine spetsialisti juhtimisel. Täiskavatu seminari järel toimus ka noorte seminar, kus kasutasime aktiivseid mängud ja pidasime koolituse.
- Kogumiku "TOPS" koostamine ja tutvustamine avalikusele.

Projekti tulemusena sai valmis väike kogumik "Tops: Tahan, oskan, saan" vene keeles, kelle autor on Irina Golikova. Käsiraamat sisaldab pakutud meetodikat, teoreetilist ülevaadet projekti teemast ning praktilisi näpunäiteid ja erinevaid praktilisi loovad ülesandeid vanematele kuidas läbi mängude rääkida perekasvatusest, loov lastega nende õigustest ja kohustustest ning tunda ennast vabana kuid olla vastutustundlik. Kõik materjalid saavad olema üleval organisatsiooni kodulehel www.sscw.ee. Projekti teostamist toetas Lastekaitse Liit.

2. Märka last keskuse töö on peatanud, kuid jätkati mõned teenused e-keskonna kaudu ja telefoni ja muude kanalite kaudu, mida juhivad Irina Golikova koos oma meeskonnaga:

- sotsiaaltöötaja vastuvõtt (vajadus e-põhine teenus);
- psühholoogi vastuvõtt (vajadus e-põhine teenus);
- tööpraktika käivitamine SLÜs töötutele inimestele koostöö Töötukassaga
- koostöö kohalike koolidega, MTÜdega erinevate projektide/programmide raames
- toetust ja abi on saanud 11 perekonda.
- koostöös Lastekaitse Liiduga on jätkunud ka lapsevanemate nõustamine advokatuuri poolt e-kanalite kaudu.

Kokku virtuaalse tugiteenuste kaudu oleme toetanud üle 101 inimest. Töötukassa toel korraldasime Ida-Virumaa pärit noortele tööpraktikat, mis kestis 4 kuud, mis plaani järgi pidi liituma SSCW meeskonnaga ja koordineerida Märka Last keskuse tööd, kuid, juhatause arutelul ning

ressurside piiretletud arvu puhul, Sillamäe LÜ juhatus otsustas tööpraktikat lõpetanud noore tänada koostöö eest ning jätkuvalt ka sellel aastal mitte avada Märka Last keskuse teenuste pakkumist. Loodetavasti koostöö teiste KOViiga sujub tulevikus paremeni ning nad nõustavad kaasrahastama vajalike tugiteenuseid ning avibajavate perede toetamist, kuna ilma KOVi või riigi toetuseta ei ole võimalik edasi jätkusuutlik teenusi pakkuda. Organisatsiooni juhtkond tegi ettepaneku läbi uute teenuste ning ACF ja KÜSKi arenguhüppe taotlusvoorude kaudu suurendada enda võimekust teenuste osutamisel.

Lastekaitse Liitu programmidest ning seotud tegevustest võttis 2021 aastal osa kokku üle 161 inimest.

2. EESMÄRGIPÕHINE PROJEKITEGEVUS

Ühingu tegevuse eesmärkideks on liitumine laset- ja noorsootöö alaste programmidega; laste õiguste teadvustamine lastele ja täiskasvanutele; lapse mitmekülgse arengu toetamine edukaks toimetulekuks igapäevaelus; probleemide ennetamisel orienteeritud süsteemi kujundamine ja ühtne tegevus selle realiseerimisel; sidemete ja koostöö arendamine teiste laste ning noortega seotud organisatsioonidega Eestis ja välismaal ja Ühingu liikmete ühiste huvide eest seismine.

Eesmärkide täitmiseks on SLÜ loonud programme, mille raames viib ellu erinevad projekte. Sellele lisaks toimub lühemajalisi eriteemalisi tegevusi kooskõlas ühingu tegevuste eesmärkidega.

Tänaseks on Sillamäe Lastekaitse Ühingu käimas järgmised programmid:

- Laste õiguste ja perearendamise programm (LÕP)
- Erivajadustega noortele suunatud programm (ENP)
- Soolise võrdõiguslikkuse programm (SVÕ)
- Noorte loovuse anreguprogramm (NLP)
- Lõimumise programm (LP)
- Noorte osaluse ja co-managemendi programm (CMP)
- Jätkusuutliku ja sotsiaalse ettevõtluse/innovatsiooni arengu programm (JSAP)
- Vabatahtliku tegevuse ja kodanikuühiskonna arengu programm (VTKAP)
- Meediapädevuste oskuste arendamis programm (MPO)
- Rahvusvahelise koostöö edendamise programm (INT)
- Sillamäe Lastekaitse Ühingu keskuse "Märka Last" käigushooldmine ja arendamine (programm on peatatud)

TEGEVUSED:

"Global Conversation 2021: roheline, kestlik ja digitaalselt integreerunud maailm"

Rahvusvaheliste konverentside sarja raames toimusid regionaalsed konsultatsioonid: veebruaris 2020, Tallinnas, Eestis (Euroopa piirkond); septembris, Soussis, Tuneesias (Aafrika ja Vahemereriikide piirkond); ning oktoobris Londonis, UKs (Üle maailme- virtuaalkeskonnas), mis olid pühendatud ÜRO 75. aastapäeva tähistamisele ja tema olulisele rollile globaalses koostöös. Lõplik kokkuvõtlik **Rahvusvaheline kõrgetasemeline konverents** pidi toimuma 2020 aastal , kui COVID 19 viiruse leviku puhul sai korraldatud 26-29. august 2021, Narvas.

Rahvusvaheline kõrgetasemeline konverents "Global Conversation 2021: roheline, kestlik ja digitaalselt integreerunud maailm" toimus ÜRO "Gloobalse arutelu kampaania" raames mida korraldati koostöös 10 erinevate riikide partneritega. Kõrgetasemeline konverents oli finantseeritud Euroopa Regionaalarengu Fondist Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kaudu ja kaasrahastatud Kodanikuühiskonna Sihtkapitali ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu Põhja- ja Baltimaade kodanikuühenduste toetus programmi raames. Sisuliselt konverentsi sai korraldatud Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu Põhja-Lõuna Keskuse (Portugaal), Nordic Innovationi (Norra), Convergences (Prantsusmaa), Globaalsete keskkonnastrateegiate Instituut (Jaapan) Asia-Europe Foundationi (Singapoure), CeSUSi (Argentina), United Nations Refugee Agency (Šveits), Global Assembly ja Peace Child Internationali (UK) ja teiste rahvusvaheliste partnerite poolt.

Global Conversation 2021 oli 4-päevane konverents, mis sisaldas intensiivset programmi kõrgetasemelistest kõnedest, diskussioonidest ja töögruppidest. Konverentsil arutati ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamise praktilisi küsimusi, rohepöörde peamisi muudatusi tööstuses ja energeetika valdkonnas ning põhjuseid, miks süveneb noorte tööpuudus, kliimasoojenemine, majanduslik, sotsiaalne ja rassiline ebavõrdsus ning kodanikuühiskonna roll säästva arengu eesmärkide saavutamisel. Me arutasime ka kultuuridevahelise dialoogi ja rahvusvahelise koostöö vajalikkust ühiskondade tervendamisel. Konverents rõhutas taas ÜRO ja selle liikmesriikide töö tähtsust rohelise, sotsiaalselt kestliku ja digitaalselt integreerunud maailma saavutamisel. Konverentsi tulemusena valmis nn „Tallinna Deklaratsioon“ koos tegevuskavaga, mis esitleti (Peasamblees) ÜRO üldkogule, Euroopa Komisjonile, erinevatele rahvusvahelistele organisatsioonidele (Asia-Europea Foundation, Anna Lindh Foundaiton, Nordic Council, jt), valitsusasutustele, kodanikuühiskonna katusorganisatsioonidele ning ajakirjanikele. Tallinna poliitilise deklaratsiooni koostamine algas eelkonverentsil, mida korraldas Peace Child Eesti, mis toimus 22.-25. augustil Tallinnas.

See sündmus ühendas praktikute, poliitikakujundajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide, meedia ja rahvusvaheliste rahastajate ainulaadseid piirkondlikke võrgustikke (Euroopa, Aasia, Aafrika ja Ameerika).

Kõrgetasemelise konverentsi eesmärgiks oli uurida ÜRO 75. deklaratsiooni rakendamist ja edendada uut rahvusvahelist koostööd ÜRO säästva arengu eesmärkide (ÜRO säästva arengu eesmärgid), inim- ja digitaalsete õiguste, kliimamuutuste (ambitsioonikamad riiklikult kindlaksmääratud panused COP 26-l) saavutamisel globaliseerunud maailmas.

Täiendavad eesmärgid:

- Tõsta teadlikkust ÜRO kestlike eesmärkidest ja nende rakendamisest kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil.
- Leida võimalusi, kuidas kasutada innovatilisid lahendused ja digitehnoloogiaid ettevõtete, kogukondade (vabaühenduste) ja indiviidide kaasamiseks ÜRO kestlike eesmärkide ja inimõiguste saavutamiseks.
- Jagada olemasolevate rahvusvaheliste rohemajanduse ja digitaalsete instrumentide kasutamise praktikaid, et parandada kliimamuutuste poliitikaid, ühiskonna jätkusuutlikkust ja arendada paremaid tööriistu tõhusaks valitsemiseks.
- Tutvustada Eesti ja rahvusvahelisi parimaid praktikaid rohepöördest, rohelistest majandusest ning innovatiivsetest lahendustest ettevõtluse ja kodanikuühiskonna valdkonnas.
- Luua valitsuse, ettevõtluse, vabakonna ja organisatsioonide võrgustik ÜRO kestlike eesmärkide rakendamiseks.

Korraldajad soovisid aidata luua ruumi avatud ja mittekonfrontatiivsele arutelule ametlike organisatsioonide esindajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja üksikisikute esindajate vahel. Panustada kodanikuühiskonna poolt globaalse kliimamuutusega kohanemisega ja kodanikuühiskonna kaasamisega ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP 26) ettevalmistamisprotsessi, mis toimub 1-12. November 2021 Glasgows, UK.

Sihtgrupp: konverentsil osalesid nii poliitikakujundajaid, ettevõtjaid, (enausti) vabakonna esindajaid ning ÜRO ja rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsuse, diplomaatide, ministeeriumite ja riigiasutuste esindajaid, noorteorganisatsioone, teadlasi ja teisi kestliku arengu eesmärkide nimel töötavaid inimesi. Eestist oli rahvusvahelise konverentsile oodatud riigiametnikud, teadlased ja kodanikuühenduste esindajad (hariduse, kultuuri, keskkonna ja noorsotöö valdkonnast), sotsiaalsed ettevõtjad, kohalike omavalitsuste esindajad/spetsialistid, riikliku asutuste esindajad, poliitikud, noored ja meedia esindajad huvitundjaid üle kodanikuühiskonna ning säästva arenguga edendamiseks ja arendamisega seostatud teemadega spetsialistid, kohalikud ja rahvusvahelised donori/fondid ning eksperte jerinevate riiklike asutustest ja suurtest võrgustikutest (Liidud, Ministeeriumid, saatkonnad jne).

Rahvusvahelisel hübriidkonverentsil kokku osales 106 esindajat (68 rahvusvahelist delegaati ning 38 Eestist) väliseksperthe koostööpartnerite esindajad/delegaadid/ametnike ning eksperti) Aafrikast, Aasiast, Ameerikast ning Euroopa riikidest.

Metoodika

Kogenud koolitajad/eksperdid kasutasid erinevaid õppemeetodeid, et edendada ÜRO säästva arengu eesmärgi ja inimõiguste teoreetiliste lähenemisviiside ning praktiliste oskuste ja teadmiste tõhusat ja interaktiivset õppimist. Programm koosnes plenaarloengutest/kõnedest, kõrgetasemelistest paneeldiskussioonidest, töötubadest, õppevisiitidest ja rühmatöödest. Praktiline rühmatööd oli võtmekomponent, kus osalejad said üksteiselt õppida, luua ühiseid koostööalgatusi ja uurida väga aktuaalseid teemasid, mis oli olulised nende riiklike ja kohalike tavade osas ÜRO säästva arengu eesmärgikide ja oma eesmärkide saavutamisel.

Rahvusvaheline konverents sisaldas:

– **Konverentsi ettevalmistamise ja koosoleku päevad** (eelkonverentsi (partneri poolt korraldatud), nõupidamised, kohtumised vabaühendustega ning riigi asutustega ning järel koosoleku ja projekti taotluse koostamise päeva)

Konverentsi päeval:

– **Avakõned** ÜRO, Euroopa Komisjon, Euroopa Nõukogu ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Eesti tähtsamate külaliste ja rahvusvaheliste fondide/võrgustiku poolt

– **Kuus peakõnet:** ÜRO/Euroopa (rahvusvaheline), Valitsuse (riigi tasemel), ning teadusliku/vabakonna (rahvusvahelise võrgustiku/kodanikuühiskonna) vaatenurgast.

Eesmärk on tutvustada kõigile osalejatele põhiteemasid ja selgitada edasi nende teemade jätkuvat asjakohasust ning vajadust toetada ÜRO globaalset arutelud.

– **Neli paneeldiskussiooni.** Tegemist oli paneeldiskussioonidega, kust võtavad osa väga erineva kogemusega, kultuurilise taustaga esindajad, et tuua esile arvamuse paljususe vajadust ja väärtustada avatust teistele ideedele, et täita ühiseid eesmärgi. Arutelu toimub järgmistel teemadel: ÜRO ajakohastamine ja rahu edendamine, Jätkusuutliku kasvu edendamine ja noortetööpuudus, rohepöörde, digitaalse koostöö, inimõigused ja kiired meetmed kliimamuutuste vastu võitlemiseks „Roheline leppe“ ning edukas koostöö riigi ja valitsusväliste organisatsioonide vahel.

– **Neli töögrupp**, et kokkupanda poliitilist deklaratsiooni ning väljatöötada kohaliku elurakendamise tegevuskavat ning **2 töötoad osalejatele**, et tutvustada neile uusi oskusi ja teadmisi koos lõplike koostöö tulemustega. Noortele ja kodanikuühiskonna esindajatele mõeldud töötoad, mis on seotud ÜRO säästva arengu eesmärkidega ja nende saavutamiseks ning loovuse kaudu säästva arengust kaasaraakimisest.

Rahvusvahelise konverentsi raames arutlesime järgmised teemad paneeldiskussioonide ja töötubade raames: ÜRO ajakohastamine: võimaldada ÜRO-l tõhusamalt töötada rahu tagamisel ja konfliktide ennetamisel kultuuridevahelise dialoogi, noortevahetuse ja digitehnoloogiate abil.

Jätkusuutliku kasvu edendamine: mõelda välja ideid, kuidas saavutada SDG 8. eesmärk – täistööhõive 2030. aastaks, ja asendada keskkonda koormav majanduskasv rohelise kasvu ja ressursitõhususega (s.h. energeetikaga).

Digitalse koostöö parandamine: kuidas tagada kõigile turvaline ja taskukohane digitaalne juurdepääs, et tagada kõigile digitaalsed inimõigused suurema turvalisuse ja ebavõrdsuse vähendamise nimel.

Kiired meetmed kliimamuutuste vastu võitlemiseks: uurime ja laiendame COP-26 strateegiaid ning pakume kodanikele ja ettevõtjatele välja rakendatavaid ideid, kuidas saavutada ülemaailmse kliimasoojenemise peatumine. Selle jaoks oli kutsutud rahvusvahelised eksperdid võtmekõnet pidama, juhtida arutelud/töögrupid ning valmistama poliitilise deklaratsiooni ning läbiviia töötoad ja jagama oma kogemusi kodanikuühiskonna valdkonnas.

ELLUVIIMINE

Konverentsi programm sisaldab erinevaid loenguid, paneeldiskussioone, töögrupe, kohtumisi, ümarlaudu ja muid arutelusid. Konverentsist osavõtjad on oodatud jagama oma kogemusi, teadmisi ja ideid, eriti on oodatud noored oma mõtteid avaldama.

26.08.2021 oli saabumis ja mitteametlik avamine.

27.08.2021 Konverentsi avasid tervitussõnadega Jane Õispuu (Euroopa Komisjoni Eesti esinduse poliitikavaldkonna juht) ja Christer Haglund (Põhjamaade Minitrite Nõukogu Eesti esinduse direktor).

Selle järel toimusid peakõned:

- **Eili Lepik, Eesti Riigikantselei strateegiaosakonna strateegiadirektori asetäitja;** "Säästva arengu eesmärkide integreerimine riiklikesse poliitikavaldkondadesse, kavadesse ja strateegiatesse";
- **Miguel Silva, Euroopa Nõukogu Põhja-Lõuna Keskuse programmide juht** (Portugal); "Maailmahariduse roll rahumeelsema ühiskonna saavutamisel";
- **Claire Inder, ÜRO pagulaste amet** (UNHCR, Šveits), ÜRO peasekretäri büroo ühise tegevuskava töörühm, ahvusvahelise kaitse osakonna õigusnõunik "ÜRO roll globaalse küsimuste lahendamisel ning kodanikuühiskonna kaasamisel säästva arengu eesmärkide saavutamisel".

Paneeldiskussioon:

Kuidas ajakohastada ÜROd - saavutada ÜRO75 kohustused "usalduse loomine, rahu edendamine ja konfliktide ennetamine", võimaldades ÜRO-l "paremini kasutada oma olemasolevaid diplomaatilisi vahendeid, sealhulgas ennetavat diplomaatiat ja vahendamist, et ennetada vaenulikkust maal, merel, kosmoses ja küberruumis". Samuti uurida, kuidas saab kodanike suuremat kaasamist ÜRO konfliktide ümberkujundamise operatsioonidesse saavutada kultuuridevahelise dialoogi, noortevahetuse ja rahvusvaheliste digitaalsete kodanike kogunemiste kaudu, mis käsitlevad ÜRO peamisi otsuseid;

Ekspertid:

- Rich Wilson ja Susan Nakyung Lee, ülemaailmne assamblee (Ühendkuningriik), "Ülemaailmne assamblee roll ÜRO tegevdamisel".
- PhD Hab Nicolai Tsveatkov, Moldova Vabariigi riigikantselei reintegratsioonipoliitika büroo juhataja asetäitja, "Piirkondlike konfliktide ennetamine usalduse loomise ja rahu edendamise teel väikeriikide näitel".
- Eleonora Insalaco, Anna Lindhi fondi programmijuht (Egiptus) ja PhD. Mahmoud Ezzat, Bibliotheca Alexandrina strateegiliste uuringute keskuse direktori asetäitja "Kultuuridevaheline dialoog kui vahend tõhusamaks rahu tagamise ja jätkusuutliku arengu saavutamise vahend"
- Alexander Dubowy, Maailm Trendide Institut, rahvusvahelise poliitika vanemteadur; Euraasia uuringute ühingu peasekretär, Viini Ülikooli julgeolekupoliitika instituut (Austria), "Julgeolekupoliitika ja ennetav diplomaatia ning vahendamine vaenulikkuse ennetamiseks maal, merel, kosmoses ja küberruumis".

Säästva majanduskasvu edendamine: uurida viise, kuidas saavutada 2030. aastaks ÜRO säästva arengu 8. eesmärk (täielik tööhõive) ja lahutada majanduskasv keskkonnaseisundi halvenemisest jätkusuutliku rohelise majanduskasvu, parema ressursitõhususe ja muude strateegiate abil.

Ekspertid:

- Marthe Haugland, Nordic Innovation'i vaneminnovatsiooninõustaja (Norra), "Põhjamaade ringikujulised ärimudelid".
- Garba Diallo, tegevdirektor, Crossing Borders (Taani).

- Thibault Larose, tegevdirektor, Convergences'i esindaja (Prantsusmaa).
- Yasuo Takahashi, tegevdirektor, ülemaailmsete keskkonnastrateegiate instituut (Jaapan), "Säästvate arengueesmärkide saavutamise püüdlused Aasia regioonis"
- Madis Tilga, Põhjamaade Nõukogu Eesti büroo nõunik (Eesti), "Mõisted ringikujulisest majanduskasvust ja tulevikukõlblikust majandusest".

28.08.2021 Konverentsi teisel päeval toimusid kolm peakõnet ja kaks paneeldiskussiooni.

- **Jenni Kaupila, Soome Ühinenud Rahvaste Ühenduse nõunik** "Põhjamaade nägemus säästva arengu eesmärkide saavutamisest aastaks 2030: väljakutsed ja lahendused"
- **Suursaadik Toru Morikawa, Aasia-Euroopa Sihtasutuse tegevdirektor** "Aasia-Euroopa dialoog keskkonna ja kliimamuutuste teemal"
- **Marina Kaljurand, Euroopa Parlamendi liige, küberruumi stabiilsuse ülemaailmse komisjoni esinaine** "Ülemaailmne digitaalne turvalisus, poliitika ja inimõigused"

Paneeldiskussioon:

Parandada digitaalset koostööd: uurida võimalusi, kuidas tagada kõigile turvaline ja taskukohane digitaalne juurdepääs 21. sajandi uuenduste jaoks sobiva muudetud inimõiguste korra 2.0 kontekstis; samuti tagada digitaalsed inimõigused kõigile, suurendades turvalisust ja vähendades ebavõrdsust;

Eksperdid:

- Dr. Robert Krimmer, ERA eesistuja, Tartu Ülikooli e-valitsemise professor
- Kristina Mänd, E-riigi Akadeemia vanemekspert
- Susanne Kallanvaara, Burgårdens Gymnasium (Rootsi)
- Andrius Becys, GoalHUBi tegevjuht (Leedu)
- Jean Kostrzewski, Londoni Ülikool (Poola/Prantsusmaa)
- Michael Kavuklis, Rhodose Euroopa Maja (Kreeka)

Võtta kiireid meetmeid kliimamuutustega võitlemiseks: uurida ja laiendada COP-26 strateegiaid ning teha kindlaks kõige tõhusamad kodanikualgatused nende toetamiseks, et saavutada säästva arengu eesmärgi 13 eesmärk, milleks on globaalse soojenemise peatamine ja ümberpööramine.

Eksperdid:

- Kädi Ristkok, Eesti Keskkonnaministeeriumi kliimaosakonna juhataja.
- Jane Õispuu, Euroopa Komisjoni Eesti esinduse poliitikameeskonna juht
- Grazyna PULAWSKA, abidirektor, Aasia-Euroopa Sihtasutus (Singapur)
- Gonzalo del Castillo, jätkusuutlikkuse nõuandekeskuse CeSUS direktor /Rooma Klubi tegevdirektor (Argentina)
- PhD. Kaja Peterson, säästva arengu programmi direktor, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna büroo vanemekspert.
- Harrison Pollak, California keskkonnajurist "Praktiline kaalutus Californias välja töötatud kliimakriisi lahendamiseks" (USA)

Ürituse lõpuks osalejad on saanud:

- Teadmised, kuidas saaks ÜRO säästva arengu eesmärgi saavutada kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil ning kuidas nad saaksid anda oma panuse ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisse.
- Omandati teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, kuidas kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi ja piirkondlike inimõigusi käsitlevaid vahendeid noorsõbraliku poliitika ettevalmistamisel ja rakendamisel.
- Omandati uued oskused ja teadmised digitaalse ühiskonna teemadel ning hea valitsemistava kohta.
- Parem arusaam ÜRO säästva arengu eesmärkidest, ülemaailmse koostöö olulisusest, inimõigustest ja noorte mõjuvõimu suurendamisest piirkondlike protsesside ja rahvusvahelise poliitika kontekstis.
- On loodud Kodanikuühiskonna organisatsioonide, valitsuse esindajate ja muude asjakohaste organisatsioonide võrgustik.

Tulemused:

1. On läbiviidud kõrgetasemeline rahvusvaheline konverents Narvas ning kõrval üritused Tallinnas ja Narvas, (n.n. kohtumised kodanikuühendustega ja kodanike aktivistidega ning rahvusvahelise fondide ja asutuste esindajatega (Põhjamaade, Euroopa ja Aasia regioonist).
2. Ürituste raames tutvustasid Eesti kodanikuühiskonna edulood ja jagasid head praktikad Väliseksperdid rahvusvahelise konverentsi osalejatega ning lisaks sellele täendasid Eesti kodanikuühiskonna esidajad oma teadmisi Euroopas, Latina Ameerikas ja Aafrika piirkonnas toimuva kodanikuühiskonna olukorraga - tänu KÜSKI toetusele, saime võimaluse tuua väga kompetentsed spetsialisti kõrgetasemelisele konverentsile ning tutvustada head praktikat ja valmistada ühiskoostöö projektitaotlus 2021 tegevuste jaoks ning jätkasime säästva arengu edendamist Põhjamaade riikdivahelist koostööprogrammi raames 2021-2022a.
3. Kokkupandi „Tallinna Deklaratsiooni“ ja „Kodanike tegevuste plaani“, mille edastati erinevate valitsustele, saatkondadele, Euroopa Komisjonile, ÜRO Sekretariaadile ning teiste huvigruppidele. Lisaks sellele oli kokkupandud noorte ja kodanikuaktivistide ettepanekuid kodanikuühiskonna koostöö arendamist ÜRO Säästva arengu eesmärkide saavutamiseks.
4. On loodud kodanikuühiskonna organisatsioonide, valitsuse esindajate ja muude asjakohaste organisatsioonide võrgustik.
5. Konverentsil osales 106 osalejat Eestist ja välismaalt

Ürituse lõpuks osalejad said:

- Teadmised, kuidas saaks ÜRO säästva arengu eesmärgid saavutada kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil ning kuidas nad saaksid anda oma panuse ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisse.
- Omandatud teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, kuidas kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi ja piirkondlike inimõigusi käsitlevaid vahendeid noorsõbraliku poliitika ettevalmistamisel ja rakendamisel.
- Omandatud uued oskused ja teadmised digitaalse ühiskonna ja rohepöörde teemadel ning hea valitsemistava kohta.
- Parem arusaam ÜRO säästva arengu eesmärkidest, ülemaailmse koostöö olulisusest, inimõigustest ja noorte mõjuvõimu suurendamisest piirkondlike protsesside ja rahvusvahelise poliitika kontekstis.
- Konverentsilt oli teostatud otseülekannõe (E-konverents, et nendel kes on mõne põhjusel ei saanud osaleda oleks võimalus osaleda E-kanalite kaudu) ning kajastatakse välismeedias.

Meediakajastus:

Kõikide konverentside pildid: <https://www.unsdg.ee/gallery/>

Konverentside meediakajastud: <https://www.unsdg.ee/report/>

Kreekast: <https://www.houseofeurope-rhodes.eu/en/blog/2021/09/a-unique-forum-on-the-future-of-the-planet-took-place-in-tallinn/>

- Argentinast: <https://cesus.org/en-estonia-participamos-de-la-2o-conversacion-global-2021/>
- Egiptusest: <https://www.facebook.com/193559380679349/posts/4253698721332041/?sfnsn=scwspmo>
- Sotsiaalmeedias: <https://www.facebook.com/SSCW.ESTONIA/>
- Facebook group: <https://www.facebook.com/groups/596162267633323>

Noorte loovuse arenguprogramm „Loomingulised Eestimaa noored 2021“

Suur projekt "Loomingulised Tallinna noored 3.0 - "Loov maailmalinn" sisaldas kahte erinevate rahastajate poolt kaasrahastatud väiksemaid projekte, et ühtlustada teksti selle suure projekti kohta toome kõik seotud väiksemad projektid ühe suure sektiooni alla mille nimeks jääb "Noorte loovuse arenguprogramm „Loomingulised Eestimaa noored 2021“. Projektijuhti oli teostatud Peace Child Eesti poolt, tuginedes SSCW ja PCE omavahelise lepingule.

Programm Loomingulised Eestimaa noored 3.0 oli Eesti ühiskonnale suunatud hariduslik-kultuuriline jätku arenguprogramm, mille eesmärgiks oli edendada noorte noorte ja vanema põlvkonna inimeste vaheline loovust ja luua jätkusuutlikud usaldusväärsed suhted eri rahvuste vahel uute oskuste õppimise ning luua Galakontsert, tuues kokku erineva taustaga erinevast rahvusest noori ja täiskavanud, et edendada koostööd eesti kultuuri arendamiseks, jäädvustada Eesti kultuuripärandi (s.h. ka venekeelse kogukonna vahel) ja edendada kultuurielu väärtustavas kogukonnas.

Projekti sihtrühmaks oli 16+ aastased noored ja loov inimesed erineva etnilise kuuluvuse ja majandusliku taustaga. Otseselt osales projektis üle 200 inimest, kaudne osalejate arv sellest veelgi suurem (pealtvaatajad kontsert-etendusel, infopäevade ja aruteludel ning meediakajastuse kaudu osa saajad). Noored kaasati põhiliselt 2 suurtest piirkondadest Virumaa, Hiiumaa ja Harjumaa, kuna teised rahastaja ei toetanud Hiiumaa piirkonna kaasamist. Sihtrühma ja osalejate kaasamisel arvestame sooline, geograafiline representatiivsus ja võrdsus. Kindlasti vaatame ka

osalejate motivatsioonile ja tagasisidele, et tagada positiivne mõju. Kasusaajad oli kogu ühiskond ja hariduse, kultuuri ja noorsootöös tegelevate asutuste ja spetsialistid lisaks neile ka noorte lähedased ja nende võrgustikud, kuna osalenud noored edendasid projekti väljundid ja tulemused ka oma sõpradele, tutavatele ja peredele.

Projekti tulemused mõjutasid positiivset osalenud noortele ja täiskavanutele. Mõned indikaatorid mis sai arvesstatud: osalejate arv, osavõtjate geograafiline erinevus, erigruppide esindatud (erivajadustega noored, vähemkindlustatud noored, jt). Positiivne mõju kinnitas osalejate tagasiside ning võimekus ja motivatsiooni õpida juured, eesti ja vene keelse (muu keelse) noored suurendasid oma osalus eesti kultuurist ning eesti inforuumist, kasvas sotsiaalne kapital, noored kasutavad eesti keel iga päevaliselt oma elus. Osalejad on saanud uusi oskusi ja teadmisi, loovmõtlemis viisi, palju kasulikku informatsiooni ja eneseteostamist võimet. (ehk osavõtjad arendasid oma loov ja kommunikatsiooni oskused ning jagasid julged oma mõtteid, ideed ja arvamusi eesti keeles. Osalejad väärtustasid mitmekesisus ning edendasid erineva kultuuritaustaga inimeste koostööd. Panustasid kogukonna tasemele, ehk inimesed hakkasid olema rohkem avatud, sallivad ja näevad teine teist kui sõbrad ning kasutasid oma töös elu multidistsiplinaarse meetodi

Kõik organisatsioonid, kellega on tehtud koostööd projekti läbiviimise käigus 2021a.:

- Loovpartnerid: Tallinna Georg Otsa Muusikakool, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut jt.
- Äripartnerid: Lindakivi Kultuurikeskus, Vaba Lava Teatrikeskus, Tallink Hotells.
- Info ja meedia toetajad: Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendust, ERR portaalid, ETV+, Raadio 4, ajaleht Põhjarannik, Facebook jt.
- Hariduslikud asutused: Tartu Ülikooli Narva kolledž, Tallina Ülikool, Tallinn Tehnika Ülikool, IVKHK, Tallinna Ehte Gümnaasium, Tallinna Kesklinna Gümnaasium, Kohtla-Järve Gümnaasium, Narva Soldina Gümnaasium ja Narva Keeltelütseum.
- Rahastajad ja toetajad: Tallinna Kodurahu programm, Kultuurkapital ja Tallink Hotels.

ELLUVIIMINE ■

Info- ja arutelupäevad

Info- ja arutelupäevad toimusid (see kord nii e-keskkonnas Zoomi keskkonnas ning õues, kuna riigis oli kehtestatud rangeid piiranguid, ning me ei saanud tagada osalejate kokku saamist ühes ruumis) raames tutvustasime projekti eesmärgid ja plaanitud tegevused ning arutlesime kultuuri ja lõimumist puudutavad tähtsad küsimused s.h. ka Eesti rahvajutuaasta ja digikultuuri tutvustamine ning nende integreerimine loovus protsessis.

Info-ja arutelupäevade jooksul viidi läbi mitteformaalsetel meetoditel põhinev, sisult teoreetiline ning ka praktiline, kuid oma olemuselt ka kaasav ja interaktiivsusele ning igakülgsel kaasamõtlemisele suunatud programm, mis koosnes 2 osast: temaatilised arutelud ning praktilised loovtöötoad. Märkasime ka koostööside erinevate rahvaste noor esindajate vahel ning arengu ruumi tekke. Ürituse raames tutvustame ka Tallinnas olema soovitud võimalusi. Kahe (29.03 ja 27.04) info- ja arutelupäevade raames osales kokku 94 inimest. Noored väljandasid suur huvi noorte loovuse arenguprogrammi vastu ning soovisid osaleda ka loovuse programmis, kui tuleviku tegevustes kui COVID 19 ei piira nii rangelt tegutsemist. Arutelupäevade raames noored panid kokku oma head ideed/ koostööprojekti, mida edasi arendas ja esitas toetamiseks erinevatele fondile SSCW ja Peace Child Eesti.

Teavitus

Informatsiooni levitamise kanalid osalejaid meelitamiseks ja tagasiside andmiseks: kuulutused sotsiaalsetes võrgustikes, Facebooki postitused ja veebilehtedel postitused, isiklikud kontaktid, koostööpartnerite kaudu info levitus.

Mõju ürituse osalejatele: pädevuste arendamine: isiklikud ja sotsiaalsed teemadel digikultuuri, kultuuridevaheline ja põlvkondade vaheline sihtlemine; noorte arengu toetamise pädevus, loovuskuste arendamine, väärtuste kasvatamine.

Loovtöötubade saarja

Kuna Vabariigi Valitsuse poolt oli välja kuulutatud eriolukord (aprillis ja mais 2021) füüsiliselt oli väga raske kokku korraldada üritused jakutsuda osalejaid, seega pidasime aprillis ja mai alguses infoseminarid online ja loovtöötuba mai lõpus. Mais 2021 toimus.

Loovtöötubade sarja, see onkõige tähtis loovuse koht, mille eesmärgiks oli erinevate oskuste ja teadmiste saamine ning praktika tegevuste läbiviimine. Loovtöötoad toimusid: Tallinnas (3) 24-25.05, 28-29.05.2021, Jõhvis - 18.05.2021 ja Narvas (2) 20-21.05.2021, mis oli suunatud noortele (nii muusikutele/noor näitlejatele, tantsijatele kui ka tava noortele) ja noorspetsialistidele, etpidada programme õpetamisest ja jagada noortega head praktikad, inspireeridanoori, esineda teisel praktikapäeval oma lühietendused/esinemised. Parimadkutsutati loovnõukogu poolt osalema Gala kontserdile Tallinnas, et tagadakultuuri/loovuse tsirkulatsiooni.

Loovtöötubade jooksul viidi läbi mitteformaalsetel ja loovmeetoditel, väga praktiline, kuid oma olemuselt kaasav ja interaktiivsusele ning igakülgsel kaasamõtlemisele suunatud programm. Loovtöötoad toimusid eesti keeles, kuid Narvas kasutasime nii eesti kui vene keelt, kuigi motiveerisime noori rohkem kasutama tööprotsessis eesti keelt.

Loovtöötuba idee oli kasutada eri rahvustemuusikat, rahvalaule, rahvajutte, pärimustantsu ja muinasjutte ja siduda neidkaasaegse muusikaga ja digitaalse lahendustega, kus me õpime uusi laule, tantsening esitame neid uuel, tänapäevasel viisil. Kõik need kasutame, et neistmoodustada kunstiline tervik. (Üritus viidi läbi eesti keeles, kuid osalejatetoetamiseks ka muu keelsed osalejad. Loovtöötuba pakkus noortele vajalikud oskused ja teadmised ning ka praktilise kogemust tippspetsialistide poolt, loovjuhi Siim Aimla, loovmeeskonna ning kaasatud ekspertide juhtimisel.

Koolitused: „Rütm ja rütmiopeetus” juhis Jeremia Kangas. Trummi töötoas õpivad noored põhilisi rütmifiguure trummidel ja õpivad üksteist kuulama ning läbi praktilise õppimise suurendada loovnoorte oskused. „Tantsu töötuba” ja praktikad juhis Mirjam Lepik. Tantsu kaudu noored tunnetasid oma keha ja parandasid koordineerimist. Tantsutöötoas õpiti ära kaks lihtsat tantsukava nende kahe loo põhjal mida ka trummidega mängiti: Bad Girls ja Caravan. **Töötuba “Muusika ja laul”** juhis Siim Aimla. Noored jagasid teine teisega oma loomingud (laulud ja muusikat, pidasid praktilised proovid, oskused ja õppisid kuidas luua muusikat digitaalse App ide kaudu) jt teemal.

Tallinnas ja Narvas koolitajate vahel olid Anna Tereštšenko (lavastaja, näitleja), Jeremia Kangas (Trummiõpetaja Soomest), Mirjam Lepik (Tantsuõpetaja), Aleksandr Statšenko (muusik, koolitaja), Artjom Jagudin, (audiovisuaalse ekspert, SoundExpert) jt. **Kuue loovtöötubade raames (täispäeval ja praktikapäeval), võttis osa 157 inimest.** Praktika raames osalejad esinesid oma loovtöötuba tulemused /kodutööd ning mõtlesid loovalt mida esitada kontserdil ning paremat osalejad olid valitud esinemas kontserdil. Osales nii kohapeal +osaliselt digitaalselt 127 in, COVID 19 mõjutas osalust.

Mõju ürituse osalejatele: pädevuste arendamine: isiklik, sotsiaalne, kultuuridevaheline, põlvkondade vaheline, noorte arengu toetamise pädevus, loovoskuste arendamine, väärtuste kasvatamine ning eesti keele praktiseerimine.

Teavitust

Informatsiooni levitamise kanalid osalejaid meelitamiseks ja tagasiside andmiseks: kuulutused sotsiaalsetes võrgustikes, Facebooki postitused ja veebilehtedel postitused, isiklikud kontaktid, koostööpartnerite kaudu info levitus.

Proovid ja Galakontsert

Mai viimasel nädalal 2021 toimusid kontserti proovid Tallinnas ja Narvas, kuhu oli oodatud kõik kontserdiga seotud esinejad ja korraldajad. Lisaks neile on kutsutud teistest piirkondadest esinejad, et tagada mitmekesisust ja kultuurisirkulatsiooni. Igas piirkonnas toimub vähemalt üks proov enne ametlikukontserti toimumist. Kõikides kontsertide proovides osales 25-50 inimest, kunapidime pidada proovid väikestes gruppides.

Programmi kulminatsioon nii Harjumaa kui ka Virumaa piirkonnast osalenud ja kaasalõõnud noorte pooltvalminud Galakontsert Tallinnas, Lindakivi Kultuurikeskuses (01.06.2021), kuhu oli kaasatud erinevas vanuses loovnoored jätkiskasvanud, kultuurspetsialistid (loovtöötubade raames valitud lauljad, lauljad - tantsijad, muusikud, näitlejad ja audiovisuaal kunstnikud, DJ, teatri- ja digitaalmaailma spetsialistid jt) ning võimalusel kutsutud mõned Eesti poptähed. Kontsert toimus eesti keeles ning võimalusel võimaldame mõneme keelseid lugusid. Kontsertedus põhines loovtöötubade raames valitud paremat osalejatest ning lisaks neile kutsutud mõningad noori teistest noorteloovuse arengu programme piirkondadest, kellega koos hakati valmistama ühis kontsert. **Kokku osales kontserti ettevalmistamisel ja esinemisel 102 inimest, ning 158 pealtvaatajat** (füüsiline ja otseülekanne kaudu pealtvaatajad). Kahjuks kuna plaanitudprojekti eelarve ei saanud piisavalt toetust, olime sunnitud vähendada kakontsertedus arvu ning kaasata Virumaa noori Tallinna kontserdile.

Tallinna kontserdist toimus ka otseülekanne, mille videot saab vaadata siin: <https://loovus.sscw.ee/video/>. Kontserti tagasiside nii pealtvaatajatelt kui ka kutsutud külalistelt oli väga positiivne. Projekti koduleheküljel www.loovus.sscw.ee arhiveeriti kõik materjalid mis oli seostatud loovprotsessiga s.h. ka video materjalid eesti ja vene keeles autoritasust vabalt allalaadimiseks.

Kahjuks galakontserdil ei saanud me tagada suur pealtvaatajate arvu, kuna COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks pidime tagada vajalikud meetmed ja piirangud. Pealtvaatajaid oli vähe, kuna valitsus on kehtestanud COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud ning ka korraldajana tundsi suur vastutus kontserdi esinejate tervise ja ohutuse tagamise eest.

Projekti mõõdetavad tulemused:

- Korraldatud infokampaania riiklikul kui ka kohalikul tasandil.
- Projekti lõpus on jätkusuutlikult töötamas loovuse arenguprogrammi veebileht, kust saab saada infot: allalaadida muusikat ning tutvuda kogu projektiga, s.h. vaadata muusikali ametlik video salvestus.
- SLÜ võimekus on tugevdatud ja koostöövõrgustik veelgi laiema ja mitmekesisem.
- Osalejad on saanud uusi teadmisi ja oskusi loovmajandusest, loovusest, audio-visuaal oskusi, lavastuse praktilised alusoskused, kultuuridevahelisest haridusest, mitmekesisusest, lõimumisest ning erinevate huvigruppide kogemusest, mida saavad kasutada oma igapäevatoos võta arvesse õpitud ja kogetud. Osalejad said inspiratsiooni oma loovuse arenemisel populariseerimisel ning edasi õppimisel.
- Osalejate vahel on tekkinud toimub loovkoostöö võrgustik ja uusi algatusi, uusi koostöö kontakte.
- Projekti tulemused panustasid regionaal kultuuri tegevuste meetmele luua ja säilitada kultuuris osasaamise ning kultuuriloome võimalusi Harjumal ja Ida-Virumaa piirkondades. Projekt soodustas kultuurielu arengut kuna võimestas loovnoori erineva etnilise kuuluvuse,

majandusliku taustaga panustada kultuuri arengule nii kohalikul kui ka riiklikul tasemel läbi ühiskoostöö ning loovuse arengu kohalikul tasemel.

Projekti praktilised väljundid:

- **Kokku otseselt projektis võttis osa 356 inimest ning kontserti pealtvaatajate arv 158 in (kohapeal ja virtuaalselt)**
- Meedia ja sotsiaalmeedia kampaania, mille kaudu jõusime üle 5 000 inimesteni
- Loodud ja kirjutatud 10 uut laulu, mida esitati kontsertidel.
- Läbiviidud 2 info-ja teadlikuse tõstmise seminarid
- Läbiviidud 5 ühepäevased loovtöötoad spetsialisti ja professionaalide pool
- Loodud loov koostöövõrgustik (muusikutest, näitlejatest, lauljatest, tantsijatest ja loovinimestest nii harrastajatest) eesti ja vene keelse osalejate vahel.
- Korraldatud üks Galakontsert Tallinnas mis ühendas kõike piirkondi, et jäädvustada Eesti vaimse kultuuripärandi ja digikultuuri aasta ning populariseerida noorte seas kultuurivaldkonna ja kaasata noori (s.h. ka erivajadustega noori);
- Edendatati rahvusvahemuste koostööd ja ühistegevust eesti kultuuriorganisatsioonidega ning ka piirkondlik koostöö.
- Loovtöö tubade osavõtjad said uusi teadmisi ja oskusi (teoreetilised kui ka praktilised)
- Erinevate asutuste/organisatsioonide ja loovinimeste omavaheline koostöö suurens, mida kaudselt toob kaasa uusi kultuurirütusi ja algatusi.
- Eesti tasemel on paranenud kultuuride, haridse ja noorte valdkonnas tegutsevate organisatsioonide omavaheline kommunikatsioon ja koostöö võime ning on loodud uued koostöökontaktid, tegevuskava praktilise ja efektiivse koostöövõrgustiku loomiseks.

Projekti kohta kõik info ja kajastus leiab: www.loovus.sscw.ee

Noorte sügiskool “Hoolin, kaasan ja mõistan 3.0”

Projekti “Sügiskool: “Hoolin, kaasan ja mõistan 3.0” raames viiakse läbi kolmepäevane suvekool, mille peamiseks eesmärgiks kaasata erivajadustega ja vähemkindlustatud noori Tallinna sotsiaal- ja noorsootööse, suurendada teadlikust, õpetada juurde sotsiaalsed oskused ja motivatsiooni muuta oma elu ja kaasaraääkida.

Üritus pidi toimuma 3-4. Septembril 2021 Tallinnas, Tallink Spa Hotellis ning oli suunatud üle Tallinna pärit noortele (16a+) ja spetsialistidele. Sügiskooli jooksul viiakse läbi mitteformaalsetel meetoditel põhinev, sisult nii teoreetiline kui praktiline, kuid oma olemuselt kaasav ja interaktiivsusele ning igakülgele kaasamõtlemisele suunatud programm. Suvetikoolis osaleb 60 inimest. Projekti otsene juhtimine toimus PCE poolt ning SSCW oli vastutas sisu ja praktiline teostamise eest.

Projekti sihtrühm on noored ja täiskavanud (vanuses 18–60+) Tallinnast (mitteprofessionaalse meedia kaasasutajad). Projekt on pühendatud peamiselt venekeelsele publikule. Osalejate koguarv oli plaanitud kuni 180 inimest, (sealhulgas meediameeskond, toimetajad, loomemeeskond, produtsendid, assistendid, intervjuerijad, vabatahtlikud jne). Sügiskooli raames soovime suurendada noorte teadlikust vaimse tervise teenuste, psühhosotsiaalse toe ja sporditegevusest, pakkudes vaimse heaolu ulatuslikumat toetamist selleks, et tagada pandeemia ei oleks pikaajalist negatiivset psühholoogilist ja sotsiaalset mõju.

Lisaks sellele Tallinnas elurakendame praktikat vabatahtliku päevade raames, ehk saadud teadmised ja oskused ning tugi. Praktikad korraldab PCE kaasates erinevaid huvigruppe ja asutusi (Tallinna Lastekodu, Toidupank. noortekeskused). Koolitusprogrammi läbiviimise eesmärgiks on eelkõige jagada informatsiooni ja teadmisi ning eelarvamusi ja stereotüüpide lahtimõtestamine. Lisaks sellele ka arendada koostööd erivajadustega tegelevate organisatsioonide ja linnaasutuste vahel. Praktikad osalejaid on kokku kuni 50 noort + 10 huvitatud spetsialisti kes tunneb et vajab lisa teadmisi erivajaduste noortega töötamisel.

ELLUVIIMINE:

Kuna sügiskooli oli raskelt korraldada suvel (COVID 19 viirus leviku puhul), pidime teostama plaanitud koolituskava **8-9. Oktoobril 2021, Tallinnas, Tallink Spa Hotellis***

III Sügiskooli (esialgselt plaanis oli teostada septembri esimene nädal - Suvetikooli, kuid lükkasime COVID 19 puhul oktoobrisse) raames viisime läbi kahepäevane sügiskool, mille peamiseks eesmärgiks oli kaasata erivajadustega ja vähemkindlustatud noori Tallinna sotsiaal- ja noorsootööse, suurendada teadlikust, õpetada juurde sotsiaalsed oskused ja motivatsiooni muuta oma elu ja kaasaraääkida. Koolitus tegevus oli suunatud üle Tallinna pärit noortele (16a+) ja tugispetsialistidele. Sügiskooli jooksul viisime läbi mitteformaalsetel meetoditel põhinev, sisult nii teoreetiline kui praktiline, kuid oma olemuselt kaasav ja interaktiivsusele ning igakülgele kaasamõtlemisele suunatud programm. Sügiskoolis osales 61 inimest (enamus on eesti ja venekeelsed noori, kuid tore tõneda, et iga aasta tugispetsialistide huvi kasvab).

Kaasasime erivajadustega ja vähekindlustatud noori (s.h. ka tugispetsialiste/hooldajad) Tallinna heaolu ja noorsootöö edendamise, suurendasime teadlikkust, õpetasime juurde kaasaegsed sotsiaalsed oskused ja teadmised vaimse tervise (s.h. ka läbi praktiliste tegevuste), digiharidusest ja säästliku elustiilist ning vabatahtliku tegevusest, motiveerisime muuta nende enda elu paremaks, leides uusi väljundeid, partnereid ning abivajajaid ja huvitundjad.

Tallinnas elurakendasime praktikat vabatahtliku päevade raames, ehk programmi osalejad sai võimaluse katsetada oma teadmised ja oskused ning lõimida omavahel ja saada tugi sotsialiseerimisel. Praktikad korraldas PCE kaasates erinevaid huvigruppe ja asutusi (Tallinna Lastekodu, Toidupank. Haridusasutused ja noortekeskused). Koolitusprogrammi läbiviimise eesmärgiks oli eelkõige jagada informatsiooni ja teadmisi ning eelarvamusi ja stereotüüpide lahtimõtestamine. Lisaks sellele ka arendasime koostööd erivajadustega tegelevate organisatsioonidega ja linnaasutuste vahel. Praktikad osaleskokku 54 noort + 10 huvitatud spetsialisti/tugiisikud/lapsevanemaid.

Üritustel küsiti tagasisidet ja kokkuvõtlik tagasiside hinnati 5 palli süsteemis 4,75 (Ruum ja Toit 4.88, ja koolituse sisu 4.62). Noored väljandasid soovi osaleda tulevikus samateemalistes üritustes ning nõustasid levitavad infot oma võrgustikutes. Noortega tegelevate spetsialistid said värskendada oma teadmised ja oskused ning praktiliselt elurakendada erivajadustega töötamisel ja inspireerimisel. Lisaks sellele said uue inspiraatsiooni ja motivatsiooni tegelema abivajava noortega ja panustama inimeste hoiakute paremenisele.

Osalejad olid kaasatud enamasti Tallinnast kuid osalesid mõned noored ka Ida-Virumaa piirkonnast. Jätkuvalt strateegiline partnerlus toimub: Eesti Noorte Ühenduste Liiduga, Eesti Puuetega Inimeste Nõukojaga, Eriline Maailm, MTÜ Peaasi.ee, Eesti Noorte Vaimse Tervise liikumine, Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukoda jt.

Väljundid:

- **Kokku kahel peamisel tegevustel osales 128 inimest** (nendest sügiskooli kahel päeval osales 61 inimest on s ning 67 on vabatahtliku päevade raames)
- Kokku erivajadustega ja vähekindlustatud taustast osales 45 inimest
- Programmi raames kaasati 17 eksperti (nii sügiskoolis kui ka praktilise tegevuse raames) ning üle 15 koostööpartneri.
- Teemaatilised koolitused/ loengud ja arutelud (mis on aktuaalsed erivajaduste noorte jaoks nii täna, kui ka tulevikus).
- Noored said iga teema kohta õppematerjalid, et neil oleks võimalus väskendada oma teadmisi tulevikus.
- Noorte kaasamise ja võimestamise inspireerimisel nad on saanud kasulikke informatsiooni, teadmisi ja eneseteostamist teavet.
- Osavõtjad arendasid oma teadmised digiharidusest, vaimse tervisest, säästliku elustiilist ning vabatahtliku tegevusest, ideed ja arvamusi esitleda s.h. ka eesti keeles, osalejad on saanud aru erinevates hojakutes. kuidas teha ühiskoostöö, väärtustada mitmekesisus ja tundma eesti keele oskuse tähtsust ja väärtust.
- Sügiskooli ning praktiliste tegevuste raames kokku pandi 2 reaalsed projektitaotlust mida esitatakse rahastamiseks 2022 aastal.
- Tutvustati häid osalus praktikaid ja vabatahtliku tegevuse võimalised ning kasulikud meetodeid aktiivõppe vormis ning noorte kaasamisel.
- Noorte vahel loodud koostöö võrgustik mida osalejad kasutavad oma töös, või organisatsiooni arendamisel ning erivajadustega noorte kaasamisel, ühiskoostöötegevustel ning kaasavahariduse populariseerimisel.

Sügiskooli "Hoolin, kaasan ja mõistan 3.0" toetasid Tallinna Sotsiaal ja Tervishoiuamet ja Tallinna Hariduseamet.

Suvekooli kokkuvõte

Programm arvestas osalejate erivajadustega ning mis käsitles põhjalikult erivajadustega ja vähemkindlustatud noorte kaasamise ja töötamise põhimõtteid ning vajaliku informatsiooni ning teadmisi eelarvamuste ja stereotüüpide lahtimõtestamisest ja vajalike sotsiaalsete oskuste juurde õppimist, lähtudes osalejate võimaluste ja soovile. Keskendusime noorte kaasamise muudelile + takistusele mis veel eksisteerivad võrdse osalemisele ja kaasamisele hariduses ja noorsootöö valdkonnas eriti kuidas vähendada COVID 19 mõju erivajadustega noorte vaimse tervisele ning teavitamisele. Viisime läbi sihtgruppide seas eelküsitus, et paremeni kardistada nende personaalsed arengu vajadused. Eriti läbisime noorte kaasamise muudelid ning takistused mis veel eksisteerivad võrdse osalemisele ja kaasamisele hariduses ja noorsootöö valdkonnas. Sügiskool pakkus võimalikult laiapõhjalisi teadmisi ja sotsiaalsed oskusi ning saime tutvustada abi võimalustega.

Tagasiside alusel saime kinnituse, et osalejate motivatsioon /soov osaleda järgmistes samateemalistes üritustes on väga kõrge. Üritused jätkuvalt vajalikud, kasulikud ning osalejad kinnitavad, et saadud teadmisi levitavad oma võrgustikutes/kogukonnas.

Eri vajadustega noori ning ka spetsialistid said võimaluse elurakendada ka oma praktilisi oskusi ja teadmisi ning panustada vabatahtliku tegevuste raames näiteks: Toidupankas, Tallinna Lastekodus, Pae pargis, Kopli kogukonna piirkonnas jm üritustel.

Osalejad olid mitmekesised nende gulas olid isikud erinevates linnaosades, erineva sotsiaal ja majandusliku taustaga/ tunnustega (nt rahvus, staatus, sugu, haridustase, vanus) s.h. puudega/ erivajadustega noored nende tugiisikud, vanemad ja spetsialistid

Teavitus

Informatsiooni levitamise toimus sotsiaalmeedia kanalites (Facebook ja Instagram) ning ka e-maili turundus läbi Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Puuetega Inimeste Nõukoda meililistide, Tallinna noorteinfo portal ja koostööpartnerite võrgustikute ning varasemalt sündmustel osalenud inimestele info edastamine.

Meediakajastus:

<https://www.tallinn.ee/est/noorteinfo/Uudis-Osale-sugiskoolis-Hoolin-kaasan-ja-moistan-3.0>

<https://huvi.tallinn.ee/uritus/sugiskool-hoolin-kaasan-ja-moistan-30>

https://pages.facebook.com/events/4440142426071699?m_entstream_source=timeline

<https://www.tallinn.ee/rus/noorteinfo/Uudis-Primi-uchastie-v-osennej-shkole-Zabochus>

Facebook: <https://www.facebook.com/events/4440142426071699/>

Pildid: <https://peacechild-estonia.org/pildigalerii/>

“Co-management programm ja vabatahtliku tegevuse programmid 2021”

Programm sisaldab mitmed projekte kokku ning ühiselt panustavad co-managementi ning vabatahtliku tegevuse programmi elurakendamisele. Kajastame erinevate rahastajate poolt kaasrahastatud väiksemaid ja keskmised projekte, et ühtlustada teksti selle suure projekti kohta toome kõik seotud väiksemad projektid ühe suure sektsiooni alla mille nimeks jääb „Co-management programm ja vabatahtliku tegevuse programmid 2021”. Sillamäe Lastekaitse Ühing on sõlminud lepingu Peace Chid Eestiga, programmi otsese juhtimise ja projekti administreerimise, kui jäi programmi sisulise vastutavaks ning teostab tegevusi partnerluslepingu raames.

Noortefoorumi eesmärgiks oli toetada eesti keelt mittekõnelevate noortelanikonna ühiskondliku aktiivsust ja vabatahtliku tegevust ning suurendada noorte teadmisi ja oskuseid ning julgustada noori koostöös vabaühendustega/riigiasutustega oma ideid täiustama ja ellu viima seistes oma huvide eest oma kodukohas ning edendada dialoogi noorte ja kohalike omavalitsusüksuste vahel, võimestades noori rääkima kaasa kohaliku tasandi otsustusprotsessides ning julgustada neid osalema demokraatlikes otsustusprotsessides s.h. 2021 KOV valimistel. Foorumi korraldajatega motiveerime noori poliitika vastu huvi tundma ning anda praktilised juhised ja nõuanded oma ideede ja algatuste teostamiseks.

Lisaks sellele **vabatahtliku tegevuse programmi eesmärgiks** oli võimestada ja motiveerida noori vabatahtlikuna tegutsema, tuues kokku erineva taustaga erinevast rahvusest noori, et edendada ühiselt tegutsemist ja erinevate kultuuride esindajatega koostööd läbi vabatahtliku tegevuse ning säästva arengu edendamise kaudu.

Sihtgrupp: Suursündmus oli mõeldud 16+ aastastele tegusatele ja aktiivsetele noortele ja vabaühenduste esindajatele, kes soovivad panustada Eesti ühiskonna edendamise ning kes ihkavad oma häid mõtteid teoks teha. Noored, vabaühendust, riigiasutused ja eksperdid kaasatakse põhiliselt 4 suurtest piirkondadest Harjumaa (Tallinn), Virumaa, Tartumaa ja Pärnumaa aga muidugi kutsutatakse esindajad kõikidest teistest Eesti piirkondadest, et tagada vabakonna tsirkilatsiooni ning toetada piirkonda ja valdkonnaüleseid tuleviku algatusi.

Programmide raames viidi läbi järgmised tegevused:

- Aprill – Oktoober 2021 - Kommunikatsiooni ja sündmuse veebilehe arendamine ja avalikustamine, ürituste kajastamine kohaliku ja riikliku meedia allikate kaudu.
- Aprill – September 2021 - toimusid 4 piirkondliku arutelupäeva/seminari noorte poliitiliste manifesti sisu korjamiseks. (Ülevaade nende kohta leiab [siin](#))
- August 2021 - Noorte arvamusfestival teemadel: kultuuridevahelise dialoogi, säästva arengu eesmärkide saavutamise ning digiühiskonna väljakutsed noorte vaatenurgast
- 4-5.09.21 Vabatahtlike juhtimise koolitus, Tallinnas
- 24.09.2021 - IX Noortefoorum 2021 “Noored kui sotsiaalsete, kultuuriliste, hariduslike ja poliitiliste võimaluste allikas” Tallinnas, Tallink Spa Hotellis
- 24-26.09.2021 - „Vabatahtliku tegevuspäevad 2021” läbiviimine (kuid mõned tegevused olid teostatud ajavahemikul 24.09 – 10.10.2021) erinevates Eesti piirkondades.

ELLUVIIMINE:

Projekti elluviimine toimus vastavalt esitatud projektile aga toimusid väiksed korralduslikud ümberkorraldused seoses seminaride läbiviimise ajadega. Lõppkokkuvõttes asukohtade ja koolitajatega läbirääkimiste ning kulu ja tegevusest saadava kasu võrdluse ja osalejate võimalikult suure arvu tagamise eesmärgil tehtud analüüsi tulemuseks oli see, et me viisime mõned piirkondlikud arutelupäevad/kodanikuhariduse seminarid teistesse kohtadesse kui algselt planeeritud.

Projekti jooksul viidi läbi järgmised tegevused:

- Aprill – August 2021 – Projektimeeskonna ja koostööpartnerite ühis ettevalmistavkoosolekud (suursündmuse tehniliste, sisuliste ja praktiliste küsimuste lahendamine ning kommunikatsiooni plaan elurakendamine)
- Aprill – August 2021 – Kommunikatsiooni ja sündmuse veebilehe arendamine ja avalikustamine.
- Aprill – September 2021 – on [4 piirkondliku arutelupäeva/seminari noorte poliitiliste manifesti sisu korjamiseks](#) (suunatud projekti sihtgrupile, kaasatud partneritele jt (Narvas, Tartus, Pärnus ja Tallinnas – kuupäevad on lahtised kuna COVID 19 mõjutab ürituste korraldamist) Kokku 100 in.)
- 24. September 2021 – IX Traditsiooniline [Noortefoorumi 2021](#) läbiviimine, Tallinnas (Kokku 150 in.)

Piirkondliku arutelupäevad/ seminarid

Programmi raames teostasime piirkondliku arutelupäevade ja noortefoorumi raames toimunud väitlused, töötoad ja poliitilise manifesti valmistamine.

Piirkondliku arutelupäevad toimusid erikohtades ühtsal teemal “Noored kui sotsiaalsete, kultuuriliste, hariduslike ja poliitiliste võimaluste allikas?”, 21. mail ja 29. augustil 2021 Narvas, Vaba Lava Teatrikeskuses; 21. august Tallinnas, Tallink Spa Hotellis; 10. septembril 2021 Pärnu Tammsaare kool; 14. septembril 2021 Tartu Annelinna Gümnaasium.

Arutelupäevade raames toetasime eesti keelt mittekönelevate noortelanikonna ühiskondliku aktiivsust ja vabatahtliku tegevust, et suurendada noorte teadmisi ja oskuseid ning julgustada noori oma ideid täiustama ja ellu viima seistes oma huvide eest oma kodukohas. Lisaks sellele toimuvate piirkondliku arutelupäevade läbiviimisel saame paremini tutvuda noorte vaatega kuidas koronaviirus neid mõjutanud, missugused on just need kitsad kohad mida ühiskonnas võimu esindajad ja huvitegevuse, hariduse ning noorsootöö asutused ei märganud, mille peale veel ikka oli vajab pöörata tähelepanu, et toetada eesti keelt mittekönelevate noortelanikonna ühiskondliku aktiivsust ja vabatahtliku tegevust ning suurendada noorte kui ka vabaühenduste ning riikliku asutuste esindajate teadlikkus kultuurilisest mitmekesisusest ja nende teadmisi ja oskusi kodanikuhariduse, vabatahtliku tegevuste valdkonnas.

Seminaride raames tutvustasime noortefoorumi ajaloot ja kontseptsiooni. Kaasatud eksperdid esitasid ettekanded KOVi valimistest ja noorte osalusel, vabatahtliku tegevusest ning noorte võimalustest teemadel. Ühis koostöötegevusena osana oli aktiivsed arutelud 4 töögruppi raames (teemadel: noorte motiveerimine, osalemine ja kaasamine, kaasav haridus, noored ja poliitikakujundajad ning vabatahtliku tegevus ja noorsootöö), kus noored valmistasid oma ettepanekuid poliitilise deklaratsiooni (manifesti) jaoks. Teise töögruppide osana oli noorte poolt lahenduste välja töötamine/ arendamine kohalikul ja regionaalsel tasemel (n.n. lühi hackathon). Kõige põnevad noorte lahendused/arvamused olid kasutatud, et valmistada noorte manifesti, kus noored väljendasid oma soove/muret ja nende lahendused, et erakondade valimiskampaaniat KOV 2021 suunata rohkem nooremajaloolise poole.

Kokku seminaride sarjas võttis osa 115 inimest.

IX NOORTEFOORUM

IX Noortefoorum 2021 “Noored kui sotsiaalsete, kultuuriliste, hariduslike ja poliitiliste võimaluste allikas” toimus reedel, 24. Septembril Tallinnas.

Kokku noortefoorumil osales 208 inimest. Noortefoorum oli mõeldud 14-26 aastastele tegusatele ja aktiivsetele noortele, kes soovivad panustada Eesti ühiskonna edendamisse ning kes ihkavad oma häid mõtteid teoks teha.

Noortefoorumi eesmärgiks oli toetada eesti keelt mittekönelevate noorte elanikkonna ühiskondliku aktiivsust ja vabatahtliku tegevust ning suurendada noorte teadmisi ja oskuseid ning julgustada noori koostöös vabaühendustega/riigiasutustega oma ideid täiustama ja ellu viima seistes oma huvide eest oma kodukohas. Lisa eesmärgina oli võimendada noori rääkima kaasa kohaliku tasandi otsustusprotsessides ning julgustada neid osalema demokraatlikes otsustusprotsessides, s.h. 2021 KOV valimistel.

Foorumi raames toimusid:

- **Temaatilised ettekanded ja paneeldiskussioon** (noored aktiivselt osalevad diskussioonides, esitavad oma huvitavad küsimused ja jagavad oma arvamusi kaasatud ekspertidega ja huvigruppidega).

- **Viis töötuba** (Noorte osalus ja ja kodanikuühiskond – aktiivsete kodanike kasvatamine ja osalus valimistel; Lõimimine ja mitmekesisus; Noorte ettevõtlikkuse ja tööelu tugisüsteem; Eesti haridussüsteem- ning vabatahtlikuse kogukonnapraktika töötuba) igal teemal on erinevad arutelud, koostöö ülesanded ja simulatsioonid, mida osalejad lahendavad koos). Ürituse tulemusena said osalejad uusi oskusi ja teadmisi, motivatsiooni järeletegevuste ellurakendamiseks ning lõimimiseks.

- **Koostöö tulemusena noored valmistasid oma poliitilist manifesti** „Noorte arvamus ja huvide deklaratsioon“, mille esitati poliitikutele, vabakonna ja KOVide esindajate.

Foorumi peateemadeks oli noorte kaasamine kohaliku otsustusprotsessis ning kriitilisemõtlemise arendamine ning noorte huvide tagamine KOVi tasemel. Foorumiga toetasime täiendavaid võimalusi eesti ja vene emakeelega noorte kogukondade kokku toomiseks ning ühetaolise info ruumi loomiseks ja tuleva noor valimiste valvurite valmimist. Teemasid käsitledes tegelesime dialoogi edendamisega noorte ja otsustajate vahel, läbi mille tekitasime noortes huvi nende ümber toimuva vastu ning julgustasime aktiivset ühiskonnaelu puudutavates küsimustes kaasa rääkima.

Noortefoorumi raames tagame osalejate geograafilise representatiivsuse ja soolise tasakaalu ning ka erivajadustega noorte osalus vähemalt 10%. Noored ja eksperdid oli kaasatud põhiliselt 4 suurtest piirkondadest Virumaa, Tartumaa ja Harjumaa ning Pärnumaa aga muidugi osalesid noor esindajad kõikidest teistest Eesti piirkondadest. Noortefoorum oli mõeldud 16+ aastastele tegusatele ja aktiivsetele noortele, kes soovivad panustada Eesti ühiskonna edendamisse ning kes ihkavad oma häid mõtteid teoks teha.

Foorumi programm oli jagatud kokku kolmeks osaks. Esimese osa moodustas temaatilised ettekanded antud valdkonna spetsialistide poolt, et avada teemat põhjalikumalt. Igale ettekandele järgnevalt oli võimalik esitada küsimusi. Ettekannetele järgnevalt toimus laiemal huvigruppide ringiga paneeldiskussioon ning päeva lõpetasid praktilised töötod eksperdist juhendajaga, kus oli võimalik väiksemas ringis spetsiifilisemat lahata ühte konkreetset teemat koos teiste osalejatega. **Programmi erikülalised** – Nadežda Tšerkašina, Narvas hariduse endedaja ning Maris Jõgeva, kodanikuühiskonna arendamise ekspert (Eesti Looduse Fondist). Foorumi lõpus toimus **tunnustamiskonkursi "Noor sädemeke"** võitjate tunnustamine.

Foorumi esimesest osast võtsid osa järgmised eksperdid:

- Noored ja KOVi valimised 2021", Nellika Valder, Riigi valimisteenistuse nõunik
- Noorte võimalused ja huvide kaitse noortevolikogu näitel", Maria Kazlovskaya, Lasnamäe Noortekeskus

Kõige põnevam debaatide ja noorte arvamusi mitmekesisem osa oli paneeldiskussioon, mille raames noorpoliitikud (parteide noortevolikogude juhid).

Teemal: Noorte osalus valimistel – mis on teadmata ja tegemata jäänud?

Oma mõtteid jagasid ja vastasid noorte küsimustele kõikide parteide noorteühendused:

- REFORM (Doris Lisett Rudnevs)
- KESK (Johannes-Emmanuel Allas)
- SDE (Õnne Paulus)
- ISAMAA (Karl Sander Kase)
- EESTI200 (Aleksei Jašin)
- ROHELISED (Linda Lees)
- EKRE (Eino Rantanen)
- Õpilasesinduse esindaja (Artjom Tsernozjomov ja Nikita Strelalov)

Arutelu juhis kogenud politoloog ja noorsootöötaja Peeter Taim. Paneeldiskussiooni arutelude sisuga saab tutvuda siit: [Noortefoorumi 2021 otseülekanne](#). Paneeldiskussiooni lõpus noor osalejad küsisid erinevaid küsimusi noorte paneelistidele ning väljendasid ka oma arvamust.

Foorumi viimane osa (töötod) toimus järgmiste ekspertide juhtimisel:

(Noorte osalus ja ja kodanikuühiskond) Aktiivsete kodanike kasvatamine läbi vabatahtliku tegevuse ja osalus valimistel

Eestvedajad: Renate Gross, Kodanikuühiskonna Sihtkapitali esindaja ja Maris Jõgeva, kodanikuühiskonna arendamise ekspert

(Lõimumine ja mitmekesisus) Noorte koostöö ja eesti keele valdamine viivad kaasava ning mitmekultuurilise ühiskonnani

Eestvedajad: Eduard Odinets, lõimumisvaldkonna ekspert ja Daina Arfanova, PCE

(Ettevõtlikkus, noortegarantii tugisüsteem) Noorte tööhõivevalmiduse toetab ettevõtlikkuse pädevuste areng ja tööelu tugisüsteem?

Eestvedajad: Pille Simral ja Triin Parts, Eesti Töötukassa ning Anna Liza Starkova, Lundi Ülikool (Rootsi)

(Eesti haridussüsteem) Digihariduse ja koroonakriisi mõju noorte arengu võimalustele haridussüsteemis?

Eestvedajad: Merilin Võrk, Tallinna Ülikool, Digitehnoloogiatega instituuti esindaja

(Praktiline töötuba) Vaenu õhutamine ja kooli kiusamine (Rusalina Gassõmova)

Töötubade raames toimusid grupitööd, mille tulemusi esitleti foorumi lõpus. **Töötoas “Noored ja kodanikuühiskond”** arutleti võimaluste üle, jagati nendega erinevaid kogemusi, motiveerisid neid looma oma huvitavaid algatusi mis lahendaks noorte väljakutseid ning ühiskondlikud muresid. Tutvustati neil ka nende võimalused, mis noortel kohalikul tasandil on olemas ning mõeldi ühiselt, kuidas saaksid noored rohkem rääkida kaasa erinevates otsustusprotsessides ning osaleda kogukonna tasemel seal hulgas ka vabatahtliku tegevuse kaudu. Arutleti noorte takistused vabatahtliku tegevuse, noorte osalus valimistel ning takistused mis eksisteerivad, et noored olesk aktiivsed. Peamine vastus noorte poole oli vähe aega, kuid see on müff, kuna noored ei oska õigelt kasutada oma aega. Noored ei ole teadlikud erinevate küsimustes, kuna koolis on piiratud ainete valik ja lahendusega näiteks saaks olla politoloogia aine. Mure ka selles, et vene keesel noortel puudub võimalus tutvuda ka valimised.EE või ID kaarti tutvustus vene keeles. Suurendada noortevolikogude ja õpilasmavalitsuste tähtsust ja õpetamist demokraatiat noorte vahel. Kui rääkida motivatsioonist ja vabatahtliku tegevusest palju noored mõtlevad see on tasuta tööjõud ja lahendusena saaks olla vabatahtliku tegevuse mitmekesistamine ja huvitavamaks tegemine.

Töötoas “Lõimumine ja mitmekesisus” kaardistati Eesti kodanikuhariduse- ja lõimumisvaldkonna suurimaid väljakutseid ning noori puudutavaid teemadel, mille osas noored tundsid huvi ja muret. Noored oma aruteludes tulid järeldusele, et eesti on multikultuurne riik. Noored tuli järeldusele, et Eestis on eksisteerib jätkuvalt rassism, rassiline diskrimineerimine tööl, hariduses või ühiskondliku elus (rändajate, pagulaste kui ka vähemuste vastu), kuid see ei ole nii terav. Poliitike narratiiv mõjub ühiskondliku arutelud vähemuste ja pagulaste vastu, mis enda poolt paneb eesti ja venekeelsed kogukonnad lõhku ja suurendab nende vahel vahe. Koolides ei piisa kompetentsed eesti keele õpetajad ning meedia levitab hoiakud /stereotüüpne mõtlemisviis, et venekeelsed noortel on olemas oma arengu ülemmäär. Ühiskondlik motivatsioon vähemuste vahel on nõrk ning eesti keele kasutus jätkuvalt ei ole piisavalt, kuna noortel/ühiskonna liikmetel puudub kas motivatsioon, ümbritsev keskkond ei soodusta igapäevaliselt eesti keele kasutamist. Noored kinnitasid, et kultuuridevahelise dialoogi arendamise vajadus algab juba lapsepõlvest. Keele oskust võimaldab noortel omandada konkurentsivõimeline haridus.

Töötoas “Noorte ettevõtlikkuse ja tööelu tugisüsteem” arutasime läbi töötukassa erinevad teenused, mis võiks noortele kasulikud olla. Osalejad tõid välja arvamusi ja kogemusi seoses töötukassaga ning oma esialgne töökogemuse. Noored väljendasid arvamust, et nad soovivad töötada iseenda peale ja olla ettevõtlikud. Noored olid väga inspireeritud ja soovisid planeerida oma karjääri juba kooli pingis, et olla konkurentsi - ja otsustusvõimeliseks. Osalejad tõid välja, et suurimad noorte murekohad on hetkel motivatsiooni puudus (soe COVID-19 ja olemas olevate piirangutega) ja laiskus; see, et paljudes piirkondades ei ole noortele tööpakkumisi või võimalus saada praktilise töökogemusi. Noored tegid enda kohta teste, mängisid läbi rollimängu ja situatsioone, mis pakkus empaatilist võimalust näha erinevate inimgruppide olukorda Eestis. Rollimängule järgnes arutelu, kuidas neid olukordi muuta, mida saaks süsteem teha ja millised on võimalikud lahendused.

Töötoas “Eesti haridussüsteem” pealkirjaga **“Digihariduse ja koroonakriisi mõju noorte arengu võimalustele haridussüsteemis?”** noored jagasid oma arvamust digiharidusest ning koroonakriisi mõjust nende peale, ning tuli ideedega, et õpetajad ei ole nii pädevad uute tehnoloogiatega hakka saamisega (ehk tihti õpetajad kogemuste ja teadmiste suurendamine) ja lahendusena saaks olla täiendõpingud nii õpetajat-e kui ka noorte jaoks, kuna noored näiteks ei saa tihti keskenduda teemale või neil piiratud kommunikatsiooni oskused. Paljud noored väljendasid, et olesk rohkem tugi ja õppeprotsessil individuaalselt õpingud või õpetaja nõustamised õpilasele. Soovitati ka vähendada 1 aasta võrra õpingud koolis. Noored tulid ka järeldusele, et on vaja teha suured investeeringud ITK kompetentsuse suurendamisele ning kasuliku tehnoloogiate ja teadmiste selgeks tegemisele.

Eesti ekspertide ja noorsootöötajate abil arutleti vaenu õhutamine avalikus ruumis ja kiusamine koolides ning mitmekesisuse ja avatud ühiskonna tähtsust. Lisaks sellele ka erinevate äärmuslike lähenemiste mõju sotsiaalmeediale ja ühiskonnale. Seekord see töötuba noorte vahel läks väga populaarseks ning noored esitasid oma ideed kuidas paremini sellega hakkama saama. Näiteks levitada rohkem rõõmu ja eneseirooniat, suurendada noorte teadlikkust olemasoleva muredest ning teha selgeks, et vaenu õhutamine ning koolis/sotsiaalmeedias kiusamine on vaja lõpetada. Ideede vahel noorte poolt tuli idee tugevdada oma vaimset tervist ja ennast teadvustada, võimalusel seista oma eest näiteks minnes spordiga tegelema, kindlasti ka suhelda oma lähedastega ja vanematega, et oma mure ära elada. Töötubade tulemusi võeti arvesse ka tuleviku foorumi kava koostamisel.

Foorumi tagasiside peamised näitajad/tulemused:

Foorumi järgselt on noortele saadetud tagasiside küsimustik. Vastuste põhjal on foorumi keskmiseks hindeks (10st) antud **hinngang „8.16” ning kui inspireeriv oli sündmus „7.6”**. Osalejatele meeldis paneeldiskussioonis käsitletud teemad ning ekspertide mitmekesisus ja kompetentsus. Lisaks sellele nad märkasid, et foorumil oli sõbralik õhkkond, mitmekesine ja arusaadav info, huvitavad grupitööd ja arutelud töötubade raames ning rikkalik toit ja korralik korraldus. Töötoad olid sisukad ning pakutud võimalused andsid noortele võimaluse mitmes valdkonnas enda teadmisi põhjalikumalt täiendada/arendada ja leida endale uusi sõpru nii eesti kui vene kogukonnast. Arenguvõimalustega toodi välja noorte eesti keele oskus ning tõlke tagamine (vajadusel) ja tugi noortel/spetsialistidelt noortele, et kõigil olesk võimalik läbivalt kogu sisust aru saada. Noortefoorumi raames tagasime osalejate geograafilise representatiivsuse ja soolise tasakaalu ning ka erivajadustega noorte osalust, kus vähemalt neile oli tagatud 10% kohti osalemis kohtadest. Noored ja eksperdid oli kaasatud põhiliselt 7 piirkonnadest Ida-Virumaa ja Lääne-Virumaa, Läänemaa, Valgamaa, Tartumaa ja Harjumaa ning Pärnumaa aga muidugi osalesid noor esindajad teistest Eesti piirkondadest.

Vabatahtliku tegevuse programm

Vabatahtliku tegevuse programmi eesmärk oli täieliku saavutatud ning positiivsed tulemused näitavad nii osalejate tagasiside kaudu kui ka soov liituda vabatahtliku liikumisega ning panustada kohaliku kogukonna arendusse läbi kultuuride vahelise dialoogi edendamise, vabatahtliku tegevuse ning säästva arengu ja elustiili populariseerimise inimeste vahell. Oli teostatud positiivseid muutusi ka kogukonna tasemel, ehk praktiliste tegevuste kaudu toetades kogukonnad kui ka ühiskonna üldiliselt luues muutusi erinevate ühiskondliku/vabatahtliku algatuste kaudu.

Programmi raames teostasime järgmised üritused:

Noorte arvamusefestivali eesmärgiks oli motiveerida sihtgruppi kuuluvaid organisatsioone/inimesi väljendada oma arvamused projekti peamiste teemadele "kultuuridevahelise dialoogi, säästva arengu eesmärkide saavutamise ning digiühiskonna väljakutsed noorte vaatenurgast", et luua eeldused ja usaldusväärsed suhted eri rahvuste ning kogukondade liikmete vahel. Ürituste raames tutvustasime Tallinnas olemas olevaid võimalusi keskendudes kolme pealmise teematele: vabatahtlikju tegevus, kultuuridevahelise dialoog ning säästev areng. Arvamusefestivali pea arutelu toimus 22-25.08.2021 Tallinn Spa Hotellis ning avas osalejate uusi teadmisi ning võimalused pan teised kogukonna arutelud toimuvad erinevates linnaosades eesti, vene kui inglise keeles. **Kokku 6 päeva jooksul läbi partnerite ja otseselt Peace Child Eesti poolt korraldatud ürituste kaudu osales üle 187 inimest füüsiliselt ning paljud ka Zoomi/online keskkonnas.**

04-05.09.2021 Tallinnas, Tallink Spa Hotellis/Zoomis toimus Vabatahtlike juhtimise koolitus, mille raames õpitati teoreetilised ja praktilised informatsiooni ja teadmisi vabatahtliku tegevuse olemuse ja tähtsuse kohta ning viiakse läbi rollimängul ja teistel interaktiivsetel meetoditel põhinevad harjutused ja grupidiskussioonid, et luua uusi praktilisi oskusi vabatahtlike kaasamise, nende otsingut, motiveerimist, juhtimist ja tunnustamist. Koolitus oli kahepäevane ning võimaldas nii eesti keelsete kui vene keelsete osalejatel saada vajalikud vastused ja teadmised. Läbi viidud koolituste kaudu toetasime noorte oskuste arendamist ning noorteühenduste võimekust, kaasata, motiveerida ja juhtida vabatahtlike organisatsiooni kui ka ühiskondliku tegevustes. Koolitusel hübridvormis osales 51 inimest (noori, täiskavanud, MTÜde esindajad, eksperte ja koolitajad), nendest 43 inimest füüsiliselt ning 7 zoomi kaudu. **Koolituse üldiline hinnang tagasiside aluse 5 pallist – 4.46.**

Vabatahtliku tegevuspäevad

Programm „Vabatahtliku tegevus päevad“ toimus üle Eesti (peamiselt Harjumaal, Ida-Virumaal, Lääne-Virumaal ja Tartumaal) ja sisaldas nn action projecte. Need olid praktilised tegevused, mis võimaldasid noortel/kogukonna liikmetele/vabaühendustel ja haridusasutustele jt, saada konkreetset positiivset kogemust vabatahtlikust tööst ja suurendada oma praktilisi kogemusi. Tegevuste seas mida erinevad teostajad/toetuse saajad (vabaühendused, koolid, kogukonna tegijad ja muud asutused) pakkusid oli hooldus- ja koristustöid, noortekeskustes, sotsiaalkeskustes ja toidupangas abiks käimist ja mitmekesiseks muutmist ning tugi Toidupangale toiduabi jagamisel ja sorteerimisel ja mitmeid muid tegevusi, mis sõltuvad kohaliku kogukonna vajadustest. Kõiki tegevuspäeva tegevustega oli võimalus tutvuda veebilehel. Varem loodud andmebaasi kaudu oli võimalus liituda kohaliku projektidega ja jälgida nende kulgu. „Noore vabatahtliku tegevuspäevade“ tarbeks avati projektikonkurss, mille kaudu oli võimalik taotleda tegevustele rahalist toetust. Eelistatud noorte poolt ja noorte heaks loodud tegevused. Projektide toetamiseks oli kavandatud 6000 EUR. Ühe projekti maksimaalne toetussumma oli 400-500 EUR. Projekti pidi olema kaasatud noor vabatahtlikud ja kohalikud vabaühendused/asutused/kogukonna liikmed. Tegevuste elluviimise aeg pidi jääma ajavahemikku 24-26.09.2021 kuid COVID 19 tõttu pikkendasime ellurakendamise aeg kuni 10.10.2021. Sõltumatu projekti hindamise nõukogu valis 11 projekti eri piirkondadest kuid enamuse on Harjumaalt (Tallinna eri piirkondades), Lääne-Virumaalt (Aseri), Ida-Virumaa (Narva, Sillamäe ja Kohtla-Järve) ning Tartumaal (Tartus).

Toetuse/programmi saajad/ ellurakendaja:

1. Pae pargi heaks – Lasnamäe kogukond, Tallinna Lasnamäe Linnaosa Valitsus koostöös Peace Child Eestiga) -55 inimest
2. Tallinna Toidupank - 22 inimest
3. Tallinna Lastekodu – 41 inimest
4. Kopli kogukond ja Ehte Gümnaasium - 889 inimest/õpilast
5. Mustamäe avatud noortekeskus – 51 inimest
6. Lasnamäe Vene Gümnaasium - 35 inimest
7. Narva Keeltelütseum - 132 inimest
8. MTÜ Potsataja ja Tartu Annelinna Gümnaasium - 55 inimest
9. Aseri noortekas (Viru-Nigula avatud noortekeskus) - 14 inimest
10. Kogukonna Arengu Ühing (Sillamäe ja Kohtla-Järve eakad ja noored) - 26 inimest
11. MTÜ Mustkunstitheater (Tallinn Nõmme kogukonna heaks noor vabatahtlikud ja eakad inimesed) - 22 inimest

Kokku otseselt kõikides tegevustes osalesid 1342 inimest.

Ülevaade projektides ja leiab veebilehel: <https://foorum.sscw.ee/noortefoorumid/noortefoorum-2021/vabatahtliku-tegevuspaev/>

Foorumiga ja vabatahtliku tegevuspäevade 2021 läbiviimisega toetame täiendavaid võimalusi eesti ja vene emakeelega noorte kogukondade kokku toomiseks ning ühetaolise inforuumi loomiseks ja tuleva noor valimiste valvurite valmimist ja kodanikuaktiivisti/liidri. Teemasid käsitles tegeleme dialoogi edendamiseks noorte ja vabakonna/otsustajate vahel, läbi mille tekitame noortes huvi nende ümber toimuva vastu ning julgustame aktiivset ühiskonnaelu puudutavates küsimustes kaasa rääkima.

Partnerid, kellega tehti koostööd Noortefoorumi läbiviimise käigus:

Vabariigi Valimiskomisjoni Valimisteenistus, Eesti Töötukassa, Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate instituut ja Hariduseteaduse Instituut, Integratsiooni Sihtasutus, Avatud Noortekeskuste Ühendust, Eesti Inimõiguste Keskus, JJ Street Tantsukool, Riigikogu, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Eesti Looduse Fond, Letd Do it World, Lundi Ülikool, Tartu Ülikool, Peace Child Eesti, Lastekaitse Liit, Eesti Noorteühenduste Liit, Kesknõored, Reformnõored, Noorsotsid, IRL Nõored, Eesti200, Nõored Rohelised, EKRE Sinine Äratus, Tallinna Haridusamet, Tallinna Noortekeskused, Tallinna, Tartu, Pärnu ja Ida-Virumaa koolid, Raadio4 ja teised.

Programmi raames oli kaasatud/panustanud koostööpartnerid: Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus, Lastekaitse Liit, Hariduse-ja Noorsooamet, Tallinna Haridusamet, Eesti Õpilasteesinduste Liit, Eesti Üliõpilaskondade Liit, Eesti Noorsootöötajate Kogu, Sillamäe Lastekaitse Ühing, Changemakers Academy, Vabaühenduste Liit, Eestimaa Looduse Fond, Sotsiaalse Innovatsiooni Labor, Tallinna Ülikool, Vabariigi Valimiskomisjon, Kultuuriministeerium, Töötukassa, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Integratsiooni Sihtasutus, EPIKoja ning Eesti haridusasutused (kaasatud piirkondades) ja Tallinna noortekeskused. Koordineerime oma tegevused ka vabatahtlikkuse edendavate organisatsioonidega, et paremini levitada infot vabatahtliku tegevusest ning saada vajaliku tugi/eksperti nõu projekti jooksul

Tulemused mida oleme saavutanud projekti teostamisega

- Osalejad aktiivselt kasutasid oma elus, ühiskondlikku töös ja uute algatuste väljatöötamisel uusi oskusi ja teadmisi, mille kaudu nad said positiivsed kogemusi ja palju kasulikku informatsiooni, teadmisi ja võimalusi eneseteostamiseks.
- Nõored ja spetsialistid on saanud infot mitmekülgsete võimaluste kohta kohaliku poliitika kujundamiseks, sotsiaal- ja noorsootöös osalemiseks (on saanud infot huvikaitse organisatsioonidest, huviharidusest, noorteühendustest, projekti/algatuste toetamise võimalustest, traditsioonilistest üritustest ja vabatahtliku tegevustest, lõimumisest ning muu osaluse ja kaasamise võimalustest oma kodukohas ja riigis üldiselt) ning täiendasid oma võimalusi eesti ja vene emakeelega noorte kogukondade kokku toomiseks ning ühetaolise inforuumi loomiseks ,et tuleva valmistek noor valimiste valvureid valmida.
- Kõikidele osalenud noortele on tutvustatud nende kaasamise ja osalemise , hariduse, tervise, noorsootöö ja vajalike noorte osaluse toetavaid teenuseid (mis on tagatud KOVI ja riigi poolt) ja nende kättesaadavus erinevates piirkondades.
- Kaasatud nõored hakkasid aktiivselt osalema teistes üritustes/programmide, erakondade noorteühendustes (küsitluse tulemuste andmetel, mis sai selgeks kui valimised on läbi saanud), mis oli ja on suunatud noortele, vabatahtliku tegevuse edendamisele.
- Edendasime dialoogi noorte ja otsustajate vahel (kaasates seminaridel otsuste tegijate näiteks Tallinnas on Haridusameti spetsialisti/noorsootöötajad ja linnavalitsuse ametnike, läbi mille tekitame noortes huvi nende ümber toimuva vastu ning julgustame aktiivset ühiskonnaelu puudutavates küsimustes kaasa rääkima.
- Soodustasime noorte osalus kogemuse saamist ja noorte kodanikualgatust.
- Noortele (s.h. ka erivajadustega noortele) ja noori kaasava vabaühendustele suunatud info sai rohkem arusaadav ja kättesaadav (s.h. ka vähemustele (muukeelsetele). Erivajadustega nõored sai võrse võimaluse ollal kaasatud ja paremini teadlikud kohaliku poliitikast, erinevatest osalusvõimalustest (kuna jätkusuutlik eesmärk on tagada kõikide huvigruppide s.h. ka noore esindatud kohaliku omavalitsuses, noortevolikogudes ja ühenduses ühiselt koos).
- Kutsutud spetsialistid said juurde peale foorumi ja vabatahtliku tegevuspäeva professionaalseid oskusi, motivatsiooni, uusi kontakte ning aktiivsed noorliikmeid/vabatahtlike ja tuleiku liidrit.
- Sai paremini kaardistatud noorte vajadused , huvid ja rahulolu KOVi ja riigi poolt erinevate pakutavate teenustega.
- On tõstetud partnerite, noorte ja spetsialistide enda valmisolekut jätkusuutlikult toetada erivajadustega noori , kaasata ja võimestada neid, et ühiselt koostööd tegema. (Noortefoorumi tagasiside põhjal ning vabatahtliku tegevuspäevade praktiliste tegevuste statistika).

Projekti väljundid:

- **Suursündmuste programmis osales kokku 1931 inimest**, 53 valdkondliku spetsialisti/eksperte, 21 koostööpartnereid.
- Oli kaasatud järgmised piirkonnad: Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa, Tartumaa, Harjumaa (enamus Tallinnast), Läänemaa, Pärnumaa, Valgamaa.
- Otseülekanne ja järele vaatamine jõudis 863 inimeseni.
- Oli kaasatud 21 koostööpartnerit kohalikul ja riiklikul tasemel
- Osalenud 53 eksperte/spetsialiste ja ametnike kõikides programmi üritustes
- 75% programmi osalejatest aktiivselt osalenud programmi üritustest kui ka järel tegevustes, mis toimusid 2021 aastal.
- 1362 inimest on otseselt saanud praktilist kogemust vabatahtlik tegevustest kogukonna heaks eriti Tallinnas, Tartus ning Lääne-Virumaa ja Ida-Virumaa piirkondades.
- Noorte poolt ning spetsialisti kaasamisel on valminud ja esitatud võimu esindajatele [noorte poliitiline manifest](#)

- On välja töötatud 4 koostöö tegevusi/projekti (vabatahtliku tegevuse, noorte kaasamise, keskkonnakaitse ning kodanikuhariduse valdkonnas), mida teostatakse 2022 aastal Tallinna Haridusameti ning Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse agentuuri toel
- 25% osalenud noortest (tagasiside andmetel) on liitunud oma kohaliku noorte osaluskoguga, vabaühendusega (vabatahtlikuna / liikmena) või mitteformaalse võrgustiku liikmena, et ühiselt koos edendada kohaliku elu ja noorte osalemist ühiskonnaelus ja poliitikakujundamisel. Hea näitena kuulub noorte osalus just valitud Tallinna Noortevolikogu koosseisu ning Narvas toimuva noorte algatustega.
- Noorteinfo sai paremini kättesaadav ja mõistetav, kuna noored ise väljastavad uusi huvitavaid uudisi, artikleid, arvamusi, teevad vahvad videot (s.h. ka Noortefoorumist ja muudest üritustest), teevad koostöös ka Tallinna Noorte infoportaaliga ning kohaliku ja riikliku meediaga. Noortele oli pakutud võimalusi ning nad seda aktiivselt kasutati osaleda oma kriitilise mõtlemise oskuste arendamist läbi Kriitilise mõtlemise meedia programmi osalise mida teostab SSCW koostöös Briti Nõukoguga ja Tallinna Ülikooliga (Balti filmi, meedia ja kunstide instituut).
- Vabatahtlik tegevus päevade raames sai korraldatud 11 projekti/algatusi mida noored, kogukonna liikmed, haridusasutused, noortekeskused, Lastekodud, Noorteühendused, mittetulundusühingud, on teostanud kogukonna heaks.

Programm omas positiivset mõju, sest soodustas eduka arengukeskonna tarbeks tingimuste ja eelduste loomist, eriti noorte jaoks. Hindasime saavutatud mõju lähtudes sellest, et kas on:

- Suurendatud muukeelsete elanike valmisolekut osaleda kodanikuühiskonnas
- Sidustatud noorsootöötajad, vabaühenduste, koolide ja ülikoolide tegevust kodanikuhariduses
- Suurendatud vabaühenduste valmisolekut muukeelsete elanike kaasamiseks vabatahtlikuna.
- Suurendasime noorte ja MTÜ kaasamine kohaliku otsustusprotsessis ning kriitilisemõtlemise arendamine ning noorte huvide tagamine KOVi tasemel, läbi dialoogi, oskuste arendamise ning vajaliku tugi ja võrgustamise kaudu.
- Leevendasime Covid-19 pandeemiast tingitud mõjud noortele (s.h. erivajadustega ja vähekindlustatud noortele) ja vabaühenduse esindajale.
- On saadud parema pilti piirkondliku noorte ja vabaühenduste väljakutsetest ja pakutud kohalikul tasemel mõnede probleemide lahendust
- Soodustasime noorte ja vabakonna osaluskogemuse saamist kodanikualgatust
- Noortele (s.h. ka erivajadustega noortele) ja vabaühendusele suunatud info oli rohkem arusaadav ja kättesaadav (s.h. ka vähemustele (muukeelsetele). Erivajadustega noored said paremini teadlikud kohaliku poliitikast, erinevatest osalusvõimalustest (jätkusuutlik eesmärk tagada kõike huvigruppide s.h. ka noore ja vabaühenduse esindatud kohaliku omavalitsuses, osaluskogudes/noortevolikogudes ja noorteühenduses, KOVi komisjonides (projektifondide koosseisu jne) ühiselt koos).
- Paremini kaardistatud noorte ja vabakonna vajadused, huvid ja rahulolu erinevate teenustega (KOVi ja riigi poolt pakutavate teenuste) ning tagasisidet mida saaks paremini teha ja muuta.
- Tõstisime partnerite, noorte ja spetsialistide enda valmisolekut erivajadustega noori jätkusuutlikult toetada, kaasata ja võimestada ning ühiselt koostööd tegema.

Positiivne mõju sai saavutatud põhinedes osalejate tagasisidele ning nende võimekus ja motivatsiooni osaleda aktiivselt kodanikuühiskonna elus ja vabatahtliku töös, saada positiivsed kogemusi projekti jooksul kuid ka peale projekti lõpetamist.

Programmi toetasid:

Noortefoorumi ja Vabatahtliku tegevuspäevade ning muu kõrval ürituste toimumist toetasid Integratsiooni Sihtasutus (ESF), Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Tallinna Haridusamet ning Tallinna Kodurahuprogramm, Sillamäe Lastekaitse Ühingu jt.

Noortefoorumi juhtimine oli teostatud PCE poolt ning kaaskorraldatud Sillamäe Lastekaitse Ühingu poolt (sisuline ja tehniline tugi).

Meediakajastus:

Teavitamine ja meediakajastus oli rohkem seostatud e-keskkonnaga kus enamus sihtgruppi viibivad ja veedavad oma aega. Lisaks sellele ka suured võrgustikud ning koostööpartnerite panus ja muidugi raadio ja ajalehed.

Noortefoorumist (co-management) ja vabatahtliku tegevus päevadest:

<https://foorum.sscw.ee/noortefoorumid/noortefoorum-2021/>

<https://www.tallinn.ee/est/noorteinfo/Uudis-Noortefoorumil-osales-ule-200-noore>

<https://huvi.tallinn.ee/uritus/ix-noortefoorum-2021-noored-kui-sotsiaalsete-kultuuriliste-hariduslike>

<https://esdw.eu/events/ix-noortefoorum-2021/>

<https://www.tallinn.ee/rus/noorteinfo/Uudis-V-IX-molodezhnom-forume-prinjali-uchastie>

<https://www.tallinn.ee/est/noorteinfo/Uudis-Noortefoorumil-osaletule-200-noore>

<https://www.tallinn.ee/est/noorteinfo/Uudis-Projektikonkurss-Noore-vabatahtliku-tegevuspaevad>

<https://www.tallinn.ee/rus/noorteinfo/Uudis-Konkurs-Dni-dejatelnih-molodyh-volonterov>

<https://www.facebook.com/aserinoortekas/posts/4678413118865232>

<https://www.facebook.com/MustamaeAvatudNoortekeskus>

<https://www.tallinn.ee/est/mank/Uudis-Uuendused>

<https://tallinnalastekodu.ee/uudised/nomme-maja-manguvaljakute-talgud>

<https://www.facebook.com/NoorKodanik>

<https://www.facebook.com/Peace.Child.Estonia/posts/4864371076914920>

<https://www.facebook.com/Peace.Child.Estonia/posts/4864024010282960>

Ürituse FB leht: <https://www.facebook.com/events/1015133209316979>

Seminari uritus: <https://www.facebook.com/events/1733305080196951>

Raadio 4 (partner kajastab foorumit): <https://r4.err.ee/1608329186/ix-molodjozhnyj-forum>

Video uudised: <https://youtu.be/fEzhRij4tG4?t=135> (Noortefoorumist, vabatahtliku tegevuse päevad)

Foorumi otseülekanne: <https://www.facebook.com/Peace.Child.Estonia/videos/825450318139100/>

Foorumi pildid: <https://foorum.sscw.ee/gallery/>

Soolise võrdõiguslikkuse ja noorte võimendamise programm 2021

Soolise võimendamise noorteprogramm on noortele suunatud projekt, mis käsitleb eelkõige soorolle ja soostereotüüpe, seetõttu, et naised on endiselt ebasoodsamas olukorras nii otsustusprotsessis, töövõimalustes, palgalõhes, võrdse kohtlemises, peremudelites ja teistes olulistest küsimustes ning Eesti ühiskonnas valitseb traditsiooniline suhtumine soorollidesse. Sooline võrdõiguslikkuseeni jõudmiseks on vaja tagada naiste ja meeste võrdne kohtlemine ehk mittediskrimineerimine kõikides valdkondades, kaotada olemasolev sooline ebavõrdsus, luua võrdsed võimalused osalemiseks kõigis valdkondades (s.h. ka naiste esindatud poliitikas, kuna naised veel ikkagi ei ole veel võrdselt esindatud poliitikas, eesmärgistatult ja süstemaatiliselt edendada soolist võrdõiguslikkust ka vähemustele (ehk vene keels elanikkonnale ja teistele).

Projekti eesmärgiks oli edendada koolinoorte ja spetsialistide seas teadlikkust sügavalt juurdunud soolisest ebavõrdsusest igapäevases sotsiaalses kontekstis ning stereotüüpide ja eelarvamustest, mis seda toidavad ning luua vahendeid ebavõrdsuse vähendamiseks ning toetada mitmekesisuse arengut noortes ja noorsootöötajal. Edendada soorollide ja – stereotüüpide alast diskussiooni, mis on vajalik konstruktiivsete lahenduste leidmiseks. Pakkuda soolise võrdõiguslikkuse alaseid konstruktiivseid teadmisi ja oskusi haridussüsteemis, et tagada varajane sekkumine eelarvamuste ja stereotüüpide kinnistumisse.

Projekti sihtgrupiks on Tallinna ja Ida-Virumaa üldhariduskoolide (põhikooli ja gümnaasiumiklasside õpilased ja noored 18-26 aastat ja erinevad kohalikud noorteorganisatsioonid ja vabaühendused läbi eelnevate koostööprojektide ja tegevuse kaudu loodud koostöövõrgustiku.

Projekti üritused:

8 online/füüsilist koolitust (75 inimest), konverentsile eelnevalt toimuvad koolitused aprillis ja mais esimesel nädalal, Tallinna koolide õpilased (Humanitaargümnaasiumist, Juudi Koolist, Keslinna Vene Gümnaasiumist, Ehte Gümnaasiumist ja haridusasutused Ida-Virumaal jt) ja TLÜ noorsootöö õpekava tudengite jaoks korraldatakse koolitused/töötoad (soolise võrdõiguslikkusest, mitmekesisusest noorsootöös, tööelust ning perekonna mudelist). Koolitajad on Tallinna Ülikooli, ENUTi, Feministeeriumi, Naiste tugi- ja teabekeskuse, Soolise Võrdõiguslikkuse Voliniku, jt eksperdid.

Noortekonverents - ametlik platvorm (nii teaduslikul tasandil kui ka tavalisemal diskussiooni arendamise tasandil) ideede konstruktiivseks vahetamiseks, aga ka kokkuvõtete ja üldavalduste tegemiseks. Kutsutud parimad osalejad koolitustest ja kaasatud võimalikult palju erinevaid noortekeskusi, koolidest noortekeskusteni. Lisaks juba läbiviidud spetsiifilisele tööle, lisab konverents teemale uue dimensiooni tunnustatud ekspertide vaatepunktide kaasamisega, kes ei ole tingimata kvalifitseeritud koolitusliku poole pealt. Aitab kaasa ka projekti üldideede ja eesmärkide laiemale levikule ühiskonnas, kuna aitab saavutada suuremat meediatähelepanu. Võimaldab haarata ka suuremat hulka osalejaid ja levitada infot ka nende ühiskonnakihtide seas, kes eelnevalt võib-olla ei tunnetanud otsest sidet projekti põhiteemadega kuid ühiskonna osana on paratamatult siiski seotud. Konverentsi põhiteemaks 2021 aastal koostöös partneritega valisime kaks põhifookust: Naiste ja Meeste võrdne

roll poliitikas, pereelus ja ettevõtluses ning mitmekesisuse edendamine noorsootöös.

ELLUVIIMINE:

Projekt on peamiselt hõlmanud venekeelset publikut (90%). Projekti sihtrühmadest 10% olid esindatud ka tõrjutuse riskirühmad (erivajadustega inimesed ja noored, kes seisavad silmitsi struktuuriliste, kultuuriliste ja sotsiaalsete takistustega). Projektis osales otseselt üle 260 inimest. Sihtrühma kaasamisel võtsime arvesse osalejate sugu, geograafilist esindatust, võrdsust ja motivatsiooni. Abisaajad on ühiskond tervikuna ning haridus-, noorte- ja kodanikuühiskonna organisatsioonid ning soolise võrdõiguslikkuse, mitmekesisuse ja võrdse kohtlemise valdkonna spetsialistid/eksperdid.

Planeeritud eesmärk on täielikult saavutatud, kuna kavandatud näitajad (koolitustel ja konverentsil osalejate arv). Projekt hõlmas intensiivseid veebikoolitusi, rahvusvahelist konverentsi ning suhtlemist sihtrühmade ja sidusrühmadega.

Korraldasime järgmised tegevused:

8 koolitust Tallinna ja Ida-Virumaa koolides (koolide nimekiri on esitatud aruande teises osas) 19.03.2021, 26.03.2021, 1.04.2021 (Tallinnas) ja 15.04.2021, 22.04.2021, 11.05.2021 Jõhvis, Kohtla-Järvel ja Narvas). Koolitus koosnes 8 veebipõhisest ja/või kohapealsest koolitusest (koolitus sisaldab ühe kooli jaoks tervet koolituspäeva, koolituskava ja selle korraldus on kooskõlastatud haridusametite ja koostööpartneriga. Koolituse põhirõhk oli soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise ning soorollide küsimustele, palgalõhe, võrdne kohtlemine, peremudelid jne. Koolitus põhines 3R meetodil (representatsioon, ressursid, realia) ja muudel interaktiivsetel meetoditel. Suurem osa koolitusest toimus veebipõhiselt, kuid 2021. aasta mais viisime läbi kaks koolitust, ühe Tallinnas ja ühe Narvas koolides. Kõigis koolitustes osales 204 osalejat.

19. mail 2021 toimus soolise võrdõiguslikkuse noortekonverents 2021 "Tee soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise poole". Konverentsi peamine eesmärk oli konstruktiivne mõttevahetus, samuti kokkuvõtete ja üldiste avalduste tegemine. Kutsusime koolitustest parimad osalejad ja kaasasime võimalikult palju erinevaid noorteüksusi koolidest noortekeskusteni. **Konverentsil osalesid isiklikult ja virtuaalselt 63 osalejat.**

Plaanitud konverents oli täielikult teostatud ning isegi koroonaviiruse puhul sätestatud korraldaja poolt osalemist tingimused haiguse võimaliku ülekandumise vältimiseks (maskide kandmine, käte desinfitseerimine, ning sotsiaaldistantsi hoidmine) ei olnud mureks. **Konverentsi põhiteemadeks oli naiste ja meeste võrdne roll poliitikas, pereelus ja ettevõtluses ning mitmekesisuse edendamine noorsootöös.** Kuna Eesti valitsus ei leevendanud piisavalt piiranguid, pidime muuta konverentsi formaadi ning korraldada üritus hübriidformaadis (kohapeal kui ka Zoomi keskkonnas), et tagada kõikide osalejate osalemise võimalust.

Konverents sisaldas kahte ettekandeid soolise võrdõiguslikkuse olukorra Eestis, mis tegi pädev ja tunnustatud ekspert Liina Kanter, Sotsiaalministeeriumi võrdsuspoliitika osakonna juhataja ning Soolise ebavõrdsuse vähendamine ja noorte roll selles – Toomas Kasemaa, Soolise võrdõiguslikkuse voliniku nõunik. Lisaks sellele toimus paremate praktikate tutvustused. Konverentsi osalejad teid ka oma poolt aktiivne töö tööruhmades arutledes erinevad juhtumianalüüsid ja pakkudes oma soovitusi /lahendusi olemas olevate küsimustele. Järgmiste 3 töögruppide raames: Sooline võrdõiguslikkus peres; – Võrdne Kohtlemine töö ja hariduses (palgalõhe); Sooline võrdõiguslikkus poliitikas ja ühiskonnas. Noortel ja spetsialistidel oli võimalus vaadata erinevad lühi õppefilmid mida nad lubasid levitada oma võrgustikes ja toetada võrdõiguslikkust ja mitmekesisust oma ringkonnas. Üritustel küsiti tagasisidet ja kokkuvõtlik tagasiside hinnati 5 palli süsteemis 4,7 (toitlustamine 4.8, ja koolituse sisu ja ekspertide töö 4.6).

Konverents ja koolituste korraldamisel kaasasime järgmised eksperdid:

- Reet Laja, Eesti Naisuurimis- ja Teabekeskus
- Liina Kanter, Sotsiaalministeerium
- Pille Tsopp-Pagan, Naiste Tugi- ja Teabekeskus
- Laura Maria Rajala, Femina RY Soomest
- Lisanna Elm, Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsioon
- Malin Gustavsson, Ekvalita Soomest
- Toomas Kasemaa, Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku nõunik
- Nele Laos, Feministeeriumist

Projekti väljundid ja saavutatud mõju noorele:

- **Kokku osales projekti üritustel üle 267 osaleja**, sealhulgas koolitusel ja konverentsil osalejad.
- Osaleja omab soorolle ja soostereotüüpe mõiste olemusest ja selle kasutamisest.
- Osaleja omab teadmisi Eesti ühiskonnas peremudelites, palgalõhest ning naise rollis poliitikas ning seost ka noorsootöoga
- Osalejatele on edendatud teadlikkust soolisest ebavõrdsusest ning stereotüüpidest ja eelarvamustest.
- Osalejad on tutvunud Soolise võrdõiguslikkuse voliniku ametiga, erinevate naiste ja meeste huvikaitse õiguste kaitsevate organisatsioonidega.
- Osalejatele on jagatud kaasaegsed materjalid s.h. Gender Empowerment ja muud õppematerjalid ja kasulikud raamat.

- Kootitustes ja konverentsil võtnud osa 267 inimest
- Kokku oli kaasatud 23 erinevaid organisatsiooni ja partnereid.
- Noored ja huvitatud isikud on saanud praktikat mida nad saavad ka kasutada tulevikus enda töös interaktiivsetest hariduslikest tegevustest.
- Viidud läbi väike infokampaania ja online koolitused ja seminar haridusasutuste õpilastele ja noorsootöötajatele ning pädeva koostööpartneritega koostöös ning projekti peaüritusena on lõplik noortekonverents Tallinnas.
- Oleme järgmiseks aastaks innustanud vähemalt 1 uut koostööd ja edendamise/toetame (rahaliselt 2022. aastaks) kohalikku algatust, kaasates aktiivseid noori (sihtrühm), kohalikke omavalitsusi, ettevõtjaid ja kodanikuühiskonna organisatsioone, et jätkata tööd soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise nimel Eesti ühiskonnas.
- Projektiga on saavutatud positiivne mõju noortele, nende teadlikus ja oskused on suurenenud ning noored saavad soostereotüüpidest lahu, omandavad teadmised ühiskonnas erinevates peremudelites ning panustavad ka oma elus sooteadlikuse tõstmisele levitades oma võrgustikes saadud oskusi ja teadmisi soolise võrdõiguslikkuse, mitmekesisuse ja võrdse kohtlemise 2021 lõpetatakse Peace Child Eesti soolise võrdõiguslikkuse edendamise programmi ellurakendamist ning esitatakse välishindajale mõju hindama.

Projektiga oli saavutatud positiivne mõju noortele, nende teadlikus ja oskused on suurenenud ning noored saavad soostereotüüpidest lahu, omandavad teadmised ühiskonnas erinevates peremudelites ning panustavad ka oma elu sooteadlikuse tõstmisele levitades oma võrgustikes saadud oskusi ja teadmisi soolise võrdõiguslikkuse, mitmekesisuse ja võrdse kohtlemise.

Projekti toetasid: Briti Nõukogu (#People to People programm), Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eesti esindus ja Tallink Grupp.

Meediakajastus:

[British Council Estonia – Posts | Facebook](#)

<https://huvi.tallinn.ee/uritus/konverents-tee-soolise-vordoiguslikkuse-ja-vordse-kohtlemiseni>

Tunnustamiskonkurss “Noor sädemeke” 2021

Traditsiooniliselt Sillamäe Lastekaitse Ühing ja tema partnerid tunnustavad isikut, noori, ettevõtet või organisatsiooni, kes on aasta jooksul silma paistnud erilise noortele suunatud toetustegevusega. 24. Septembril 2021 Noortefoorumi raames toimus laureaate väljakuulutamise ja auhindade jagamise aasta parimate konkursil, mille eesmärgiks oli tunnustada Eestis edukalt tegutsevaid noori/asutusi, nende poolt elluviidud mõjukaid ettevõtmisi/ projekte ja noorte elu ja kodanikuühiskonna arengusse aktiivselt panustavaid isikuid. See läbi teadvustada maakonna inimestele kodanikuühiskonna olulisust ja tunnustada ühenduste poolt antavat panust elukeskkonna arendamisse.

Auhindu anti välja kahes kategoorias:

- **Aasta vabähendus 2021:** Mondo; Lets Do it World Foundation;
- **Aasta kodanikuühenduste tegu 2021:** Maailmakoristuspäev
- **Aasta vabatahtlik 2021:** Andre Pappinen ja Nikita Strelakov
- **Aasta kodanikuühiskonna toetaja 2021:** Briti Nõukogu, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Esindus Eestis.
- **“Sädemeke” noorsootöötaja“ 2021:** Jelena Škenjova
- **“Sädemeke “noorte arengutoetajad”2021:** Dina Telvar, Raadio 4; Reet Laja, ENUT
- **“Sädemeke” aasta noortetegu 2021:** Tunnustust ei määratud
- **Tänukirjadega tunnustati:** Irene Käosaar, Integratsiooni Sihtasutus; Anneli Roosalu ja Sandra Paulus, Kodanikuühiskonna Sihtkapital; Ursula Roosmaa, Briti Nõukogu; Siim Aimla, Georg Otsa nim Tallinna Muusikakool.

Väljundid:

- Tunnustamiskonkurss “Noor sädemeke” 2020 oli tunnustatud 11 laureaati ja 5 koostöö tänukirjad.

Tunnustamiskonkurssid toetaid Briti Nõukogu, Lastekaitse Liit, Tallink Hotels ja Peace Child Eesti.

Kodanikuühiskonna Foorum 2021 ja “People to People” programm

2021 aastal kodanikuühiskonna arengu programm sisaldas kahte suurt projekti elurakendamist: kodanikuühiskonna foorumi ja piirkondliku arutelupäevade korradalmist ning teist projekti „Aktiivse ja kaasava kodanikuühiskonna poole: osalemise, kaasamise ja koostöö kaudu“ mille tegevused haakuvad 2021-2022 aastatel vabatahtliku tegevuse ja kodanikuühiskonna arengu programmiga.

Kodanikuühiskonna foorum peamine eesmärk oli edendada venekeelse elanikkonna ja vene keelt suhtluskeelena kasutavate mittetulundusühenduste aktiivset osalemist kodanikuühiskonnas ja parandada nende nähtavust kodanikuühiskonna tasandil (kodanikuteadlikkuse ja aktiivsus), kuid mitte ainult see kuna foorumi sihtgrupp ja kasusaajad ja partnerid panustasid ka vabatahtliku töö arendamisse läbi praktilise

kogemuse ning kogukonna heaks tegutsemise. Lisaks sellele foorum toetas võimeka ja hooliva kogukonna arendamisele, võimaldades kogukonna liikmetele saada uusi oskusi ja teadmisi mis toetaks nende võimekust ja hoolivust.

Projekti peamine sihtgrupp oli venekeelse suhtluskeelega mittetulundusühendused ja sihtasutused 3 piirkonnast (Harjumaa, Lääne-Virumaa ja Ida-Virumaa), kes moodustavad ligikaudu 2/3 osalejatest, kuid foorumile oli kaasatud ka Üle- Eesti tegutsevad eestikeelse suhtluskeelega ühendused ja sihtasutused, et julgustada omavahelist koostööd

Kodanikuühiskonna foorumit ja kõrval üritused olid korraldatud järgmiselt:

1. Aprill - November 2021 - Projektimeeskonna ja koostööpartnerite ühised ettevalmistavkoosolekud/läbirääkimised kooskõlastused vabaühendustega ja riigiasutustega (suursündmuse tehniliste, sisuliste ja praktiliste küsimuste lahendamine ning kommunikatsiooni plaan elurakendamine)
2. August – November 2021 - Kommunikatsiooni ja sündmuse veebilehe arendamine ja avalikustamine
3. September – Oktoober 2021 – on 5 piirkondliku arutelupäeva/seminari (suunatud projekti sihtgruppidele, kaasatud partneritele)
  - Sotsiaalne innovatsioon ja ettevõtlus (Narvas 04.11 Vaba Lava Teatrikeskuses ja Zoomis)
  - Avalike teenuste osutamine & delegeerimine (Rakvere 25.05 AQVA spa ja Zoom)
  - Kodanikuharidus ja rahvusvaheline koostöö (Tallinnas 5.09.2021 Tallink Spa Hotellis ja Zoomis)
  - Poliitika kujundamine ja selles osalemine (Kohtla-Järve 11.11, Kohtla-Järve lugemissaalis ja Zoomis)
  - Vabaühenduste tegutsemisvõimekus ja - keskkond (Jõhvis 23.11, Jõhvi Kontserdimajas ja Zoomis)
1. 24. November 2021 Kodanikuühiskonna Foorumi teostamine (kokku osales 117 inimest (92 kohapeal ning 25 inimest online)
2. Detsember 2021 - Aruanne ettevalmistamine ja esitamine.

ELLUVIIMINE

Kodanikuühiskonna Foorum 2021: “Kaasatus, osalus, koostöö: kõik koos tugeva kodanikuühiskonna nimel” toimus 26.11.2021 Jõhvi Kontserdimajas.

Kodanikuühiskonna Foorumi tegevus on jaotatud järgnevasse suurematesse osadesse:

Tervitussõnadega esines Kristian Jaani, Siseminister, kes osalus videosalga kaudu märkades ja soovides muukelsed elanikudatele, et nad oleks aktiivsed oma kogukonnas kui ka vabatahtliku valdkonnas, lõiminud ja oskuslikud head kodanikud.

1. AGORA – strateegiline paneeldiskussioon

Pakus strateegilist vaadet Foorumil arutluse all olevatele teemadele. Foorumi strateegilises fookuses oli kolm peamist alateemat:

Osalemine - kodanikuühiskonna üritustel, kohalikel ja riiklikel taotlusvoorudel jm

Kaasatus - otsustusprotsessis ja poliitikakujundamisel, ühiskondliku elu arendamisel jm

Võimestatud koostöö - eesti ja venekeelsete organisatsioonide vahel, organisatsioonide ja kohaliku omavalitsuse vahel. Paneeli oli kutsutud esinema 6 eksperte (kohalikul/ riiklikul tasandil). Iga ekspert räägis 5-10 minutit. Kõigile osalevatele ekspertidele/ühendustele/ametnikele võimaldatai esitada küsimusi. Strateegilise arutelu oodatav väljund oli täiendav sisend arengudokumendis/ täiendamiseks KOVi tasemel koostatavatesse strateegilistesse ettepanekutesse.

AGORA I: Eesti Kodanikuühiskonna osalemise ja kaasamise kultuur

Kõneisikud:

1. Marten Lauri, Siseministeeriumi kodanikuühiskonna osakonna nõunik
2. Piret Hartman, Kultuuriministeeriumi asekancler
3. Eduard Odinets, Riigikogu liige
4. Anneli Roosalu, Kodanikuühiskonna Sihtkapitali juhataja
5. Veikko Luhala, Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) tegevdirektor
6. Jana Budkovskaja, OBJEKT asutaja ja Prototron tegevjuht

AGORA II: Kogemuste paneel. Praktiline arutelu koostööst, kaasamisest ja osalemisest.

Paneeli liikmed:

1. Kai Klandorf, Vabaühenduste Liidu juhataja
2. Anna Heinsoo, HEAKi vabaühenduste nõustaja

3. Marten Lauri, Siseministeriumi kodanikuühiskonna osakonna nõunik
4. KOVi esindaja
5. Anna Farafonova, Narva Eesti keele maja juhataja
6. Aleksei Jašin, Kodanikuaktivist

AGORA III: Vabaühenduste võimestamine ning võrgustiku arendamine.

1. Maris Jõgeva, Eestimaa Looduse Fond, kodanikuühiskonna arendamise ekspert
2. Irina Golikova, Sillamäe Lastekaitse Ühing juhataja
3. Ursula Roosma, Briti Nõukogu Eesti esinduse juhataja
4. Reet Laja, Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus juhtataja
5. Vladislav Veližanin, Eesti Puuetega Inimeste Koda peaspetsialist

Agora arutelude sisuga saab tutvuda otseülekannae kaudu mille salvestus leiab siit:

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=644623273377400

2. MEDINA – töögrupid.

Toimusid töögrupid samal viiel alateemal, mille kohta organiseeriti spetsiifilised ettevalmistavad seminarid. Igas töögrupis viidi läbi world cafe meetodil arutelu seminari tulemuste üle ning tehti temaatilised kokkuvõtted ettepanekute dokumendi jaoks (mida tõlgitakse vene keelde ja levitakse kõike osalejate vahel). Igal töögrupil oli oma ala ekspertidest juht. Osalejad jagatakse kokku viide töögruppi, mis toimuvad järgmistel teemadel:

- Sotsiaalne innovatsioon ja ettevõtlus (Kätlyn Jürisaar, SEV)
- Avalike teenuste osutamine ja delegeerimine (Vladislav Veližanin, EPIKODA ja V. Golikov, SSCW)
- Kodanikuharidus ja rahvusvaheline koostöö (Maris Jõgeva, ELF)
- Poliitika kujundamine ja selles osalemine (Reet Laja, ENUT)
- Vabaühenduste tegutsemisvõimekus ja -keskkond (Anna Heinsoo, HEAK)

3. VABAÜHENDUSTE LAAT - koht võrgustikutöö tegemiseks ja oma tegevuse ja parimate praktikate esitlemiseks, uute liikmete kaasamiseks ning koostöö algatamiseks.

Foorumi raames toimub lihtsustatud formaadis vabaühenduste laat kohapeal ning zoomis kus rahastajatel/ organisatsioonidel oli võimalus süvenemiseks ja tegutsemiseks, see oli koht kus vahetada saavutusi ja ka takistusi, mis puudutavad Põhja-Eestis ülese kodanikuühiskonda, sotsiaalse ja kultuurilise koostöö institutsionaalset arengut. Kuna olukord seoses viiruse levikuga kiiresti muutus, otsustasime korraldada laadat lihtsa ja turvalise formaadis, kuid see põhjalikult muutis esialgse idee. Kodanikuühiskonna Foorum 2021 toimus kodanikupäeva auks. Toimunud suursündmusel osalejatel ja kaasatud ekspertidel oli võimalus tutvustada kodanikuühiskonnaga ja kutsuda inimesi osalema kogukonna elu parendamiseks.

Kodanikuühiskonna Foorum 2021 toetasid: Kodanikuühiskonna Sihtkapital (suursündmuste konkursikaudu) ja Briti Nõukogu.

Foorumi väljundid:

- **Kokku foorumis ja piirkondliku arutelupäevades osales 243 inimest (Kodanikuühiskonna Foorum - 117 inimest ning Seminaridel -126 inimest)** Harjumaa, Tartumaa, Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa, Põlvamaa, Jõgevamaa maakondadest.
- Kokku oli kaasatud 22 partnerid suursündmuse ettevalmistamisel ja ellurakendamisel ning osales 32 eksperte ning ametnike.
- Osalejate ja kaasatud ekspertide poolt on saanud positiivne tagasiside toimunud üritustest ja saavutatud eesmärkidest. Lisaks 70% osalejatest (tagasiside põhjal) kinnitasid, et suursündmuses osalemine ja järel tegevuses kaasamine tõi neile veendumust muutustes enda sees ja ümbruskonnas.
- 62% osalejatest (ehk 151 inimest, tagasiside põhjal) muukeelses keskkonnast kinnitasid, et nad on aktiivselt osalenud projektis ja järel tegevustes mida Sillamäe LÜ neile pakkus/b jätku programmis, mis tõstab nende võimekust ja julgust teguseda mõjukalt ja jätkusuutlikult.
- 188 noort/kogukonna liikmeid on saanud praktilist kogemust vabatahtliku tegevuste raames kogukonna heaks läbi vabatahtlik tegevus päevade raames mis toimusid September-Oktoober 2021
- Projekti raames oli välja töötatud ettepanekuid/ soovitusi arengudokumentide täiendamiseks ning juhend kuidas paremini kaasata vene keelt kõneleva vabaühendusi ja kaardistatud nende vajadused ning hiljem esitatud KOVidele / huvitatud võimu esindajatele

Tulemused:

- Osalenud organisatsioonide esindajad said paremini teadlikumad oma võimalustest organisatsiooni arendamisest ja tegevustest laiendada ning aktiivse osalemise kodanikuühiskonnas üldisemalt.
- Venekeelse suhtluskeelega organisatsioonid ja nende vajadused on rohkem nähtavad ja kaardistatud
- Eestikeelse suhtluskeelega organisatsioonide ja venekeelse suhtluskeelega organisatsioonide motivatsioon teha koostööd ja koostöö võimalused sai suurenenud, tänu kaasatud ekspertide, nõustajate ning osalenud vabaühenduste esindajate/kogukonna liidrite osaluse

seminarides, mille kaudu naid said inspireeritud, nende eelarvamused ja stereotüübid sai murtud ning sihtgrupile ning sihtgruppidele õpetati vajalikud (lähtudes eel tagasiside tulemustele) teadmised ja oskused, et aludata ühiskoostööd ja osalus projektitoetuste taotlusvoorudes 2022 aastal ja võimalusel ka huvikaitse tagamist (mõned organisatsioonid Narvast ja Tallinnast väljendasid oma soovi liituda katusorganisatsioonidega ja esitasid liitumis avaldused)

- Osalenud organisatsioonide põhjal ning hiljem soovi avaldatud isikutest sai taasloodud Kodanikuühiskonna Võrgustik, mille eesmärk on huvigruppide omavaheline koostöö ja kodanikuühiskonna arengu edendamine (nii eesti kui vene keelt kõnelevaid vabaühenduste vahel) ja vabaühenduste huvide eest seismine ja nende kaitsmine riiklikul tasandil.

Kohaliku ja riikliku arengukavade ja dokumentide täiendamist ja toetamist (n.n. Siduv Eesti 2030, Lõimuv Eesti 2030 jt) - kodanikuühiskonda puudutavaid peatükke sai l täiendada sisendi mida nad väljendasid lähtudes sihtgruppide reaalsest vajadusest).

Mõju ja tagasiside:

Peamiselt vene töökeelega MTÜ-sid 70% (kus kasutatakse igapäevaselt vene keelt, kuid eesti keelt harvemini) vastasid, et nad on huvitatud uute ideedele ja koostööle ning saadud teadmised ja oskused positiivselt neid mõjutanud. Võrreldes osalenud eestikeelsete ühingutega on venekeelsed ühinged tunnevad suur abivajadust järgmistest valdkondadest: seaduseandlus, rahastamine, parnterlussuhe loomine KOVi ning rahvusvaheline koostöö EL asutustega ja fondidetega, organisatsiooni areng ning strateegiline koostöö ja huvikaitse. Venekeelsed ühinged tundsin ennast rohkem kindlaks kui tegu puudutav vabatahtliku töö. Venekeelse ühinged on ka passivsed kui tegu on arvamuste väljendamine riikliku tähtsata küsimustel, s.h. näiteks arengudokumentatsiooni koostamise protsessis kohalikul tasemel, kommentaare ja arvamuste edastamine seaduse eelnõule, määruse eelnõule ning avaliku konsultatsioonides, üks piirangust jätkuvalt eesti keele oskus ning sissid pidurid, et ei saa hakkama või passivne kodanikuühiskonna „ehk ilma minuta lahendavad / minust ei sõltu“ jne. Üks peamuredest venekeelsel ühingutel on teotuste taotlemise võime ning vähem omatuluteenimise võimalust, mis enda poolt mõjutab nende organisatsiooni võime ja arenguaspekte ja olla muutuste loojaks, kuna tulubaas on kitsam.

Tetud küsitluse alusel leidsime positiivse aspekte, et võrreldes alg küsitlusega +25% vastajatest vastasid, et nad venekeelsed ühendid soovivad suurendada oma tegevusvaldkonda alat, ehk mitte tegelema ainult kultuurisäilitamisega, multikultuursuse endendamist, vaid tegeleda ka uutes valdkondades lastekaitse, noorsootööd, keskkonnakaitse, sotsiaalsed tugiteenused, naabrivalve ja muud. Venekeelsed ühendid kinnitasid jätkuvalt nii esimesel küsitlusel kui ka järel, et enamusti Ida-Virumaa vabakonna vastajatest mure mis pidurdab nende arengut, et kodanikuühendid on liidrikesksed, ning osalusdemokraatia ja avalikuse väärtused vajavad veel arendamist (kuid palju sõltub sotsiaal-majandusliku olukorrast) ning ühingute esindajate/liidrite hoiakud (negatiivsed ootused) ja infopuudus.

Imself seisneb probleem ikka erinevas infoväljas ning demokraatiakultuuri ja väärtuste kasvatamise vabakonnas ning kohaliku kogukonna valmidus ja sotsiaal-majanduslik olukord. Kuid millepeale me pöörasime oma tähelepanu kui tegime analüüsi, et venekeelsete MTÜ-de esindajad oma hinnangutes ühingu majanduslikule jätkusuutlikkusele ja võimed olla konkstrutiivse ja võrdväärseks parnteriks KOVile keskmisest pessimistlikumad, võrreldes eestikeelse vabakonna esindajatega.

Kodanikuühiskonna probleemid Põhja Eestis ei eristu tegelikult väga teistest piirkondadest kuid probleemid nagu näiteks venekeelsete mittetulundusühenduste vähene aktiivsus ja motiveeritus koostööle, on millele suuremat tähelepanu pöörata ka tulevikus, kui tore tõdeda, et vähemalt need osalead kes võtsid osa programmis tuginedes tagasisidele ning järel tegevustele ja avaldatud soovile, näitasid positiivsed trende, ehk Läbi koostöö ja osalemise ning kaasamise edendamise saame arengus edasi liikuda.

Vabaühendustelt tagasiside saamiseks olime küsinud mitmed tagasisidet kui ka teostanud mitmed küsimustike, üks nendest oli saada teavet Eestis tegutsevate mittetulundusühenduste kohta kes tegutsevad avalikes huvides, nende spetsiifika, vajandustest, huvikaitsest, rahastamisest ning vabaühenduste ja KOVi vahelise koostöö ja Vene keelt suhtluskeelena kasutatavate organisatsioonide valmisolek pidada ja süveneda koostööd eesti vabaühendustega. .

Meediakajastus:

<https://www.facebook.com/IdaViruKV>

<https://www.facebook.com/narvakeelutseum/posts/2468532596611872>

<https://foorum.sscw.ee/kodanikuuhiskonna-foorumid/suursundmusest/>

<https://www.facebook.com/NoorKodanik/>

www.facebook.com/BritishCouncilEstonia/posts/4488878921148794

<http://www.sscw.ee/?id=14956>

<https://www.facebook.com/IVEK.EE/posts/10159442480143818/>

<https://www.facebook.com/KodanikuyhiskonnaSihtkapital/posts/4612992175413386>

www.facebook.com/HEAKrus/posts/F1801160150083111

<https://www.youtube.com/watch?v=Ck7eaSahbYM>

<https://heakodanik.ee/uudised/vabauhendustes-47-nadalal-2021/>

<https://www.facebook.com/groups/148449995849018/posts/847978235896187>

<https://www.facebook.com/IdaViruKV/posts/4425490217558722>

<https://www.facebook.com/aleksandr.part.3/posts/2705678536402466>

<https://www.mtyabi.ee/ru/sundmused/?algus=20211124&lopp=20211124&id=5878>

Foorumi otseülekanne: https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=644623273377400

Raadio 4: <https://r4.err.ee/1608395510/grazhdanskij-forum-2021/1425005>

Raadio 4: <https://r4.err.ee/1608372387/grazhdanskij-forum-mediagramotnost-i-berezhlivost-kak-stil-zhizni/1405421>

Aktiivse ja kaasava kodanikuühiskonna suunas: osalemise, kaasamise ja koostöö kaudu. (Briti Nõukogu “People to People programm”)

Projekti peamine eesmärk on suurendada sotsiaalset ühtekuuluvust Põhja-Eesti piirkonna eesti- ja peamiselt venekeelsete kogukondade vahel ning hõlbustada venekeelse kogukonna juurdepääsu kodanikuühiskonna tegevusele, algatades jätkusuutliku ja kontrastse dialoogi ning parandades haavatavate rühmade esindajate oskusi/teadmisi kodanikuaktiivsuse, kriitilise mõtlemise ja digitaliseerimise kohta.

Sihtgruppideks on vähemate võimalustega üksikisikud/ haavatavad kogukonnaliikmed) ja valitsusasutused (riiklikud ja kohalikud) ning valitsusvälised organisatsioonid (noorte, kultuuri, hariduse, sotsiaalhoolekande, keskkonnakaitse, kogukonna arendamise valdkonnas tegutsevad kodanikuühiskonna organisatsioonid) peamiselt **Põhja-Eestist** (peamiselt Tallinnast (Lasnamäe ja Põhja-Tallinna piirkond), Paldiski + Maardu ja **Ida-Virumaa maakonnast** (linnadest nagu Kohtla-Järve, Jõhvi, Sillamäe ja Narva linnadest), lisaks sellele on meil esindajad **Tartumaalt ja teistest piirkondadest**, samuti on sihtgrupiks noored täiskasvanud ja noored (16-26-aastased) ning erinevad kohalikud kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes olid pühendunud oma intuitsiooni/organisatsioonide parandamisele ja arendamisele ning kellel on seosed/osalemine liberaalsetes demokraatlikes/poliitilistes protsessides ja aktiivses kodanikelus. Suurem osa osalejatest olid venekeelsed). Projektis plaani järgi osaleb otseselt kuni 410 inimest, kuid kaudselt osaleb ka rohkem inimesi. Sihtrühma kaasamisel võtame arvesse sugu, geograafilist esindatust, osalejate võrdsust ja motivatsiooni/võimekust, institutsioonide suutlikkust ja nende vajadusi.

Projekti tegevused

- Avakohtumine (Kick off meeting)
- Üks avalik arutelu aktiivse osalemise teemal
- Kodanikuühiskonna foorum 2021
- Üks õppeviit kodanikuühiskonna organisatsioonidele Tallinnas
- Kodanikuühiskond ja suutlikkuse suurendamine
- Kodanikuühiskonna mõjuvõimu suurendamise ümarlaud

ELLUVIIMINE:

Me tugevdame olemasoleva venekeelsete mittetulundusühingute kodanikuühiskonna võrgustiku tööd ja kaasame huvitatud asutused/isikud, et nad ühineksid mitteametliku kodanikuühiskonna aktivistide võrgustikuga, edendades koostöö olulisust ja olles muutuste eestvedaja, kes loob sotsiaalset ühtekuuluvust kogukondades. Valitsusväliste organisatsioonide ja haavatavate rühmade esindajad usaldavad rohkem valitsusasutusi ja loodud jätkusuutlik ökosüsteem võimaldab neid rohkem kaasata ühiskonda.

Kõik plaanitud tegevused on toimunud vastavalt plaanile, mis otseselt olid:

29.10.2021, Tallinnas, Avakohtumine toimus hübriidformaadina ning osales 20 inimest. Avakohtumisel tutvustasime kaasatud partneritele, huvitatud kogukonna liikmetele ning peamiste ekspertidele plaanitud tegevused, arutlesime peamised tegevused ja nende mõjud kogukonna arengule ning arutlesime peamised vajadused kogukonna esindajatega, et täpsustada veelgi kuidas saaks paremeni jõuda eesmärkideni arvestades toimunud muutisi ja eksisteerivat väljakutseid.

4.11.2021 Narvas, arutelupäeva toimus nii kohapeal kui ka veebipõhises formaadis, kus võttis osa 22 osalejat. Avalik arutelu oli ettenähtud enamasti venekeelsete kogukondade liikmetele, et arutada nende aktiivset osalemisest ja selle väljakutseid kodanikuühiskonnas ning võimalikud mõjud kodanikuühiskonnale ja kogukonna elule.

24.11.2021 Jõhvis, Kodanikuühiskonna foorum 2021, toimus, hübriidformaadis ning osales **127 inimest** (rohkem infot toimunud ürituste kohta leab teksti üleval).

Õppevisiit kodanikuühiskonna organisatsioonidesse oli algselt plaanitud 2021 aastal korraldamist kuid COVID 19 viiruse leviku puhul pidime lükkama 21. jaanuarile 2022 a. Õppevisiit oli mõeldud selleks, et pakkuda 16-aastastele noortele või vanematele noortele ja vabaühendustele, kodanikele ja haavatavatele kogukonnajuhtidele kõikidest rahvustest võimalusi põhjalikumaks õppimiseks konkreetsetel teemadel, mis oli seotud Eesti kodanikuühiskonna, organisatsioonide suutlikkuse suurendamise, kaasamise ja otsustusprotsessis osalemisega. Õppeviisi raames osalejad on külastanud ja jaganu praktilisi kogemusi tuntud ja üsna edukate organisatsioonide, näiteks Sihtasutuse "Lets do it World", Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, Lastekaitse Liit ja Eesti Puuetega Inimeste Koja. Üritusel **võttis osa kokku 16 osalejat** Ida-Virumaa ja Harjumaa piirkondadest.

Novembrist 2021 – Jaanuar 2022 toimusid viis kodanikuühiskonna + suutlikkuse suurendamise koolitust (erinevates kohtades Tallinnas, Narva ja virtuaalselt), **kus võttis osa kokku 126 osalejat**. Koolituskava koosnes 5 kohapealsest ja veebipõhisest koolitusest (koolitus sisaldab tervet koolituspäeva, koolituskava ja selle korraldamine oli kooskõlastatud kaasatud partnerite, ekspert asutuste ja koostööpartneriga). Koolitusi oli teostatud pädeva koolitajate poolt, nende hulgas esindajad HEAKist, Lets do it World, Kogukonna Arengu Ühing, Lastekaitse Liit, Peace Child Eesti, ENUT, Erilinemaailm, Objekt, IVEK jt.

Osalejad on saanud uus teadmisi ja oskusi järgmistel teemadel:

- Kommunikatsioonioskused (töö meediakanalitega, sotsiaalvõrgustikud vabaühendustele);
- Koostöö juhtimine, meeskonnatöö, probleemide lahendamise oskused;
- Digitaalsed oskused (digitaalsed lahendused vabaühendustele, kriitiline mõtlemine, võitlus digitaalse desinformatsiooni vastu);
- Läbirääkimised ja konfliktide lahendamine;
- Organisatsiooni ja projekti juhtimine;

Kodanikuühiskonna mõjuvõimu suurendamise ümarlaud oleme teostanud 25.02.2022, kus **osales 42 osalejat**. Kodanikuühiskonna võimestamise ümarlaud toimus Tallinnas, Tallink Spa Hotellis, mille eesmärgiks oli teha kokkuvõtteid kõigist tegevustest, tutvustada põhisündmuste tulemusi ja jagada neid otsustajate ja arvamussliidritega, meedia ja rahastajatega. Samuti arutada jätkutegevust ja kodanikuühiskonna ümarlaua loomist kohalikul tasandil, kus kõigil kogukonna esindajatel oli võimalus esitada oma mured, probleemid ja lahendused kodanikuühiskonna arengu, haavatavate rühmade kaasamise ning nende hääle ja nägemuse arvestamise osas.

Kokku osales programmis 242 naist ja 111 meest, Ida-Virumaalt 233 osalejat, Harjumaalt 101, Tartumaalt 12 ja teistest piirkondadest 7 inimest. **Kokku osales projektis 353 osalejat**

Projekti tulemused:

- Kaasatud sihtrühma esindajad haavatavatest kogukondadest suurendasid oma oskusi ja teadmisi, kuidas osaleda mõtestatud demokraatlikus ühiskonnas, edendades kodanikuaktiivsust ja tähtsustades sotsiaalset ühtekuuluvust eesti ja peamiselt venekeelsete kogukondade vahel.
- Läbiviidud koolitusprogrammi kaudu said projektis osalejad uusi oskusi ja positiivseid kogemusi aktiivse kodanikuaktiivsuse, kriitilise mõtlemise, suhtlemise, digitaliseerimise ja paljude muude kasulikke vahendite kohta, mis lisaks tõstasid nende motivatsiooni. Samuti vahetasid nad omavahel kogemusi ja võimaluse jagada oma ideid ja oskusi valitsuse sidusrühmadega ning olla mentoriteks oma kolleegidele/kogukonnaliikmetele osalusdemokraatiaga seotud küsimustes, sest teadmised ja nende kasutamine on demokraatliku ühiskonna oluline osa.
- Läbi 3 ühise projekti/algatuse arendamise eesti- ja venekeelsete "kogukondade" poolt, kes töötavad koos sotsiaalsete probleemide lahendamise ja koostöö parandamise nimel, saime tuua kaasa positiivseid kogemusi, vaatenurki ja jutustusi kogukondades ja ühiskonnas. Samuti töötasid nad ühiste avalduste ja ettepanekute väljatöötamisel otsustajatele arengukavade koostamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil, et parandada kodanikuühiskonna elu ja kaasatust ning seada ühiseid tegevuskavasid koostöö koordineerimiseks ja usalduse loomiseks üksteise vahel.
- Kaasatud valitsusvälised organisatsioonid, valitsusasutused ja erinevad sidusrühmad tegid koostööd, et taastada ja luua uusi võrgustikke/koostöösidemeid venekeelsete kogukondade/organisatsioonide haavatavate rühmadega, et luua jätkusuutlik ökosüsteem ja dialoogisild, mis andis kõigile osapooltele oskusi demokraatliku ühiskonna ja kogukondade vahelise ühtekuuluvuse saavutamiseks.

Väljundid:

- 269 osalejat/õppijat on näidanud ja parandanud oma meediapädevust, kriitilist mõtlemist ja digitaalset kodakondsust ning 21. sajandi oskusi, rakendades neid oskusi praktilises tegevuses/elus.
- Kodanikuühiskonna forum, õppevisiit ja 5 koolitust viidi läbi, et parandada osalejate (projekti sihtrühmad on üksikisikud/ haavatavad kogukonnad (isoleeritud ja vähemate võimalustega) ja institutsioonid (kodanikuühiskonna organisatsioonid), koolid ja üliõpilased, õpetajad, eksperdid ja valitsusasutused) meediapädevust, kriitilist mõtlemist ja digitaalset kodakondsust ning osalemist ja muidugi 21. sajandi oskusi.
- 221 osalejat ja 62,60 % osalejatest teatasid, et nende kokkupuude teiste kogukondade eakaaslastega ja nende mõistmine on suurenenud, mis põhineb läbiviidud küsimustike tulemustel, iga ürituse hindamistel ja kogukonnavahelise tagasiside andmisel.

- 6 erinevat meediakanalit (raadio, sotsiaalmeedia, kohalik meedia), kajastasid projekti tegevused ning jõudsid erineva publikuni ning on positiivselt käsitlenud erinevuse, kaasamise ja sallivuse küsimusi ühiskonnas ning kajastavad/raportivad kogukondade vahelisi jutustusi.
- Programmi raames oleme toetanud/projekteerinud ja ellu viinud **6 kogukondadeülelist sotsiaalset tegevust / kodanikuühiskonna algatust** (otseselt ja kaudselt), mida on alustatud või juba ellu viidud selle projekti raames koos kogukondadeüleliste kogukondadega ning mille rakendamise raames on **siiani saavutatud 346 inimest Tallinna ja Ida-Virumaa piirkonnas**.
- Kogukondadeüleseid sotsiaalmeetmeid viiakse ellu noorteorganisatsioonidega (nagu Peace Child Eesti, Eesti Puuetega Inimeste Koda), kodanikuühiskonna mitteametliku võrgustiku ja väikeste kohalike sotsiaal- ja kultuurivaldkonna vabavahendustega, laste, soolise võrdõigussuhtluse ja naiste mõjuvõime suurendamisega tegelevate asutuste (Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus, Eesti Lastekaitse Liit, Eesti Ettevõtlik Naiste Assotsiatsioon (Narva klubi) ja paljude teiste haridusorganisatsioonidega, kes töötavad sihtrühmadega noorte, hariduse ja kodanikuühiskonna valdkonnas.
- **Korraldati 5 otsest kohtumist/ühendust ja kaasamist riiklike ja kohalike asutustega**, mis hõlmavad sihtrühmi ja loovad ühiseid väärtusi kavandatud tegevuste raames, milleks on korraldatud kohtumine Tallinnas, arutelupäev Narvas, projekti "Kodanikuühiskonna foorum 2021" suurüritus Jõhvis, suutlikkuse suurendamise koolitusprogramm eri piirkondades ja kodanikuühiskonna mõjuvõime suurendamise ümarlaud Tallinnas.
- **Oli välja töötatud 3 jätkuprojekti**, mida rahastasid kohalikud omavalitsused – Tallinna linn ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital. Samuti **väljatöötati kodanikuühiskonna osaluse ja kaasamise strateegid** täielikus koostöös valitsusasutuste/ametkondadega mida võetakse arvesse tulevaste tegevuskavade kavandamisel ja sihtrühmale suunatud strateegiate kohandamisel. Tulemusena oleme andnud panuse siseministeeriumi, kultuuriministeeriumi ja piirkondlike/kohalike strateegiliste dokumentide koostamisse (kodanikuühiskonna, hariduse, kultuuri, linnaruumi, meedia ja kodakondsuse ning poliitilise osaluse valdkonnas).
- **Oleme kaasanud ja toetanud 43 kodanikuühiskonna organisatsiooni/asutust eri piirkondades ning 9 kogukonna juhti** (sihtrühmade esindajad), kes tegutsevad erinevates valdkondades. Suurem osa organisatsioonidest teatas, et on huvitatud mitteametlikule võrgustikule kaasa aitamisest, ning kinnitas, et kohandab või kavatseb kohandada oma organisatsioonilisi tavasid ja strateegiaid nii, et need keskenduksid sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja kodanikuühiskonna eetikakoodeksi (Eesti kodanikuühiskonna peamine dokument) põhistandarditele, strateegilistele dokumentidele ja kohaldab väljatöötatud strateegilist lähenemisviisi haavatavate sihtrühmade kaasamisel oma tööpraktikasse.
- **80%** (enne Vene-Ukraina sõda algamist) osalenud üksikisikutest/asutustest/ühendustest on teatanud, et nad kavatsevad keskenduda kogukondade (eriti haavatavate rühmade) vahelise usalduse ja ühtekuuluvuse loomisele, aidates kaasa demokraatliku ühiskonna oskuste arendamisele.

Meediakajastus:

Kodanikuühiskonna Foorumi leht: <https://foorum.sscw.ee/kodanikuuhiskonna-foorumid/kodanikuuhiskonna-foorum-2021/>

Seminars: <https://foorum.sscw.ee/kodanikuuhiskonna-foorumid/kodanikuuhiskonna-foorum-2021/seminarid/>

Radio 4: <https://r4.err.ee/1608372387/grazhdanskij-forum-mediagramotnost>

Ürituse link: <https://www.facebook.com/events/627425564947806>

Vabavahenduste Liit: <https://heakodanik.ee/uudised/vabavahendustes-47-nadalal-2021/>

Põhja-Eesti festival "Eesti ja maailma legendid"

Projekti eesmärgiks oli edendada erineva kultuurilise taustaga inimeste kultuuriliskoostöö tekkimist ning noorte vahel loovuse arendamist läbi Virumaa muusikalise Festivali Eesti ja Maailma legendid teostamise, tuues kokku erineva taustaga erinevast rahvusest inimesi/ huvigruppe, et edendada koostööd eesti kultuuri arendamiseks.

Festivaliga toetaks eesti interpreetide ja heliloojate võimalusi oma loomingut tutvustada ja suurendada elanikkonna võimalusi juurdepääsuks Eesti kultuurile. See oli esimene festivali läbiviimise katse COVID-19 haiguse levikul, kus pidime täitma väga karmed turva- ja läbipääsunõuded ning alati otsime alternatiivsed lahendused ürituste plaanisel ja korraldamisel.

Esialgselt festival pidi toimuma suve algusel, kuid oleme muutnud oma plaanid ning oleme sunnitud muutma festivali kontserptsiooni mitte kaheks päeva järjest, kuid eraldi korraldava kontserdipäevad, kuna korraldajatel oli välja kutse, et osa plaanitud esinejatest ja muusikutest sai haigeks erineval ajal, seega festivali kontserdipäevad toimusid järgmisel:

- Mai - August 2021 - Muusikafestivali ettevalmistamine - Festivali meeskonna kokkupanek, sisuliste ja tehniliste küsimuste lahendamine ning vabatahtlike kaasamine. (Festivali eeltöö teostamine, kõikide riskide maandamine. Kõikide võimalike koostööpartneritega läbirääkimine ning lepingute sõlmimine) Noorte bigbandimuusikute kaasamine ja teavitamine.
- Juuni - August 2021 - Muusikafestivali proovid ja üle-Eestilise Big Bändi kokkupanek ning Estonian Dream Big Bandiga proovide teostamine. Festivali turundamine ja teavituspilani ellurakendamine piirkonna tasemel partnerite ning kohaliku media/võrgustiku kanalite kaudu.
- 26.-28. August 2021-Festivali "Eesti ja maailma legendid" proovid Narva kontserdi jaoks ning kõrval üritused, loovtöötoad ja muusikalised esinemised.
- Festivali päev Narvas, toimus 29.08.2021 Narvas, Vaba Lava Teatrikeskuses, Kontsert

- Festivali päev Jõhvis, toimus 24.11.2021 Jõhvi Kontserdimajas, kell 18.00, Kontsert
- Festivali päev Tallinnas, toimus 10.12.2021 Tallink Spa Hotellis kell 18.00, Kontsert

Festivali raames on toimunud kolm suurt kontserti Jõhvis, Narvas ja Tallinnas kuhu oli kaasatud rahvusvaheline kui ka kohalikud kultuuri edendajad. Festivaliga kodanikupäeva ning edendasime professionaal Big Bandide loomingut kohaliku publikule. Festivali noorteprogrammi raames viisime tipp-muusikud läbi loovtöötoad Big Bandide kaasamisel erinevatele instrumentidele Virumaa piirkonnas, kaasates kohalikud muusikud ning haridusasutu noored. Festivali kunstiline juht oli Siim Aimla, kes tõi Virumaa ja Tallinna publikule tuntud esinejad Eestist, Lätist ja Soomest nende hulgas eriline Sofia Rubina, Susanna Aleksandra, Denis Paskevich (Läti) ja Teemu Mattsson (Soomes), kes esinesid peakontsertidel Narvas ja Jõhvis. Seoes muudatud ajakavaga, oleme muutnud esinejate esinemise järjekorrad, ehk esimesel kontserdil Narvas esinesid- Estonian Dream Big Band Siim Aimla ja Örjan Fahlströmi juhatusel ning tuntud lauljate/muusikute kaasamisel nende hulgas: Sofia Rubina, Susanna Aleksandra ja Denis Paskevich.

Teisel kontserdil Jõhvis esineb Üle-Eestilise noorte Big Bandi liikmed koos Jõhvi Big Bandiga (kellega koos esinesid nende juhendajad Rootsist/Soomest ning kohalikud esinejad) ning teiseks esinejaks oli Siim Aimla Funk Band. Kolmanal kontserdil esinesid loovad Tallinnas Noored ja Georg Otsa Muusikakooli bänd. Kontserti kavas oli Ella Fitzgeraldi kui Charlie Parkeri loomingut, Eesti muusikat kui ka uudisteoseid, mis oli tellitud eelkõige noortelt Eesti jazzmuusikutelt (Janno Trump, Bianca Rantala, Tobias Tammearu). Enne kontserte toimus publikule lühike tutvustav loeng, mille käigus arendati huviliste muusikakuulamise oskust ja teadmisi jazzi esteetikast. Festivali teostamisel oli kaasatud Eestis elavad muusikud/lauljad, noored ja vanemad ning neile abiks spetsialistid, amatöörid, huvitundjad.

Loomisprotsess toimus läbi multikultuurse ürituste seeria (eel ühisarutelude, festivali proovid ja ühisproovide läbi viimine ning kahte suurte galakontserdi päevade teostamise Jõhvis ja Narvas, kuid oli kohendatud vastavalt tervise- ja turvalisuse tagamise tingimuste all), et võimestada erinevate kultuurilise taustaga inimeste igapäevaste kontaktide tekkele, omavahelise suhtlusele ja kaasamisele Eesti ühiskonnas, mis võimaldasid tutvustada Eesti kultuuri, loovuse arendamist, edendamist kvaliteetsed muusikat.

Festivali sihtrühmaks oli Virumaa elanikud (liisaks neile ka esinejad/noormuusikud teistest piirkondadest) ning külalised muujalt, noored (16+) ja kultuuritegelased erineva etnilise kuuluvuse ja majandusliku taustaga. **Otseselt osales kokku projektis 167 inimest** (arutelu osalejad, muusikud, lauljad, tantsijad, big bändide liikmed, korraldajad, vabatahtlike), kaudne osalejate arv hinnanguliselt 580 festivali ja kõrval ürituste osalejad/külalastajad kohapeal Jõhvis ja Narvas ning üle 500 otseülekanne ja jarelvaatamise kaudu (ühisarutelu osalejad, festivali ja kõrval ürituste pealtvaatajad, meediakajastuse saajad). Kasusaajad on kogu ühiskond, hariduses, kultuuris ja noorsootöös valdkondades tegelevate asutused/inimesed ja spetsialistid.

ELLUVIIMINE

Esialgse plaani järgi pidi ettevalmistamise tegevused ja festival ise toimuma märts - august 2021, kuid raske olukorra tõttu (Covid-19) ning osa muusikute ning projektimeeskonna haidustamise puhul, olime sunnitud lükkama festival sügisse 2021 ning kooskõlastada uue ajakava, mis välja nägi järgmiselt:

Mai August 2021 - Muusikafestivali ettevalmistamine - Festivali meeskonna kokkupanek, sisuliste ja tehniliste küsimuste lahendamine ning vabatahtlike kaasamine. (Festivali eeltöö teostamine, kõikide riskide maandamine. Kõikide võimalike koostööpartneritega läbirääkimine ning lepingute sõlmimine) Noorte bigbandimuusikute kaasamine ja teavitamine.

Juuni - August 2021 - Muusikafestivali proovid ja üle-Eestilise Big Bändi kokkupanek ning Estonian Dream bigbandiga proovide teostamine (regionaalsete proovid ning ühise proovide teostamine). Festivali turundamine ja teavituspilani ellurakendamine piirkonna tasemel partnerite ning kohaliku media/võrgustiku kanalite kaudu.

26.-28. August 2021 Festivali "Eesti ja maailma legendid" proovid Narva kontserdi jaoks ning kõrval üritused, loovtöötoad ja muusikalised esinemised.

29. August 2021 Festivali Eesti ja maailma legendid Narva galakontsert Vaba Lava teatrikeskuses, kus esinesid Estonian Dream Big Band ja Sofia Rubina, Susanna Aleksandra ja Denis Paskevich.

September - November 2021 toimusid üle-Eestilise Big Bandi, Siim Aimla Funk Band ja Jõhvi Big Bändi proovid. Festivali kontserdi eel päeval toimusid õpitoad/arutelud osalejatele.

24. Novembril 2021 Festivali Eesti ja maailma legendid Jõhvi galakontsert Jõhvi Kontserdimajas, kus esinesid osaliselt üle-Eestilise Big Bandi liikmed ja Jõhvi Big Bänd ning peaesinejaks oli Siim Aimla Funk Band.

10. Detsembril 2021 toimus viimane „Festivali Eesti ja maailma legendid“ kontsert Tallinnas, Tallink Spa Hotellis (kuna kõik kontsersaalid olid hõivatud), kus esinesid üle-Eestilise Big Bandi liikmed/Georg Otsa nimeline Tallinna Muusikakool bigband.

Kuna COVID 19 piirangud oli raskemalt läinud juba Novembrikuus, tagasime kontserdi otseülekanne Jõhvi Kontserdist, kuna soovisime tagada kontserdi jäädvustamist ning hiljem kontserdi levitamist piirkonnas, kuna paljudel ei olnud võimalust osaleda kontserdil, kuna puudus neil COVID 19 vaksineerimise sertifikaat.

Festivali korraldamist toetasid: Eesti Rahvakultuuri Keskus, Eesti Kultuurkapital, Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis jt.

Mõju ja tulemused:

- Otsene osalejate arv kokku oli 167 inimest (proff. muusikud, lauljad, noor esinejad, eksperdid).
- Festivali pealtvaatajate arv 948 in. (nendest (308 saalides, 140 kõrvalüritused +otseülekanne kaudu 500 in)
- Loodud festivali algus - mis sai üle-eestiline Big Bandide esinemis platformiks ning publiks on saanud tuttavaks uute esinejatega ja nende heliloominguga.
- Professionaalide poolt korraldatud mitmed kontserdid erinevate muusika stiilides (jazz , funk, pop, soul, klassika), mis tagas publikule kõrget taset helikunsti kättesaadavust.
- Kaasatud kohalik kogukond ning kultuur- ja haridus asutused + loov koostööpartnerit/esinejat teeistest piirkondadest.
- Korraldatud festivali kontserdi päevad Narvas, Jõhvis ja Tallinnas, mis ühendas kõiki piirkondi ühis muusikaalse temaatikaga ning Eesti loomingu kui oma erinevustega, et populariseerida eesti interpretidele ja heliloojate loomingut ja tagada valdkonna jätkusuutlik professionaalne areng ning soodustada kultuurielu järjepidevust ja arengut kohalikul tasemel.
- Edendatati rahvusvahemuste kaasamist ja ühistegevust eesti kultuuriorganisatsioonidega ning ka piirkondlik koostöö.
- Sai paranenud kultuuride, haridse ja loovmajanduse valdkonnas tegutsevate organisatsioonide omavaheline kommunikatsioon ja koostöövõime ning oli loodud uued koostöö kontaktid, tegevuskava praktilise ja efektiivse koostööks.
- Festivaliga arendasime ühelt poolt jazz, funk, pop, soul, klassika, eesti ja maailmamuusikaga seotud kogukonna ühtekuuluvust ja levikut kultuurinautijate seas, teiselt poolt tutvustasime Virumaa ja ümbritsevat piirkonda põnevast küljest. Festivali külalastajad külastasid nii Jõhvit kui ka Narvat ja Tallinnat;
- Panustasime regionaalsele kultuuritegevuste meetmele luua ja säilitada kultuurilist osasaamist ning kultuuriloomes võimalusi. - Soodustasime kultuurielu arengut, kuna annab uusi esinemis- ja loomevõimalusi ning soodustab loominguilist Virumaa elanike hulgas.
- Sihtgruppi suhtes toetasime noorte professionaalide arengut, edendasime kultuuri tsirkulatsiooni ja mobiilsust.
- Parandasime professionaalse muusika kättesaadavust piirkonnas. Festival võimaldas osalejatel saada positiivseid kokkupuuteid erinevate muusikastiilidega ja saada uusi kogemusi ja elamusi.
- Partnerid said positiivseid kogemusi, motivatsiooni, inspiratsiooni ja uusi koostöökontakte, eriti mis puudutab festivali ja loovkoostöö jätkusuutlikkuse tagamisele.
- Arendasime jätkusuutlikku koostöövõrgustikku tööd, et pidada maikuu 2022 a Narvas Euroopa muusikafestivali.
- Kogukondlik mõju: kaasasime festivali korraldusse kohalikke ja teistest piirkondades kohaliku kultuuritegelasi, noormuusikute ja spetsialiste

Meediakajastus:

Programmi veebileht <https://loovus.sscw.ee>

Facebook: <https://fb.watch/a6ft62zyk6>

Põhja- ja Baltimaade teekond säästva arengu eesmärkide saavutamiseks soolise võrdõiguslikkuse lähenemisviisi kaudu (Nordic Culture point)

Projekt „Põhja- ja Baltimaade teekond säästva arengu eesmärkide saavutamiseks soolise võrdõiguslikkuse lähenemisviisi kaudu“ (Inglise keeles “Nordic-Baltic journey to the sustainable development goals through gender equality approach”) suurendab laste/noorte teadmisi ja teadlikkust Agenda 2030 kohta ning tugevdab noorte rolli säästva arengu eesmärkide saavutamisel, parandades nende sotsiaalseid oskusi ja aktiivset osalemist kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil. Noored loovad muutuste elluviijate võrgustiku.

Projekti kestus: 01.02.2021 - 10.12.2021

Partnerriigid: Soome (Fimigrant RY – projekti koordinaator), Rootsi (Burgårdens Gymnasium), Taani (Crossing Borders), Eesti (Sillamäe Lastekaitse Ühing, Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus), Läti (Paaudzu dialogid) ja Loode-Venemaa (Kultuuridevahelise kommunikatsiooni ja kodanikuhariduse ülikoolide vaheline keskus).

Projekti peamine eesmärk on arutleda laste ja noorte rolli üle säästva arengu eesmärkide saavutamisel ja ülemaailmse koostöö üle nende soovitud tuleviku ülesehitamisel. Projekti eesmärk on suurendada laste ja noorte teadmisi ÜRO säästva arengu eesmärkidest globaliseerunud maailma kontekstis, samuti suurendada nende võimekust ning suurendada nende suutlikkust olla muutuste eestvedaja ja nende osalus 17 säästva arengu eesmärgi saavutamisel oma igapäevases tegevuses.

Programmi sihtrühmaks on 15-aastased ja vanemad lapsed ja noored (erineva etnilise ja majandusliku taustaga, sealhulgas erivajadustega ja vähemuste hulka kuuluvad noored) ning säästva arengu valdkonna eksperdid (õpetajad, noorsootöötajad ja spetsialistid).

Projekti tegevused viidi üldiselt läbi vastavalt projekti kavandatud ajakavale:

- "I ekspertide ja noorte kohtumine", 26.-28. juuni 2021 Helsingis, Soomes.

(Ürituse peamine eesmärk oli projekti tutvustamine, koolituste struktuuri kavandamine ja koolituste jaoks sobivate meetodite kindlaksmääramine ning noorte ja ekspertide teadmiste/kogemuste jagamine.

- "II ekspertide ja noorte kohtumine", 12.-15. augustil 2021 Tallinnas, Eestis

(Ürituse peamine eesmärk oli jätkata arutelusid ja koolitusi ÜRO säästva arengu eesmärkide, noorte osaluse ja panuste teemal, et töötada välja esimesed ideed ja eelnõu programmi tulevase haridusliku tööriistakomplekti kohta)

- "III ekspertide ja noorte kohtumine", 17.-19. november 2021 Göteborgis, Rootsis (Peamine tulemus oli haridusliku tööriistakomplekti kokkuvõtte ja ettevalmistus lõppürituseks).

- "Rahvusvaheline konverents", 1.-3. detsember 2021, Helsingi, Soome (lõpparutelud, projekti tulemuste kokkuvõtte ja tutvustamine).

- Kohalikud üritused (töötoad ja koolitused) on korraldatud ja läbi viidud partnerite poolt Rootsis, Taanis, Soomes ja Eestis mais-juunis ja sept-okt 2021 (koolides, noorte- ja kogukonnakeskustes ning muudes asutustes).

Partnermaakondade töötubades on kasutatud meetodeid, materjale ja õppemudeleid, mida noored ja eksperdid on varem ette valmistanud. Olulisemad muudatused projektis olid seotud COVID 19 viiruse poolt projekti mõjutamisega noorte osaluse ja ürituste korraldamise osas.

Rohkem projekti tegevustest nende teostamisest leiab ametliku veebilehel: <https://nordicbaltic-sdgjourney.eu/>

Väljundid:

- Projekti tegevustes ja projekti praktiliste tulemuste väljatöötamises osales kokku 363 inimest (168 meest ja 195 naist).
- Kokku 8 kohalikku koolitust Soomes, Rootsis, Taanis ja Eestis, 3 rahvusvahelist ekspertide ja noorte kohtumist (Soome, Eesti, Rootsi) ning kokkuvõttev üritus rahvusvaheline konverents Soomes.
- Projekti ametliku veebilehe külastajad: 72 345 külastajat
- 189 projekti Facebooki lehe tellijat, 113 vaatamist LinkedInis
- Projektiga seotud partnerite veebilehe külastatavus: 150 822 külastajat
- Sotsiaalmeediapostituste arv: 2758 vaatajat.
- Raadiokuulajad: üle 50 000 kuulaja.
- Otseselt oleme levitanud projekti reklaammaterjale 2000 flaiirit ja digimaterjale
- Kokkuvõttes hindame, et füüsiliselt ja digitaalselt jõudisime rohkem kui 250 000 inimeseni/külastajani/kuulajani. Enamik neist on pärit Põhjamaadest ja Eestist.

Tulemused:

- Lapsed ja noored on õppinud, kuidas ÜRO säästva arengu eesmärgi saab saavutada kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil ning kuidas nad saavad anda oma panuse ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisse, ning kirjeldavad oma rolli säästva arengu eesmärkide saavutamisel.
- Osalejad on saanud teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, et kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi ja piirkondlikke inimõiguste ja hariduse alaseid vahendeid laste- ja noortesõbraliku poliitika ettevalmistamiseks ja rakendamiseks.
- Osalejad on uusi oskusi ja teadmisi kõigi ÜRO säästva arengu eesmärkide teemadel, eelkõige soolise võrdõiguslikkuse, digiühiskonna ja hea valitsemise vahendite kohta.
- Osalejad on parandanud oma arusaamist ÜRO säästva arengu eesmärkidest, kohaliku tegevuse ja ülemaailmse koostöö tähtsusest, inimõigustest ja noorte mõjuvõimu suurendamisest piirkondlikes protsessides ja rahvusvahelises poliitikas.
- Oleme loonud aktiivsete laste ja noorte, kodanikuühiskonna organisatsioonide, valitsuse esindajate ja muude asjaomaste organisatsioonide võrgustiku.
- Sihtrühma esindajad ja partnerid on loonud ühised koostööalgatused aastateks 2022-2023, viies läbi rohelise noortelaagri ja koolitusi noortele.
- Projekti peamised praktilised tulemused on projekti veebiressursid (<https://nordicbaltic-sdgjourney.eu/>) ja haridusalane koolitusjuhend lastele, noortele ja ekspertidele, kes töötavad ÜRO säästva arengu eesmärkide teemade eri valdkondades.
- Kasulikud hariduslikud vahendid (lühikesed õppefilmid, veebiressursid, koolitusjuhend) lastele, noortele ja ekspertidele, kes töötavad ÜRO säästva arengu eesmärkide eri valdkondades.

Mõju:

Peale projekti lõpetamist noored oma tagasisides märkinud, et nad muutusid motiveeritumaks osalema kohaliku kogukonna elus, kooli tegevuses ja noorteüritustel. Samuti väljendasid 87% osalejatest, et programm on mõjutanud positiivselt nende käitumist, kuna nad muutusid säästlikumaks ja muutsid oma igapäevaseid harjumusi (säästsid vett ja energiat ning mõtlesid säästlikumalt ja võtsid rohkem meetmeid kliimaaktivismi ja rohelise majanduse valdkonnas). Noored pakkusid kohalikele omavalitsustele huvitavaid lahendusi, kuidas valitsus, kodanikuühiskond ja noored saaksid teha koostööd ja olla tulemuslikumad laste osaluse suurendamiseks. Mõned head ideed on järgmised: ühiste nõuandekomiteede loomine, koolide nõukogude volitamine säästva arengu eesmärkide osas, laste väikeprojektide algatuste toetamine ja kaasjuhtimise lähenemisviis koostöös kohalike omavalitsustega. Õpilased on väljendanud vajadust luua seadmete pangad (tasuta jalgrattad, elektrilised motorollerid, et vältida fossiilkütuste kasutamist), seemnepangad (et noored saaksid kodus ja avalikes parkides ja kohtades rohkem rohelist aiatööd teha ning köögivilju ja puuvilju kasvatada) ja edendada avalikke veepeake, kus igaüks saaks tasuta vett mitte plastpudelist, vaid kasutades oma kordvukasutatavat klaas- või metallpudelit. Noored on avaldanud soovi jätkata koostööd ja kaasata võrgustikku ka teisi piirkondi. Suurim väljakutse oli seotud COVID 19 piirangute ja piiratud võimalustega sel ajal.

Meediakajastus:

<https://www.facebook.com/NordBaltSDG>

<https://www.facebook.com/Fimigrant>

<https://www.facebook.com/SSCW.ESTONIA>

<https://www.instagram.com/p/CbgXr0pKKSsw/>

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6874050407396593664>

<https://www.feminary.fi/en/events/>

Kaasava ja jätkusuutliku Euroopa poole (Inclusive and Sustainable Europe)

Projekt on teostatav Kodanikke Euroopa toetusprogrammi demokraaliku ja kodanikuosaluse tegevussuuna raames 2021-2022 aastatel, mis ühendab kokku 12 riiki. Projekt on jagatud kahes osas avalikud arutelud (5 avaliku arutelu Hollandis (ürituse koht sai muudetud Saksamaale), Slovakkias (ürituse koht sai muudetud Eestile), Hispaanias, Kreekas ja Rootsis; (viimane kõrgetasemelise arutelu toimus 2022 aastal Belgias) ning keskseks sündmuseks on Euroopa aktiivse kodakondsuse nädal mis leiab aset Tallinnas, Eestis maikuu 2022.

Projekti üldesmärgiks on tõsta teadlikkust sisserändajate ja vähemuste täieliku kaasamise tähtsusest kodanikuühiskonda ning tagada, et nad mõistaksid ja hindaksid inimeste erinevate maailmavaadete, tavade ja eluviiside normaalsust. Lisa eesmärgida on toetada rändajate ja vähemuste kogukondi nende õiguste ja kohustuste teostamisel ühiskonnas, samuti kogukonda kuulumise tunde edendamiseks nii kohalikus kui ka Euroopas. Samaaegselt programmi raames soovime tõsta teadlikkust ja tähistada vähemuste ja sisserändajate osalemist kohalikul tasandil ja laiemas Euroopa kogukonnas.

Projekti sihtgrupiks on Euroopa Liidus elavad isikud (immigrandid, pagulased ja vähemused) ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes tegutsevad hariduse, kultuuri, inimõiguste või migrantide ja vähemuste küsimuste eest võitlemise valdkonnas, nagu õigused, esindatus, juurdepääs, kaasamine ja muud.

Projekti põhijooneks on kultuuridevaheline dialoog sisserändajate ja vähemuste (etniliste või muude) kogukondade kaasamisel kaasatud partnerite sees ning esindajate kaasamine partner riikidest üle Euroopa, et tõsta teadlikkust ning edendada sallivust ja mõistmist. Veelgi olulisem on, et meie kõigi tegevuste eesmärk on võidelda migrantide ja vähemusrühmade häbimärgistamise vastu. Meetod, mida peame selles osas kõige tõhusamaks, on positiivne tegevus, mis rõhutab sisserändajate ja vähemuste positiivset panust kohalikul ja Euroopa tasandil. Programmi veebileht: <https://inclusiveeurope.eu/>

Projekti tegevuste hulka kuuluvad:

- Ettevalmistav kohtumine ja kuus avalikku arutelu
- Meediakampaania häbimärgistamise ja sihtrühmade kaasamise / integreerimise ja kaasamise olulisuse vastu võitlemiseks;
- **Kuus avalikku arutelu partnerriikides** teemadel, mis esitavad väljakutseid vähemustele / sisserändajatele ja meie ühiskonnale; meediakampaania häbimärgistamise ja sihtrühmade kaasamise / integreerimise olulisuse vastu võitlemiseks. Arutelude hulgas on üks EL kõrgetasemeline kuus kaasatakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi liikmeid ning huvigrupid partnerriikidest. Arutelu toimuvad eesmärgiga luua projekti üks peamine väljund: **Euroopa sõltumatu aruanne inimõiguste ja haavatud gruppi olukorra kohta;**
- **Projekti keskseks sündmuseks on aktiivse kodakondsuse nädal**, millel on väga mitmekesine kava. Euroopa aktiivse kodakondsuse nädal sisaldab: kontserte, kultuuridevahelist laata, loomingulisi töötubasid ja rahvusvahelist konverentsi. Selle ürituse ümber on meie eesmärk luua mitteametlik võrgustik organisatsioonidest, valitsusasutustest ja aktiivsetest kodanikest, kes töötavad kohapeal koos sisserändajate ja vähemustega.

Projekti partnerid on järgmistest riikidest: Eesti (Sillamäe Lastekaitse Ühing), Fimigrant RY (Soome), Burgårdens Gymnasium (Rootsi), Jaunimo centras Babilonas (Leedu), Paaudzu dialogs (Läti), Bramfelder Kulturladen (Saksamaa), uus partner KHAM vzw (Belgia), AHEAD – Associacio d'Educadors En Drets Humans (Hispaania), CulturFACE – Associação Cultural Para o Desenvolvimento (Portugal), uus partner WE organization (Holland), To Spiti tis Evropis sti Rodo (Kreeka), Human Rights Institute (Slovakkia). Kokku osaleb projektis 505 inimest.

Projekti oodatavad tulemused Euroopa tasemele:

- Euroopa aruanne sisserändajate ja vähemuste olukorra kohta meie ühiskonnas ning vajalike muudatuste kohta ELi poliitikas (tuginedes avalike arutelude / küsitluste tulemustele ja ekspertarvamustele) koos praktiliste lahendustega.
- Veebiressurs, mille oleme nimetanud kultuuridevaheliseks kodaniku võrgustikuks. See on mõeldud platvormina kogu Euroopas tegutsevate organisatsioonide / aktiivsete kodanike võrgustiku loomiseks, mis tegelevad rändajate / vähemuste probleemidega ühiskonna erinevatel tasanditel, kuid peamiselt propageerimise, inimõiguste, kultuuri või hariduse valdkonnas.
- Võimestatud ja sallivad Euroopa kodanikud.

- Projekti üks peamisi tulemusi – kultuuridevaheline kodakondsuse võrgustik – on täielikult sellele eesmärgile pühendatud inimõigustealase hariduse, kultuuri, propageerimise, kodanikuosaluse ja jätkuva võrgustike loomise kaudu. Otsustaja nurk on projekti kavandisse kaasatud läbi kõrgetasemeliste debattide Brüsselis EL institutsioonidega ja rahvusvahelise konverentsi Eestis ning partnerriikide teiste valitsusasutuste kaasamise.

ELLUVIIMINE

Ettevalmistav kohtumine

Ettevalmistav kohtumine esialgselt oli plaanitud Amsterdamis, Hollandis, kuid COVID 19 olukorra puhul oli viidud uuele kohale Hamburgis, Saksamaal, mis toimus 28.06-01.07.2021. See oli projekti juhtkonna ametlik koosolek ja projekti avamine, mis andis stardipauku kogu projektile, ning kus projektipartnerid saaksid arutada peamised tegevused ja nende tegevuste plaan ja võimalikud väljakutseid ja riske. Lisaks sellele jagada vastutus alad ning paremini korraldada sisene kommunikatsioon ning lõpuks ka selgeks teha kuidas projekt hakkab toimuma ning kes mille eest vastutab. **Kokku üritusel osales 17 inimest.**

Avalikud arutelud:

Kuna avaliku arutelu üheks eesmärgiks on luua projekti peamine väljund, ehk „**Euroopa sõltumatu aruanne inimõiguste ja haavatud gruppide olukorra kohta**“, siis projekti sisuline nõukogu ja kaasatud eksperdid arutelu käigus otsustasid keskenduda järgmiste 6 põhiteemadel:

1. **Ühiskonda sisseelamine ja ühtekuuluvuse tugevdamine** (kodanikuühiskond, lapsed ja noored, kultuur, sotsiaaltöö) – Hamburgis, Saksamaal
2. **Kutsealane edu ja integratsioon** (sisserändajate/pagulaste tööturg ja integratsioon) – Tallinn, Eesti
3. **Kultuuridevaheline dialoog ja diskrimineerimisvastased strateegiad** (võitlus sisserändajate ja vähemusgruppide häbimärgistamise vastu ja nende kaitse, Euroopa kodakondsuse edendamine ning haavatavate rühmade (sisserändajate ja vähemuste) kodaniku- ja demokraatliku osalemise tingimuste parandamine) – Barcelonas, Hispaanias
4. **Demokraatia ja osalemise tugevdamine** (normid ja väärtused, poliitiline haridus, osalemine jne) – Rhodoses, Kreekas
5. **Haridus** (üldharidus, keeleõpe, kutseharidus, mitteformaalne õpe, haridustugiteenused) – Göteborgis, Rootsis
6. **Naturaliseerumine, kohanemine ja poliitiline osalus** – EL kõrgetasemelised arutelud Brüsselis, Belgias

Peame märgata, et rahvusvaheline projekt toimus kõige raskemal ajal rahvusvahelise koostöö ja ürituste korraldamise ajal, kuna esialgne ajakava oli muudetud seoses COVID 19 viiruse leviku puhul laiemalt Euroopa ning karmemate sisseriiklike tingimuste puhul, mida oli säätitud igas riigis oli erinevaid, seega olime sunnitud kohandada ürituste kuupäevi vastavalt kohapealsele olukorrale ja kooskõlas COVID-19 määrustega kogu Euroopas.

Avatud avalikud arutelud ning kultuuridevaheline arvamuste ja arvamuste vahetus, mida korraldatakse koostöös aktiivsete kohalike juhtide, sihtühemate (sisserändajate/vähemuste) esindajate, teadlaste, praktikute, poliitikakujundajate, meedia, riiklike ja valitsusväliste organisatsioonide ning ELi institutsioonide esindajatega. Iga aruteluteema erineb teistest sõltuvalt piirkonna tegelikust olukorrast ja ELi kodanike ees seisvatest probleemidest.

Peamiselt avaliku arutelude komponendid:

- **Peakõned/ sõnavõetud rahvusvaheliste ekspertide poolt** integratsiooni- ja rändepoliitika, kodanikuühiskonna, kultuuridevahelise dialoogi, vägivaldse ekstremismi, rassismi ja ksenofoobia vastase võitluse valdkonnas või muu temadel - eesmärk on tutvustada teemasid kõigile osalejatele (kuna üritus on kõigile avatud) ja täpsustada nende teemade jätkuvat asjakohasust.
- **Paneeldiskussioonid** - nendel paneeldiskussioonidel osalevad paljude erinevate taustade esindajad, kes rõhutavad, kui kasulik on luua võrdlevat perspektiivi, olla avatud teiste riikide (piirkondade) ideedele ning leida ühiseid eesmärgi ja poliitilisi lähenemisviise.
- **Praktilised töögrupid/töötoad osalejatele**, et tutvustada neile uusi oskusi ja teadmisi koos lõplike koostöö tulemustega. (Töötubade kava organisatsioonidele/isikutele, kes on seotud ühtekuuluvuse tugevdamisega kaasava Euroopa nimel)

Kõik avalikud arutelud oli korraldatud hübriidvormingus, ehk tagades osalejate osalus võimalus nii kohapeal kui ka virtuaalselt.

Esimene avalik arutelu „Ühiskonda sisseelamine ja ühtekuuluvuse tugevdamine kaasava Euroopa nimel“ toimus 01.07-04.07.2021, Hamburgis, Saksamaal, (kuhu oli kutsutud esindajad järgmistest riikidest: Eesti, Leedu, Rootsi, Holland, Hispaania ja Saksama).

Esiemene arutelu keskendus haavatavate gruppide ühiskonda sisseelamisele, ühtekuuluvuse tugevdamisele, Euroopa integratsioonipoliitika uuendamisele, ekstremismi, rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemisele ning vähemuste diskrimineerimisele.

Programmi raames esinesid Eksperti oma peakõnedega järgmistel teemadel:

- **"Sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamise ja tugevdamise võrdlev perspektiiv Rootsi ja Euroopa integratsioonipoliitika seisukohalt"** - Anna Liza Starkova, teadlane, Lundi Ülikool, Rootsi

- **"Vägivaldse ekstremismi, rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemine haavatavate rühmade osas rassilise diskrimineerimise kaotamise kaudu"** - Tahir Abbas, dotsent, Leideni Ülikooli julgeoleku- ja globaalsete suhete instituut, Holland (online).
- **"Uute rahvuslike/etniliste vähemuste identifitseerimise ja kujunemise protsess ning nende suhtlemine riigiga integratsioonipoliitika seisukohalt"** - Prof. Dr. Vello Pettai, Euroopa vähemusküsimuste keskuse direktor, Saksamaa

Sellejärel toimus **paneeldiskussioon "Haavatavate rühmade (sisserändajate, vähemuste ja pagulaste) laste, noorte ja eakate kaasamine ühiskonnaellu võrdväärse liikmena"**, mille raames väljendasid oma arvamust rahvusvahelised projekti osalejad ning kutsutud külalised (haavatatud gruppide esindajad).

Lisaks ametliku osadele aruteludes toimus ka praktiline osa, kus osalejad jagasid oma arvamust kodaniku tasemel erivate sihtgruppide esindajatega ning ametnikega, ehk kuidas nad näevad olukorda kohalikul tasemel, mille peale peaks rohkem pöörata tahele panu ametniid, riiklikud asutused ja vabaühendused kes tegelevat valdkonnapõhiselt haavatavate gruppidele abistamisel lõimumis ning koenemis küsimustess. Vabaühendused jagasid oma head praktikat ja kogemust läbi oma organisatsiooni praktiline töö ning olemas olevate toimivate projektid/programmid mis parendaks sotsiaalse ühtekuuluvust ja sisseelamise tingimused. Praktiline osa on vajalik selle jaoks, et Euroopa kodanikud, ametnikud said võimaluse paremini arusaada haavatavate (vähemused, migradid ja pagulased) rühmade vajadused ja olulisus nende õiguste kaitsest, kaasamisest, osalemisest ja häbimärgistamisest. Ekspertid ja kaasatud vabaühendused on saanud paremini õppida nende kogemustest ja vahetada ideid, õppida uusi teadmisi / kogemusi rahvusvaheliste esindajate poolt, ning parendada oma sotsiaalseid oskusi. Täiendava võimalusena osalejate jaoks oleme korraldanud Saksa vabaühendustesse õppevisiit, kus saime tuttavaks saksa kogemusega haavatavate gruppidega töötamisel ning nende huvide seismisel, toetades EL väärtused, integratsiooni protsessid ühiskonnas ning vähendades diskriminatsiooni ja vihakõne avalikus ruumis.

Kokku I avaliku arutelu raames võttis osa 35 inimest (36 kohapeal ning 9 virtuaalselt).

Teine avalik arutelu "Erialane edu ja integratsioon" toimus 18.08-21.08.2021, Tallinnas, Eestis (koht oli muudetud Slovakiast Eestile, kuna COVID 19 olukord ei võimaldanud meil korraldada üritus Bratislavas), kuhu oli kutsutud esindajad järgmistest riikidest: Eesti, Läti, Leedu, Soome, Belgia, Portugal ja Slovakkia).

Teine arutelu keskendus tööhõivele, integratsiooni- ja rändepoliitikale ELis, kodanikuühiskond, inimõigused, kultuuridevaheline dialoog, diskrimineerimise vastu võitlemine töökohal (vanuse, soo, rahvusliku päritolu ja puude alusel). haavatavate gruppide tööle n ühiskonda sisseelamisele, ühtekuuluvuse tugevdamisele, Euroopa integratsioonipoliitika uuendamisele, ekstremismi, rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemisele ning vähemuste diskrimineerimisele.

Programmi raames esinesid eksperdi oma peakõnedega järgmistel teemadel:

- **"Sisserändepotentsiaali kasutamine: Mitmekesisuse ja kaasamise poliitika töökohal"** Anna Lisa Starkova, teadur, Lundi Ülikool, Rootsi
- **"Eesti rändepoliitika ja selle rakendamise muutuv tegelikkus"** Harry Kattai, Eesti Siseministeeriumi kodakondsus ja rändepoliitika osakonna nõunik
- **"Põhja ja Baltimaade rändesuundumuste tulevik"**- Saara Pellander, Soome Migratsiooni Instituudi direktor (online)

Osalejad esitasid erinevad küsimused mida aitas projektijuhtkonnale ja kaasatud ekspertide paremini selgitada need peamised mured näites Põhjamaade ja Baltiriikide ränne ja tööhõivepoliitikas ning mida me peaks ootama tuleviku perspektiivis, nii kohalikul, riiklikul kui ka regionaalsel tasemel. Kutsutud osalejad tegid oma ettepanekuid eksisteerivate strateegiate kaasajastamiseks ja uusi innovaatilisi lähenemisi rände ja lõimimise teemade käsitlemisel EL taasemel kui hakkatakse uus EL ränne ja tööhõivepoliitika kujunema.

Arutelude raames korraldasime kaks **paneeldiskussiooni teemadel:**

- **"Sisserändajate ja pagulaste tööturule integreerimise õnnestumine ja integratsioonipoliitika ajakohastamine"**
- **"Euroopa ja liikmesriikide integratsiooni ja kaasamispoliitika inimõigustest lähtuv lähenemisviis"**

Ekspertide vahel oli kaasatud nii riiklikud asutused nagu Euroopa Komisjoni Eesti esindus, Siseministerium, Kultuuriministerium, Sotsiaalministerium, Eesti Töötukassa, Tallinna Haridusamet ja Integratsiooni Sihtasutus, kui ka välispartnerite ühingud: Leedu Pagulaste Nõukogu, Läti Ühing "Ühiskonna Varjupaik-Turvakodu", Fimigrant RY (naiste rändajatega tegelev Soome organisatsioon), KHAM vzw (Rooma inimestega tegelev Belgia organisatsioon), Slovakkia inimõiguste instituut, Generation Dialogue (noorteühing Lätis), Youth Centre Babilonas (noortekeskus Leedus) ja Culture Face (vähemustega, pagulastega ning rändajatega tegelev kultuurorganisatsioon Portugalist).

Arutelu jooksul ametnike oli võimalus kuulata kuulmatud hääled (rooma inimeed, pagulased, sisserändajad ja etniliste vähemused), kelle jaoks oli tähtis sekka sõna öelda EL tööhõive poliitikast ning integratsiooni väljakutsetest kohalikul ja Euroopa tasemel, eriti mis puudutas nende ametialased teadmised ja oskuseid, oma haridusetase kinnitamist ja muud küsimuseid, kuid ka valitsusväliste organisatsioonide esindajate, kaasatud ekspertide, teadlaste, poliitika tegijate, hariduse, kultuuri, sotsiaaltööga seotud inimeste jaoks oli tähtis paremini saada aru sihtgruppide vajadustest ning väljatöötada koos konkreetsed ettepanekuid strateegia ja poliitika muutmiseks, mida hiljem lisatakse hiljem peatselt valmivasse Euroopa aruandesse „Haavatavate gruppide õiguste ja olukorra kohta“.

Osalejatele olid endiselt tagatud inspireerivad dialoogid, praktilise kogemuste vahetus, praktikate haavatavate rühmade osas kaasavama ühiskonna jaoks ning ettepanekute sõnastamine avaliku poliitika muutmiseks. Erikohtumised olid korraldatud välisosalejate jaoks Eesti

organisatsioonide tutvustamiseks kes tegelevad haavatava gruppide sotsialiseerumise ja tööga seotud küsimustega.

Kokku II avaliku arutelu raames võttis osa 38 inimest (29 kohapeal ja 9 virtuaalselt).

Kolmas avalik arutelu "Kultuuridevaheline dialoog ja diskrimineerimisvastased strateegiad" toimus 16.09-19.09.2021, Barcelonas, Hispaanias, kuhu oli kutsutud esindajad järgmistest riikidest: Eesti, Läti, Rootsi, Hiipaania, Portugal ja Slovakkia).

Põhiettekandeid pidasid rahvusvahelised eksperdid kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastase poliitika valdkonnas ELis, kodanikuühiskonna, haavatavate rühmade kaasamise, vägivaldse ekstremismi, rassismi ja ksenofoobia vastase võitluse ning Euroopa-Vahemere perspektiivi valdkonnas.

Kolmanda arutelu märksõnad: inimõigused, kultuuridevaheline dialoog ja vahetus, ELi poliitikakujundamine, diskrimineerimisvastane poliitika, kodanikuühiskond ja selle väljakutsed, innovatsioon, kaasamine, alt üles suunatud töö, parimad praktikata ja edukas koostöö, interdistsiplinaarne töö.

Kolmanda avaliku arutelu avasid inimõiguste haridustöötajate assotsiatsiooni (AHEAD) president Xavier Baró ja ülemaailmse õigluse organisatsioonide föderatsiooni migratsioonirühma koordinaator Georgina Casas. Sissejuhatus ja peakõne teemal „Kultuuridevaheline dialoog ja diskrimineerimisvastane dialoog Rootsis, sealhulgas haavatavate rühmade vaatenurk“ tutvustas Anna Lisa Starkova, Lundi Ülikoolist. Selle järel toimus kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastase võitluse paremate praktikate tutvustus ja arutelude kaasatud ekspertid, kodanikud ja vabakonna esindajad partner riikidest, nende hulgas Adriano Amorosi, Eurocivise koordinaator esitlusega „Kultuurimeetmed pagulaste heaks Euroopas“; António Pacheco, CulturFACE - Associação Cultural esindajana tutvustas Diskrimineerimisvastased strateegiad Portugalis; Anna Elia Ramon. CEHDA Ghana/ Hispaaniast tutvustas „Noorte sissepääsude kaasamist toetavad projekti; John Esplin „Lundi ülikoolist (Rootsi) tutvustas „Parimad praktikad kultuuridevaheline dialoog ja diskrimineerimisvastased tegevused Rootsi ühiskonnas“ ning Läti kolleegid Egidijus Barakauskis ja Gita Miruskina organisatsioonist „Shelter Safe House“ jagasid oma paremaid praktikad teemal „Kuidas parandada kultuuridevahelist dialoogi, töötades haavatavate rühmadega“ ja lõpetuseks Ljubov Lissina, Inimõiguste õpetajate ühendusest (AHEAD) Hispaaniast jagas oma kogemust ja väljendused dialoogis „Elavad raamatukogud kaasamise eest“.

Teine osa keskendus kultuuridevahelisele dialoogile Vahemere piirkonnas, kuna ELi lõunapoolsed liikmed võtavad ajalooliselt rohkem sissepääsajaid ja pagulasi vastu Vahemere piirkonnas. Hr. Xavier Aragall, Euroopa Vahemere Instituudi migratsiooniekspert esines ettekandega „Rändepoliitika uustulnukatele“ ja jagas peamised väljakutsed ja trennid mill peale EL asutused ja poliitikud peaksid rohkem pöörata tähelepanu. Päeva lõpus toimus paneeldiskussioon kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastase võitluse teemal Barcelonas, kus kaks peamist eksperti jagasid oma mõtteid ja ideid diskrimineerimisvastase poliitika kohta:

- "Linnavalitsuse poliitika, mis toetab kaasamist" - Paula Arce Becerra, Barcelona linnavalitsuse mittediskrimineerimise büroo.
- "Dialoog Barcelona linnavalitsusega" - Albert Fages González, Barcelona linnavolikogu mittediskrimineerimise büroo koordinaator.

Samuti oli meil rõõm tervitada Renate Grossit, Eesti Kodanikuühiskonna Sihtkapitali programmi "Kodanikud, võrdõiguslikkus, õigused ja väärtused" koordinaatorit, kes tutvustas parimaid tavasid ja kaasamise kogemusi Eestis ning ELi rahastamisvõimalusi võimaliku koostöö jaoks. Peter Weisenbacher ja Martina Krizanovas Slovakkia Inimõiguste Instituudist pidasid ettekande teemal "Kultuuridevahelise dialoogi edendamine ja diskrimineerimisvastaste strateegiate toetamine Slovakkia ühiskonnas".

Teisel päeval oli päeva esimene osa pühendatud kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastaseid strateegiaid käsitlevate soovitude sõnastamisele ja väljatöötamisele Euroopa sõltumatu aruande jaoks. Pärast seda võeti osalejad, eksperdid ja kutsutud külalised vastu Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi Barcelona esinduses, kus Euroopa Komisjoni büroo kommunikatsioonijuht Laura Rahola tegi ettekande „Euroopa Komisjoni kaasamispoliitika ja -töö ning eriti huvitav oli Euroopa Tuleviku juhtkonverentsi tutvustuse“. See oli väga inspireeriv, huvitav vestlus ja dialoog, kus peaesineja Esther Pozo, Euroopa Komisjoni siseküsimuste voliniku poliitikaassistent ja teised Euroopa institutsioonide esindajad rääkisid sellest, kuidas Euroopa Komisjon edendab kaasamist, kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastaste poliitikat. Hr. Sergi Barrera, Euroopa Liidu parlamendi Barcelona büroo juhataja jagas oma arvamust ja vastas küsimustele. Päeva lõpus osalejad, eksperdid ja kutsutud sihtrühmade esindajad esitasid oma väljatöötatud ettepanekuid kultuuridevahelise dialoogi ja diskrimineerimisvastaste strateegiate kohta ning tegid kokkuvõtet.

Avaliku arutelu tulemused on avaldatud siin: <https://inclusiveeurope.eu/materials/>.

Kokku III avaliku arutelu raames võttis osa 38 inimest (34 kohapeal ja 4 virtuaalselt)

Neljas avalik arutelu teemal „Demokraatia ja osaluse tugevdamisel“ toimus 21-24.oktoober 2021 Rhodesel, Kreekas. Osalejad olid kutsutud järgmistest partner riikidest: Eesti, Soome, Saksamaa, Belgia, Holland ja Kreeka.

Avalik arutelu ajakava oli jagatud temaatiliselt kaheks päevaks, mille raames toimuvad:

- **Rahvusvaheliste ekspertide peakõned** järgmistel teemadel: poliitiline haridus, demokraatia, osaluspoliitika ELis, kodanikuühiskond, haavatavate rühmade toetamine, sotsiaalse kapitali puudumise vähendamine ning võitlus sissepääsajate ja vähemusgruppide häbimärgistamise vastu.
- **Paneeldiskussioonid**, kus osalevad erinevate taustade esindajad ja rõhutavad kui kasulik on võrdleva perspektiivi loomine, avatus teiste riikide (piirkondade) ideedele ning ühiste eesmärkide, lahenduste ja poliitiliste lähenemisviiside leidmine.

- **Praktilised tööühmad/töötoad** osalejatele, et tutvustada neile uusi oskusi ja teadmisi koos lõpliku koostöö tulemustega. (töötubade kava organisatsioonidele/isikutele, kes on seotud ühtekuuluvuse tugevdamise ja kultuuridevahelise dialoogi jõustamisega kaasavama Euroopa nimel).

Arutelu raames käsitlesime järgmised teemad: demokraatia, osalemine ja kaasamine, aktiivne kodakondsus, demokraatia defitsiit, vähemuste esindatus, poliitiline haridus, demokraatlikud väärtused, EL institutsioonide roll, õigusriik, demokraatlik ühiskond ja palju mud.

Esmisene tööpäeval toimusid 6 osa, mille raames eksperdid pidasid oma peakõned ja toimusid

paneeldiskussioonid sama ekspertide koosseisus.

- **"Antiikdemokraatia, osalemine ja tõrjutus"** - Spyros Syropoulos, antiik-kreeka kirjanduse professor, Egeuse mere ülikool, Kreeka.
- **"Kriis ja poliitilised institutsioonid: Kreeka näitel"** - George Maris, rahvusvaheliste suhete poliitilise ökonomia dotsent, Egeuse mere ülikool.
- **"Demokraatia, institutsioonid ja õigusriik Madalmaade haavatavate rühmade seisukohalt"** - Adel Albaghdadi, We Organization juhataja (Holland).
- **"Osalemine demokraatias kui individuaalne ja poliitiline õigus"** - Fotini Giannopoulou, Ateena Ülikooli poliitikauuringute ja avaliku halduse üliõpilane.

Sellejärel toimus paneeldiskussioon kus samad eksperdid arutlesid demokraatia, institutsioonid ja õigusriiki tähtsus ühiskonna jaoks ning kaardistati peamised väljakutsed.

Avaliku arutelu II paneeldiskussiooni osa keskendus haritud ja demokraatliku kodaniku kujunemisele, mille raames rahvusvahelised eksperdid esinesid oma peakõnedega järgmistel teemadel:

- **"Aktiivse kodaniku harimine ja kujundamine formaalsete ja mitteformaalsete lähenemisviiside kaudu"** – Irina Golikova, teadur, pedagoog ja Sillamäe LÜ tegevdirektor
- **"Tõstke erakonnad ülikoolidest välja: Kreeka ülikoolid kui vaidlustatud poliitilised ruumid"** – Dr Ioannis V. Papageorgiou, Kreeka avatud ülikooli dotsent / Rhodose ajaloo- ja sotsiaaluuringute keskuse teadusdirektor.
- **"Demokraatia loovuse ja muude tööriistade kaudu"** – Juliane Lenssen, Das Letzte Kleinodi teatri direktor.

Avaliku arutelu III paneeldiskussiooni osa keskendus vähemuste ja haavatavate rühmade aktiivse osalusele demokraatlikus elus.

- **"Vähemuste ja haavatavate rühmade osalemisega seotud väljakutsed ja võimalused Madalmaades"** - Razan Damlakhi, sõltumatu ekspert pagulaste ja rände teemadel (Holland)
- **"Romade kogukonna peamised takistused kaasamis- ja osaluspoliitikas Brüsseli näitel"** - Biser Alekov, PhD, Kham vzw juhataja (Belgia)
- **"Ellujäämine või võimestamine? - Kõrgkoolide osalemine pagulaste mitteformaalses ja mitteametlikus keeleõppes"** - Dionysios Gouvas, hariduspoliitika ja haridussotsioloogia dotsent, Egeuse mere ülikool (Kreeka,online)

Avaliku arutelu IV paneeldiskussiooni osa keskendus võrdse juurdepääsu demokraatliku protsessi tagamisele - noorte ja naiste puhul

- **"Naiste kaitse ja mõjuvõimu suurendamise parimate tavade jagamine"** - Maria Rajala, Femina ry tegevdirektor. (Soome, online)
- **"Riigi roll feministlikus liikumises: Dialektiline suhe demokraatiaga"** - Konstantinos Parmenidis, Ateena Ülikooli poliitikauuringute ja avaliku halduse üliõpilane (Kreeka, online).
- **"Naiste tööhoive soolise ebavõrdsuse valguses (Kreekas ja Euroopas)"** - Christine Ioannou, Ateena Ülikooli poliitikauuringute ja avaliku halduse üliõpilane (Kreeka)
- **"Euroopa noorte perspektiivid ja homsed väljakutsed"** - Michael G. Kavuklis, Euroopa Maja president Rhodosel, poliitoloog/rahvusvahelised suhted (Kreeka)
- **"Demokraatlik kaasamine tööturule integreerimise kaudu"** - Effie Emmanouil, Georges Sykas - Egeuse mere ülikooli doktorandid ja YOUTHShare projekti teadlased (Kreeka, online).

Avaliku arutelu V paneeldiskussiooni osa keskendus kodanikuühiskonna rolli kaardistamisel demokraatia ning osaluse tagamisel.

- **"Kodanikuühiskonna staatus Euroopas ja selle naabruses pärast pandeemiat"** - Stefanos Vallianatos, rahvusvaheliste suhete doktorant, Anna Lindhi Fondi Kreeka võrgustiku juht (Kreeka)
- **"Kodanikuühiskonna roll uue paradigma loomisel, et olla aktiivne demokraatlike väärtustega kodanikuks"** - Vassili Golikov, Euroopa Ülikooli lektor, (Eesti)
- **"Kodanike demokraatlikus protsessis osalemise ümbermõtestamine"** - Elena Janniki, Kreeka ülemkohtu jurist, spetsialiseerunud Euroopa õigusele, Euroopa Föderalistide Liidu juhatuse liige, (Kreeka)

Avaliku arutelu VI paneeldiskussiooni osa keskendus Euroopa ja demokraatia tulevikule.

- **"Panustamine demokraatia arengusse ja poliitikakujundamise protsessi ELi tasandil, propageerides romade kogukonda"** - Atanas Stoyanov, Phiren Amencia rahvusvahelise võrgustiku esindaja, (Belgia, online)
- **"Arutelu demokraatia tuleviku üle - kohalikust Euroopani"** - Eleftheria Ftaklaki, poliitikateadlane Euroopa uuringute alal, Egeuse mere ülikooli teadur, poliitik/ KINALi peasekretär. (Kreeka)
- **"Rahvuslik haridus ja demokraatia Euroopas"**, Savvas Alexandros Pavlidis - Rhodose ajaloo- ja sotsiaaluuringute keskuse teadur (Kreeka)

Avaliku arutelupäeva järgmine tööpäev oli keskendatud arvamuste vahetamiseks ning eriti töötubade raames oskuste ja praktikate jagamiseks "Euroopa aruanne" jaoks vajaliku sisu väljatöötamiseks ja andmete kogumine kuues töörühmas ning ka kohaliku vabauhendustega ja kogukonna liikmetega arvamuste korjamine nii läbi intervjuude, küsitluste ja tagasiside andmise.

Kokku IV avaliku arutelu raames võttis osa 42 inimes (29 kohapeal ja 13 virtuaalselt).

Viies avalik arutelu "Haavatavate rühmade haridusstrateegiate übermõtestamine sotsiaalse kaasatuse ja hariduse takistuste kaardistamise teel" toimus 18.-21. novembril 2021 Göteborgis, Rootsis, kus osalejad Rootsist, Soomest, Eestist, Saksamaalt, Hispaaniast ja Kreekast said kokku, et arutada olulisi küsimusi, mis on seotud haavatavate rühmade esindajate kaasamisega üldhariduse, keeleõppe, kutsehariduse, mitteformaalse õppe, haridustugiteenuste ja haavatavatele rühmadele vajaliku toetuse kaardistamisega, et ületada olemasolevad takistused sotsiaalse kaasatuse ning hariduse taseme ja juurdepääsu parandamise teel.

Esimese tööpäeva arutelud avas Burgårdensi Gümnaasiumi õppealajuhataja Jennifer Wall, kes kes tõi välja peamised arutelu suunad ning tutvustas Rootsi hariduse mudelit ja võimalusi haavatatud gruppide esindajatele mida nende kool tagab. Selle järel esitati neli peakõned kuna arutav teema on lai ning kaasatud ekspert püüdsid laiemalt vastata püstitatud küsimustele ja olemasolevate väljakutsetele, et hiljem arutelud oleks spetsiifilised ja keskenduks juba lahenduste leidmisele, mis enda poolt aitaks vajaliku sisu leidmiseks valmiva Euroopa aruande jaoks.

- **"Haavatavate rühmade haridusstrateegiate übermõtestamine Rootsi haridussüsteemi näitel"**, Karin Heimdahl, rahvusvaheline koordinaator, Göteborgi linna haridusamet (Rootsi).
- **"Kaasav haridus ELis: Digitaalne kirjaoskus ELis ja digitaalse ala tegevuskava 2021-2027"**, Anastasia Psallida, UNESCO kultuuridevahelise poliitika õppetool, Makedoonia Ülikooli teadur (Kreeka)
- **"Rassistlike kehade ja subjektide vaigistamine hariduses"** Zahra Bayati, Göteborgi Ülikooli haridus-, kommunikatsiooni- ja õppimisosakonna vanemlektor (Rootsi)
- **"Kodanikuühiskonna organisatsioonide roll haridussüsteemis kohalikul tasandil kultuuridevahelise dialoogi ja soolise võrdõiglikkuse teemadel"**, Laura Maria Rajala, Fimigtant'i direktor (Soome)

Lisaks kajastatud teemadele arutelu käigus nii kohalikud osalejad kui ka rahvusvahelised esindajad rääkisid kaasa ja töid välja järgmised teemad nagu vajaliku muutuste elluviimine hariduse - integratsioonipoliitika valdkonnas ELis, inimõiguste, mitteformaalse ja kultuuridevahelise hariduse edendamise kogukondades arvestades eripärad ning selgitades Euroopa Liidu väärtused ja tavad, stereotüüpide murdmise vajadus, diskrimineerimise vastu võitlemise tugevdamine haridussüsteemis (vanuse, soo, rahvusliku päritolu ja puude alusel) ning uute innovaatiliste haridusvahendite ja –teenuste algatamine ristumisalades. Vastavalt valitud formaadile haridusvaldkonna ja tugiteenus haavatavale rühmale spetsialistide, õpetajate ning ametniku vahel toimusid kaks paneeldiskussioonid. Esimene, teemal: "Olemasolevad takistused ja võimalikud lahendused haavatavate rühmade jaoks ametlikus haridussüsteemis", kus Eesti, Rootsi, Soome ja Hispaania esindajad jagasid oma arvamused ja töid peamised valupunktid mille peale Euroopa Komisjon, riiklikud asutused ja kohalik kogukond peaks pöörata rohkem tähelepanu, et mitte jätta hätta neid inimesi, kellele tugi ja abi on vajalikud, et tunda ennast täisväärtusliku kogukonna liikmena täisväärtusliku kogukonna liikmena või Euroopa kodanikuna.

Arutelu teises osas esinesid neli silmapaistvat peakõnelejat:

- **"Kultuuriasutuste roll mitteformaalse hariduse edendamisel ning kultuuridevahelise ja salliva ühiskonna kujundamisel"**, Uwe Schmidt, Brakula Kultuurikeskuse direktor (Saksamaa).
- **"Inimõiguste alase hariduse põhimõtete übermõtestamine haavatavate rühmade seisukohast"**, Ljuba Lissina, AHEAD (Hispaania).
- **"Mitteformaalse hariduse lähenemise rakendamine vähemuskooli näitel (Tallinna Õismäe Vene Lütseum)"**, Georgi Botcharov, Lütseumi õpilane (Eesti)
- **"Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mudel ja kodanikuharidus: Rhodose piirkondliku koostöö mudeli juhtum"**, Georgios Karanikas, Rhodose Euroopa Maja (Kreeka).

Seejärel toimus teine paneeldiskussioon teemal "Mitteformaalne ja kultuuridevaheline haridus haavatavatele rühmadele inimõigustega seotud lähenemisviisi ja ÜRO säästva arengu eesmärkide seisukohalt", kus vähemuste, pagulaste, ekspertide ning haridusvaldkonnas töötavate ekspertide arutlesid kuidas mitteformaalne ja kultuuridevaheline haridus õpitakse nii formaalselt kui mitteformaalselt haavatavatele rühmadele inimõiguste vaatenurgast ning säästva arengu eesmärkide seisukohalt, ehk kui teadlikud haavatatud gruppide esindajad, kas kohalik kogukond kaasab kõiki huvigrupi kui räägitakse säästva arengust ning missuguste valupunktidega peame veel tegelema EL tasemel (näiteks välisriigis omandatud kutsevalifikatsiooni tunnustamise küsimus või meeste ja naiste kaduvate käsitööoskuste väljakutse jms), et parandada olukorra. Eriti väärtuslik oli kuulata pagulase ning rändaja (Hispaaniast/Ghanast, Saksamaa/Süüria) praktiline elukogemus, kuidas paremini kohaneda ja integreerida ühiskonda ja olla konkurentsivõimeline tööturul läbi haridustase tõstmise, uute oskuste saamise ja väärtuste kujunemise kaudu. Päeva lõpus kõik eksperdid jagasid oma head praktikad ja arvamused kajastatud teemadel eriti märgata Soome kogemus (**Jarkko Olavi**

Rintanen, Vantaa linn), **Kreeka kogemus** (Greek experience: **Maria Rafaela Tziouvara**, The European House of Rhodes) ning Rootsi kogemus (**Susanne Kallanvaara**, Burgårdens Gymnasium).

Avaliku arutelu teine päev toimus Göteborgi Maailma kultuuri muuseumis ning keskendus nende praktiliste lahenduste leidmisele arvestades EL poliitikat ja kohalikud eripärad ja Euroopa aruande sisu väljatöötamisele ja andmete kogumisele kuues töörühmas. Projektis osalejad vahetasid oma praktilisi ideid ja praktikat haridusvaldkonnas, õppisid uusi teadmisi ja meetodikat ning katsetasid oma sotsiaalseid oskusi, mutes oma hoiakuid ja mõtiskledes oma väärtuste üle. Tuumik osalejatest avaldanud soovi välja töötada eriprojekt haridusvaldkonnas koostöö tegemiseks ning esitada seda EL Erasmus+ taotlusvooru raames, seega arutelu üheks tugevaks väljundiks oli välja töötatud projektitaotluse peamised ideed ekspertide ja partnerite poolt, mis näitab partnerite võrgustamine, ürituse tähtsus uute algatuste tekkimiseks.

Kokku V avaliku arutelu raames võttis osa 46 inimest (42 kohapeal ja 4 virtuaalselt).

Avaliku arutelude tulemused:

- Osalejad omandavad uusi oskusi ja teadmisi seoses kohaliku ja ELi poliitikaga.
- Dialoogi ja hariduse edendamise kaudu suureneb kogukondades sallivus, kultuuridevaheline dialoog ja vastastikune mõistmine.
- Arutelude ja arvamusküsitluste kaudu kogutakse andmeid (Euroopa Liidu riikidest), et koostada aruanne poliitilise diskursuse kohta kohalikul ja ELi tasandil, äärmuslike või populistlike liikumiste, erinevate arusaamade ja rände/vähemuste probleemide kohta, et pakkuda välja praktilisi lahendusi projekti teemade kohta.

Kaks viimast tegevused toimuvad 2022 aastal, kuna programm on kahe aastane.

- 15-17.03.2022 Brüssel, Belgia - EL kõrgetasemeline arutelu haavatavate rühmadega – oodatud 85 inimest
- 02.05 - 08.05.2022 Tallinn, Eesti - Euroopa aktiivse kodanike nädal (festival) – oodatud 255 inimest

Kokku 2021 aasta jooksul toimunud ürituses võttis osa 225 inimest, enamus olid sihtgruppi esindajad (vähemused, pagulaste või vabaühendused ning ka ametnikud).

Väljundid 2021 aasta jooksul:

- Kokku kõikidest üritustes osales 225 inimest, 14 riikidest
- Arutelude raames oli kaasatud 79 organiatsiooni/asutuste esindajad ja ametnike
- Kuuel avaliku arutelude raames oli väljatöötatud ettepanekuid EL poliitikat muutmiseks või kaasajastamiseks rände, tööhõive, kodakondsuse, kohendamise, hariduse, kultuuri ja lõimumise teemadel.
- 2021 aasta jooksul projekti veebilehe (<https://inclusiveurope.eu/>) on külastanud 157185 inimest ning sotsiaalmeediaga on liitunud 144 inimest.

Esialgsed tulemused:

- Euroopa aruanne sai põhjaliku sisendi sisserrändajate ja vähemuste olukorra kohta meie ühiskonnas ning vajalike muudatuste kohta ELi poliitikas (tuginedes avalike arutelude / küsitluste tulemustele ja ekspertarvamustele) koos praktiliste lahendustega.
- Oli väljatöötatud veebiressurs www.inclusiveurope.eu, mille oleme nimetanud kultuuridevaheliseks kodanikuvõrgustikuks. See on mõeldud platvormina kogu Euroopas tegutsevate organisatsioonide / aktiivsete kodanike võrgustiku loomiseks, mis tegelevad rändajate / vähemuste probleemidega ühiskonna erinevatel tasanditel, kuid peamiselt propageerimise, inimõiguste, kultuuri või hariduse valdkonnas.
- Osalenud inimesed sai võimestatud ja rohkem sallivad Euroopa kodanikud.

Projekti mõju ja kasu on väljendatud erinevate mõõdikute kaudu, nagu näiteks Eesti ja rahvusvahelised osalejad saavad sellest koostööst kasu, õppides üksteiselt ja jagades häid praktikaid. Projekt annab kodanikuühiskonnale, valitsusorganisatsioonide esindajatele, huvitatud teadlastele, otsustajatele ja haavatud gruppide esindajatele rohkem võimalusi ühiskonnas osalemiseks ja kaasamiseks. Teostava projekti kasu seisneb selles, et Eestil on hea võimalus tutvuda Eesti seisukohad ja kogemused EL olemasolevate kriisidele (migratsiooni kriis, usaldusvääruse vähenemine, kaasamise väljakutsetele ja jäädvustada Eesti panus EL poliitikaprotsessi kujundamist ning sätestatud projekti eesmärkide saavutamisele, tutvuda EL kogukonnale Eesti kodanikuühiskonna lahendustega (projekti teemaadest/valdkondadest) ning edendada Eesti kultuuri ja vaadet Eesti kui Euroopa tuleviku kohta ja edenda kodanike ja esindusühenduste osalemist ja panust ELi demokraatlikusse ellu ja kodanikuühiskonda, avaldades ja vahetades arvamusi seoses kõigi ELi tegevusvaldkondadega. Positiivne mõju seisneb ka selles, et rahvusvaheliste Eesti kodanikuühiskonna kogemust/oskusi ja praktikat ning vahetatakse kogemusi ja oskusi praktilise vaate nurgast teiste partneritega.

Meediakajastus:

Peamiselt projekti kommunikatsioon ja teavitus toimus läbi ametliku rpeejtki veebilehe: <https://inclusiveurope.eu/> ning sotsiaalmeedia kanali: <https://www.facebook.com/Inclusiveurope>.

Lisaks sellele partnerite poolt kajastus ning üritue põhiline teavitus kohalikul tasemel. Põhjalik ülevaade lisatakse järgmise majandusaasta aruandes.

„Üheskoos rohelise, jätkusuutliku ja digitaalse ühiskonna suunas Põhjamaade-Balti piirkonnas 2021-2022“ (Nordplus)

Sillamäe Lastekaitse Ühing koostöös oma Põhjamaade ja Balti partneritega on alustanud arendama võrgustiku ning temaatilist koostöös keskenduses säästva arengu õpetamist Täiskasvanuharidus ja elukestev õpe Nordplus programmi raames.

Projekti „Üheskoos rohelise, jätkusuutliku ja digitaalse ühiskonna suunas Põhjamaade-Balti piirkonnas 2021-2022“ (Inglise keeles „Together towards green, sustainable and digital society of Nordic-Baltic region 2021-2022“) **üldeesmärgiks** on edendada rohelist majanduskasvu ja jätkusuutlikkust Põhjamaade-Balti piirkonnas, saavutades säästva arengu eesmärgi ja piirkondlikku koostööd piirkonna rohelise tuleviku ülesehitamisel suurendades noorte täiskasvanute, õpetajate, valitsusväliste organisatsioonide ekspertide ja haavatavate rühmade esindajate teadmisi ÜRO säästva arengu eesmärkidest globaliseerunud maailma kontekstis, samuti suurendada nende suutlikkust ja võimet olla muutuste eestvedajateks ning kaasamist rohelisema ja säästvama eluviisi saavutamisse oma igapäevases tegevuses.

Täiendavad eesmärgid:

- Lisaks Põhja- ja Baltimaade osalejate temaatilise rahvusvahelise võrgustiku loomisele on projekti eesmärk suurendada projekti sihtrühmade (noored täiskasvanud, haavatavate rühmade (sisserändajad, pagulased ja vähemuste esindajate) ja partnerorganisatsioonide pädevust ja teadmisi säästva arengu kohta üldiselt ja ÜRO Agenda 2030 säästva arengu eesmärkide läbivate teemade kohta.
- Suurendada ja rõhutada vabauhenduste pedagoogide ja õpetajate rolli avalikes koolides kui aktiivsete ja oluliste muutuste tegijate rolli säästva arengu valdkonnas, suurendades nende suutlikkust ja koostöövõimalusi.

Projekti tegevused hõlmavad rahvusvahelist konverentsi ja avakoosolekut, 2 riikidevahelist partnerite ja ekspertide kohtumist ning 2 seminari, sealhulgas kohalikke õppekülastusi, haridusvahendite ja veebiresursi väljatöötamist, säästva arengu teemade edendamiseks seotud teavitustegevust.

Projektis osalevad partnerid kuuest riigist (Soome, Rootsi, Taani, Eesti, Läti ja Leedu), peamiselt valitsusvälistest organisatsioonidest, noortekeskustest ja hariduskeskustest. Põhja- ja Baltimaades partnerid tegutsevad kuid muutuste tegijana ja riikliku võrgustiku vahendajana. Projekti käigus soovime jõuda olukorrani kus tulevikus toimub võrgustiku edasine tugevdamine ning selle muutmise hästi toimivaks ja tugevaks platvormiks säästva arengu alase hariduse valdkonnas.

Tegevuskava:

- **Rahvusvaheline kohtumine ja projekti avamine (5 osalejat iga riigi kohta ja 25 kohalikku).**

22-29. august 2021, Tallinnas ja Narvas, Eesti - konverents " Roheline, sotsiaalselt jätkusuutlik ja digitaalselt integreeritud maailm".

- **Töötubade sessioonid (4 osalejat riigi kohta +1 ekspert)**

3-5. detsember 2021, Helsingis, Soome - esimesed töötoad rohelise majanduskasvu, kliimamuutuste ja puhta Läänemere teemadel.

Kuna projekt on jagatud kaheks aastaks teied projekti ürituste osad toimuvad 2022 aastal plaani järgi:

8-10. Aprill 2022, Vilnius, Leedu - Teised töötubade sessioon soolise võrdõiguslikkuse, digiühiskonna, jätkusuutliku heaolu ja juurdepääsetava hariduse teemadel.

Riikidevahelised partnerite ja ekspertide kohtumised (2 osalejat iga riigi kohta).

11-13. Märts 2022, Kopenhaagen, Taani - esimene partnerite ja ekspertide kohtumine

10-12. Juuni 2022, Mälmo, Rootsi - teine partnerite ja ekspertide kohtumine.

05-06. August 2022, Riia, Läti - kolmas partnerite ja ekspertide kohtumine.

ELLUVIIMINE

Alguseks projekti avamine ja rahvusvaheline kohtumine (konverents) pidi toimuma 3-6 juuni 2021, kuid **COVID 19 viiruse leviku puhul, oli edasi lükkunud ja toimunud 24-29.08.2021 Tallinnas ja Narvas.**

Projekti esimene üritus oli jagatud kahes osas projekti avamine, mis toimus Tallinnas (23-25.08.2022) ning rahvusvaheline kohtumine (konverents), mis toimus Narvas (26-29.08.2022).

Projekti avaüritusel partnerid kokku said esimest korda, et avada pidulikult projekti ja arutada peamised väljakutsed (tehnilised ja sisulised küsimused, mis puudutasid programme ellurakendamist ning eritingimustes töötamine (COVID 19 viiruse leviku, ning potentsiaalsete riskide maandamine, et tagada osalejate osalus programme üritustes) projekti elluviimisel, lisaks sellele kohtuda peamiste sihtrühmade esindajatega, rahastajate ja ekspertidega. Lisaks sellele jagasid kõik avakoosolekul osalenud partnerid hea meelega oma ootusi ja kogemusi, et edendada säästva arengu eesmärkide mõistmist, ning rõhutasid projekti sihtrühma kaasamist, et anda oma panus Põhjamaade Ministrite Nõukogu

programmi "Põlvkond 2030" rakendamisse kui muutuste elluviijad - nii praegu kui ka tulevikus.

Konverents korraldati koostöös rahvusvaheliste institutsioonide ning kaasatud partnerite ja huvitatud asutustega - valitsusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide, Põhjamaade Nõukogu esindajate, haridusasutuste ja teiste sidusrühmadega, kes töötavad haavatavate sihtrühmadega. Konverentsi alguseks oli kõigi partnerite ja korraldajate kohtumine, kus arutati projekti sisu, eelseisvaid tegevusi ja peamisi tulemusi, mida me soovime selle projektiga saavutada.

Konverentsi raames toimusid: **Avakõned** ÜRO, Euroopa Komisjoni ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu poolt. Selle järel sai esitatud **peakõnet** ÜRO Säästva arengu eesmärkidel (jätkusuutliku kasvu edendamise kohta: roheline majandus, majandus kasvust ja tööhõivest, digitaalse integratsioonist ja koostööst piirkonnast ning turvalisuse tagamisest ja ebavõrdsuse vähendamiseks ning ka kliimamuutute vastu võtlemise meetmetest ja olemas olevates tehnoloogiatest, mis kajastasid nii Põhjamaade ministrite nõukogu, valitsuste ning vabaühenduste ning teadusliku vaatenurgast. Konverentsil kohtusid partnerriikide osalejad ja jagasid oma kogemusi ja head praktikat, et süvendada arusaamist kõnealusest teemast.

Kõige tähtsam osa oli konverentsi arutelud partner vabaühenduste, haridusasutuste ja teiste esindajad vahel, kes sai väljendada oma arvamust, lisaks neile kaasatud ekspertid, eriti võib rõhutada järgmisi eksperte panus:

- Jenni Kaupila, Soome Ühinenud Rahvaste Ühenduse nõunik "Põhjamaade nägemus säästva arengu eesmärkide saavutamisest aastaks 2030: väljakutsed ja lahendused"
- Marthe Haugland, Nordic Innovation'i vanem innovatsiooni nõustaja(Norra), "Põhjamaade ringikujulised ärimudelid".
- Madis Tilga, Põhjamaade Nõukogu Eesti büroo nõunik (Eesti), "Mõisted ringikujulisest majanduskasvust ja tuleviku kõlblikust majandusest".
- Garba Diallo, tegevdirektor, Crossing Borders (Taani). "Jätkusuutlike arengueesmärkide lokaliseerimine vabaühenduste tegevuse kaudu"
- Eili Lepik, Deputy Strategy Director of Strategy Unit of Estonian State Chancellery; "Mainstreaming Sustainable Development Goals into national policies, plans and strategies"
- Kädi Ristkok, Eesti Keskkonnaministeeriumi kliimaosakonna juhataja "Kliimamuutustega kohanemine kohalikus omavalitsuses".

Konverents oli korraldatud hübriidvormingus, et osalejad, kes soovis konverentsil kui mõnel põhjusel ei saanud füüsiliselt kohal olla, siis oli võimalus ühineda E-konverentsil. Konverentsi raames tutvustavad Põhja- ja Baltimaade esindajad parimaid kohalikke ja piirkondlikke algatusi täiskasvanuhariduse valdkonnas ning parimaid vahendeid. Konverentsist sai lähtepunkt projekti suurele programmile, partnerluse stimuleerimisele ning uute algatuste ja ideede vahetamisele projekti praktiliste tulemuste ja jätkusuutliku võrgustiku loomise eesmärgil selle kestuse jooksul. **Kokku osales esimesel üritusel 51 osalejat (25 välismaistest partnerriikidest ja 26 Eestist).**

I Töötoa sessioon "ÜRO säästva arengu eesmärkidele lähemale jõudmine" toimus Helsingis, Soomes 3.-5. detsembrini 2021.

Töötoa peamine eesmärk oli vastastikune õppimine ning täiskasvanute ja haavatavate rühmade mõtete, ideede ja kogemuste kuulamine säästva arenguga seotud teemadel.

Töötoa raames oleme pööranu rohem tähelepanu järgmiste põhiteemadele: kliimamuutused, roheline majanduskasv, puhas Läänemeri, jäätmekäitlus, keskkonnakommunikatsioon ja kodanikuühiskonna panus.

Kõik osalejad töökaigus jagasid oma materjale (edulood, mängud, harjutused, erinevate digitaalsete lahenduste kasutamine täiskasvanute elukestva õppe raames), et suurendada teadmisi säästva arengu eesmärkidest ja parandada kogukondade teadlikkust säästva eluviisi olulisusest.

Hariduslikud materjale sai jagatud programmi veebilehel ja projektilõpus esitake sotsiaalmeedias laiemale avalikkusele, s.h. ka piirkondades ja partnerite vahel kohalikul tasandil.

Töötubade ajal toimusid koolitused: "Kliimamuutused, ringmajandus ja säästev areng tervikuna" ja "Roheline majanduskasv ja jäätmekäitlus", mida koolitas ja juhis Anneli Ohvril, Let's Do It World Foundation tegevdirektor ning töötuba teine osa mis käsitles "Jätkusuutlike arengueesmärkide integreerimine strateegiatesse ja tavadesse: kuidas konstrueerida muutusi", mis sai koolitas Ingrid Nielsen, sõltumatu ekspert Keskkonnakommunikatsiooni ekspert. Kokkuvõttes tegi Jenni Kaupila, Soome ÜRO assotsiooni nõunik ja säästva arengu programmijuht. Ürituse raames oli läbi viidud intensiivset tööd (sealhulgas grupiülesanded, loomingulised väljakutsed, vestlusarjutused, sihtrühma poolt välja töötatud uuenduslikud lähenemisviisid jne), et töötada välja head näited, ülesanded ja suunised, mis lisatakse projekti põhitulemusena haridusvahendite ja veebiressursi hulka. Samuti korraldatakse selle ürituse raames partnerite parimate tavade vahetamise sessioon. **Kokku ürituses võttis osa 27 esindajat.**

Praktilised väljunid:

- Programmis 2021 aastal osales kokku 78 inimest

- Oli korraldatud rahvusvaheline konverents Eestis ja esimene töötuba sessioon Soomes.

- Säästva arengu eesmärkide edendab võrgustik
- Tööriistakomplekt (õppejuhtnd mis sisaldab ülevaade Põhjamaade ja Baltiiriikide olukorrast ning paremat praktikat)
- Veebiressurss www.unsdg.ee

Projekti esialgsed tulemused (sihtgruppi suhtes):

- Sihtrühm on õppinud juurde, kuidas ÜRO säästva arengu eesmärke saab saavutada kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil ning kuidas nad saavad aidata kaasa ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisele ja kirjeldavad oma rolli säästva arengu eesmärkide saavutamisel.
- Omandanud teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, kuidas kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi ja piirkondlikke inimõiguste ja haridusvahendeid, et valmistada ette ja rakendada noori ja täiskasvanuid soosivat poliitikat säästva arengu hariduse sisus, kliimamuutusest, puhast Läänemerist, sooline võrdõiguslikkust, digiühiskonnast ning hea valitsemistavas ja jätkusuutliku heaolu vahenditest.
- Parandasid oma arusaamist ÜRO säästva arengu eesmärkidest ja programmist "Põlvkond 2030", kohaliku tegevuse ja piirkondliku koostöö tähtsusest, jätkusuutlikkusest ja täiskasvanute õppimise võimestamisest piirkondlike protsesside ja rahvusvahelise poliitika kontekstis.
- Loodud aktiivsete noorte täiskasvanute, haridustöötajate ja haavatavate rühmade esindajate, samuti kodanikuühiskonna organisatsioonide, valitsuse esindajate ja muude asjaomaste organisatsioonide võrgustik.
- Aprobeeritud ja valitud kasulikud haridusvahendid (lühikesed õppefilmid, koolitusjuhend) ja veebikursused täiskasvanud õppijatele, haavatavatele rühmadele ja ekspertidele, kes töötavad säästva arengu eesmärkide teemade eri valdkondades.

Projekti rahastas Põhjamaade Nõukogu Nordplus täiskasvanute programm ja rahvusvahelised partnerid.

Lisainfot leiab veebil: <https://www.unsdg.ee/nordplus-adult-programm/>

"Kriitiliselt mõtlev meedia: Noor ja kogukonna ajakirjanik 2021" I osa

Projekti "Kriitiliselt mõtlev meedia: Noor ja kogukonna ajakirjanik 2021" (inglise keeles "Young and Community Journalist 2021 "Critical Thinking Media") on Briti nõukogu Balti sõltumatute meediakanalite programm (BIM) raames SSCW meediakirjaoskuse programmi mille eesmärgiks arendada noorte ja kohaliku kogukonna arvamusiidrite (erinevuse vanus, põlvkondadevahelise vaatenurgast) meedialugemise ja sisuloo oskusi, julgustades noori / kohaliku kogukonna arvamusiidreid olema meedia kaasloojad, mõtlema kriitiliselt meediasisu ja nende üle iseenda meediakombed, et arutada meedia rolli stereotüüpide murdatena, tehes koostööd kohalike esindustega ja koolitades noori ajakirjanikke / üliõpilasi võltsuudiste ja rassismiga võitlemiseks.

Projekti sihtrühm on kohaliku kogukonna arvamusiidreid / esindajad (vanuses 18–60 aastat) ja erineva rahvuse ja majandusliku taustaga noored (vanuses 18–35) sh erivajadustega ja enamasti venekeelse publikuga noored), s.h julgustud ka professionaalsete ajakirjanike osalemine sihtrühma inspireerimiseks. Kohalikke kogukonnajuhte ja noori on kaasatud peamiselt Harjumaalt (Paldiski, Tallinn (eriti Lasnamäe linnaosa) ja Ida-Virumaalt (Lüganuse, Kohtla-Järve, Jõhvi, Sillamäe, Iisaku, Narva-Jõesuu ja Narva). Projekt hõlmab peamiselt vähemalt 75% venekeelsetest publikutest. Projekti sihtrühmad, mis esindavad ka tõrjutuse riskigruppe (erivajadustega inimesed ning noored, kes seisavad silmitsi struktuuriliste, kultuuriliste ja sotsiaalsete barjääridega), eeldame osalejate koguarvust umbes 25% nende rühma esindajatest.

Projektis osaleb otseselt kuni 200 inimest, veelgi suurem arv kaudseid osalejaid (lugejad, vaatajad, kuulajad meediakajastuse kaudu, küsimustike vastajad, aruteludel / koolitustel osalejad, kaasatud meediasisu / loojate spetsialistid / amatöörid) ja kaaskirjastajad).

Selle projekti peamised huvigrupid on kohalik / piirkondlik meediaväljaanne, kohalikud omavalitsused ja kogukonna organisatsioonid, noorte- ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, kohalikul tasandil tegutsevad koostöövõrgustikud ja sotsiaalvõrgustikud.

Projekti kasusaajas on noored (ja nende vanemad), noorte- ja haridus- / kultuuri- / spordi organisatsioonid, kohaliku kogukonna arvamusiidreid ja ühiskond ise, kohalikud ja piirkondlikud meediaorganisatsioonid, samuti kohalikud omavalitsused / huvitatud asutused. Sihtrühma kaasamisel võtame arvesse soolist võrdõiguslikkust, geograafilist esindatust ja osalejate motivatsiooni.

Projekti kestvus: Jaanuar –Märts 2021.

Projekti tegevused:

Kaks sotsiaalmeedia koolitust vabakona esindajatele Tallinnas ja Narvas;

Koolitused toimuvad reaalkohtumise kaudu või veebis (COVID19 puhul), mis demonstreerivad juhendajate juhitud elavad sotsiaalmeedia (suhtlusvõrgustikud) koolituskursused arutelu ja praktilise praktika kaudu, kuidas mõista, kavandada ja rakendada sotsiaalmeedia strateegiat. Sotsiaalmeedia kursused hõlmavad nii sotsiaalse meedia eduka algatuse elluviimise äriiisi kui ka tehnilisi aspekte. Mõned meie kursustel käsitletavat teemad hõlmavad seda, kuidas kasutada Social Media Analyticsi, et koguda andmeid ajaveebidest ja muudelt veebisaitidelt, et paremini mõista klientide meelsust ja teha paremaid otsuseid (nt turunduskampaaniates, klienditeenindustes jne). ning õpetada sotsiaalmeedia põhitõdesid, strateegiat ja taktikat. Samuti kogemuste jagamiseks, nõu andmiseks meediaga suhtlemiseks, nende oskuste ja teadmiste

suurendamiseks

Sotsiaalpoliitiline avalik arutelu Narvas ja Tallinna eelvalitud teemadel:

- "Mõelge kriitiliselt meediasisu ja oma meediakommete muutmise kaudu: võltsuudiste tuvastamine ja meediakommete muutmine traditsioonilisest uueks digitaal meediaks"

- "Noorte aktivistide ja kogukonna aramusliidrite sotsiaalne ja poliitiline osalus kohaliku poliitika kujundamisel läbi aktiivselt avaldamise oma arvamuste ja arutelude avalikes platvormides"

Aruteludele oleme kutsunud ekspertid, kogukonna aramusliidrid (erinevas vanuses) ja kohalike omavalitsuste esindajad, noorte ja külalisajakirjanike.. Sotsiaalsed ja poliitilised arutelud on kodakondsuse ja demokraatia olulised aspektid ning neid tuleks vaadelda sõnavabaduse põhiõiguse taustal. Erinevad eksperdid ja osalejad osalevad avalikes aruteludes, et leida huvitavaid arvamusi, uusi ideid ja võimalikke lahendusi kohalikele küsimustele ning aktiveerida kogukonda aktiivsemaks poliitika kujundamisel ja positiivsete muudatuste elluviimisel.

- Artiklite, aramuslugude ühisloome ja avaldamine; Intervjuude läbiviimine ja avaldamine; videoreportaazide salvestamine ja avaldamine sotsiaalmeedias ja kohalikes / piirkondlikes meedia väljaannates ja ühiskondliku kanalis.

Tahaksime keskenduda järgmistele teemadele:

1. Sotsiaalküsimus (uudised, artiklid)
2. Kultuurilised küsimused (uudised, artiklid, reklaamid jne)
3. Majandusliku arengu küsimused
4. Noorte- ja spordiudised
5. Spetsiaalne rubriik „Teiselt poolt“ (noorte arvamus ühiskonna tõstatatud riiklikest, kohalikest ja piirkondlikest probleemidest)
6. Kohalik poliitika

Need ei ole viimased teemad mida noor ajakirjanik ja kohaliku kogukonna esindajad hakkavad kirlejdama ja uurima, kuid selge see et tegutsevad nad kõik ühiskonna huvides ning vaba ühiskonna seistes, panustades vaba meedia ja arvamuse väljandamisele ja kohaliku elu muutmisele.

ELLUVIIMINE

Kaks sotsiaalmeedia ja kriitilise mõtlemise koolitust noortele ja kogukonna juhtidele.

Koolitus korraldati kohapeal, kuid oli võimalik osaleda ka virtuaalselt (kuna COVID 19 viirus mõjutas inimeste osalust endiselt). Koolitajate juhitud sotsiaalmeedia ja kriitilise mõtlemise koolituskursus viidi läbi ettekannete, arutelude ja praktiliste harjutuste viisil, kuidas mõista sotsiaalmeediat ja selle strateegiat, kriitilist mõtlemist ning uudiste mõistmist ja mõju publikule. Samuti on meie koolitusel käsitletavate teemade hulgas ka see, kuidas kasutada sotsiaalmeedia analüütikat, et koguda andmeid blogidest ja muudest veebisaitidest, et paremini mõista lugejate/vaatajate tundeid ja teha paremaid otsuseid. Lisaks viisime koolituse raames läbi praktilisi isiklike harjutusi ja rühmatööd. I koolitus toimus 5. veebruaril 2021 Narvas ja II koolitus toimus 11. veebruaril 2021 Tallinnas.

Täiendavad kolm veebikoolitust kriitilise mõtlemise kohta

Online-koolitusprogramm on läbi viidud 3 zoomi kohtumist (6., 10. ja 12. Märtsil 2021) ja praktilist tööd. Koolitust on juhtinud professionaalne koolitaja ja Tallinna Ülikooli õppejõud ning teised eksperdid.

Koolitusprogramm "Kriitiline mõtlemine" sisaldab järgmisi teemasid:

- **Sissejuhatus:** Mis on "kriitiline mõtlemine" ja selle kasutamine praktikas.
- **Teabe vastuvõtmine, kogumine ja organiseerimine**
- Praktiline töö: Allikate valiku kriteeriumid, tähelepanu filtrid, usaldusvääruse analüüs, teabe süstematiseerimine.
- **Kriitilise mõtlemise oskused ja vahendid**
- Praktiline töö: Kuus tüüpi küsimust. "Bloomi kammitad", Sokratese küsimused, "jah-ei" mäng
- **Järeldused ja hindamine**
- Harjutamine: Kriitilise mõtlemise tehnikate ja meetodite valik osalejate konkreetsete ülesannete lahendamiseks.

Kaks ühiskondlik-poliitilist avalikku arutelu/debatti kahel teemal:

"Kriitiliselt valeuudiste, meediakäitumise ja digitaalmeedia kohta" Narvas 6.02.2021. Avalikus arutelus arutasime kriitilist mõtlemist kui olulist oskust tänapäeva maailmas, venekeelse publiku meediaharjumuste muutumist ja jagunemist ning meediaharjumuste (traditsiooniline & uus digitaalne meedia) muutumist auditooriumi jne. järgi. Avaliku arutelu raames oleme arutanud sügavamalt: kuidas ära tunda ja reageerida valeuudistele; Kriitiline mõtlemine tänapäeva reaalsuses; "Võltsitud" uudised: kriitilise mõtlemise arendamise vahend või uus reaalsus; Propaganda ja selle mõju; meediakäitumise harjumused ja selle muutumine; digitaalne meedia ja noored. Avalikus arutelus osalesid järgmised peamised esinejad: Ago Gaškov (ERR ja sõltumatu ajakirjanik), Erik Gamzejev (Põhjaranniku piirkondliku meediaväljaande peatoimetaja), Mihhail Komaško (Raadio 4, ETV+ saatejuht); Ilja Smirnov (Postimees ja Põhjarannik ajakirjanik), Eduard Odinetš (parlamendi liige, endine ajakirjanik), Denis Lartsenko (Tartu Ülikooli Narva kolledži ettevõtluse ja digitaalsete lahenduste programmi direktor); Oleg Kultaev (kohaliku digitaalse meediaväljaande Infosila peatoimetaja. ee), Andrei Pappinen (pedagoog, kommunikatsiooniekspert) ja noorte esindajad.

"Noorte aktivistide ja kogukonnajuhtide sotsiaalne ja poliitiline osalemine kohaliku poliitika kujundamisel oma arvamuste aktiivse väljenduse ja debattide kaudu avalikel platvormidel" Tallinnas 25.02.2021

Osalejad toovad teise avaliku arutelu raames välja peamised sotsiaalse ja poliitilise osalemise väljakutsed ja takistused, millega erinevad rühmad silmitsi seisavad, samuti pakkusid välja oma idee, kuidas kasvatada ja toetada kogukonna liidreid ja poliitika kujundamist meediaplattformidel arvamuste väljendamise kaudu ning kuidas sotsiaalmeedia võiks parandada olukorda kohaliku kogukonna ja aktivistide hääle kuuldavana hoidmisega jne. Sotsiaalsed ja poliitilised arutelud on kodanikuühiskonna ja demokraatia uued olulised aspektid ning neid vaadeldi sõnavabaduse põhiõiguse taustal. Teise ühiskondlik-poliitilise avaliku arutelu eksperdid olid kogukonnajuhid (Tallinnast, Narvast), aktiivsed noored ja noorteorganisatsioonid, kohalikud poliitikud ja meedia esindajad.

Ühiselt meediasisu kaasloomine ja avaldamine kohalikes/piirkondlikes meediaväljaannetes: - artiklid, - intervjuud ja - videoreportaazid + e-meedia blogid.

Kohalike/piirkondlike meediaväljaannete meediasisu kaasloome ja publitseerimine oli üsna uus, huvitav ja samal ajal keeruline kogemus, sest COVID 19 viiruse ajal ei olnud paljud meediaväljaanded huvitatud koostööst ja kogukonnaliikmete/liidrite arvamuste ja noorte aktivistide avaldamisest. Üheks väljakutseks oli kindlasti ka vähene aeg, et anda head koolitust ja nõu ning konsulteerida, kuidas kirjutada artiklit või arvamust. Nii et me kulutasime aega nende õpetamisele ja artiklite/arvamuste kirjutamisele kohalike meediaväljaannete, ajakirjanike, ekspertide ja koolitajate toel. Projekti sihtrühma ühiselt loodud meediasisu avaldati peamiselt veebis ja Põhjaranniku, Postimees ja Raadio 4 partnerite toel ning digitaalsete kanalite kaudu programmi kodulehel: media.sscw.ee.

Kaasloetud sisu keskendus peamiselt sotsiaalsetele ja kultuurilistele küsimustele, meediale, ristmeediale, meedia mõjule ja valeuudistele, noortele ja spordile, kohalikele poliitikale ning spetsiaalsele rubriigile "Teiselt poolt" (erinevate inimeste arvamus ühiskonnas tõstatatud riiklikest, kohalikest ja regionaalsetest probleemidest). Videointervjuude salvestamine erinevate külalistega kohalikest kogukondadest, haridustöötajatest, poliitikutest, ettevõtjatest, aktivistest noortest jne, kuna projektimeeskond oli huvitatud erinevate seisukohtade esitamisest ja arvamuste jagamisest olulistest küsimustes. Intervjuud on avaldatud Youtube'i kanalil: <https://www.youtube.com/user/SSCWESTONIA>

Lisategevused (Õppejuhend / töörítakomplekt)

Toodud õppejuhend andis võimaluse saada ülevaade meie projekti tulemustest, nagu parimad tavad meedia lugemise ja sisu loomise oskustest kohalikes ja piirkondlikes meediaväljaannetes ning kuidas saaks kasutada noorte, kogukonna juhtide ja aktiivsete kodanike professionaalseid ja mitteprofessionaalseid kogemusi meedia valdkonnas. Lisaks julgustab õppejuhend meid olema professionaalsemad ja kaasama noori/kohaliku kogukonna esindajaid meedia kaasloojatena, kuna mitmekesiseid kogemusi saab kasutada, et koguda hoogu edasiste võimaluste kohta. Meetodid, mida saab kasutada kriitilise mõtlemisega kvalifitseeritud kodanike kujundamiseks, kes suudavad eristada tõelist ja valeinfot ning avaldada positiivset mõju ühisele tulevikule.

Projekti töörítakomplekt koosneb parimatest tavadest meedia lugemise ja sisu loomise oskuste kohta, meediasõja mõistmisest ja sellega seotud probleemidest (propaganda, valeuudised, post-tõde, kriitiline mõtlemine) ning kriitilise mõtlemise harjutuste pakkumisest lugejatele. Samuti on projekti töörítakomplektis ülevaade sellest, kuidas me saavutame projekti eesmärgid ja kuidas kaasata noori ja kogukonna liikmeid aktiivselt meediavaldkonnas tegutsema.

Projekti käigus saavutatud järgmised tulemused:

- Oli läbiviidud 7 tegevust (2 koolitust, 2 avalikku arutelu ning meediasisu kaasloome ja avaldamine kolmes valdkonnas (artiklid, intervjuud ja videoreportaazi) koostöös meediaväljaannetega).

- **Üle 200+ osaleja osales koolitustel, aruteludel ja vabakonna meedia sisuloomisel** (umbes 108 noort ajakirjanikku (vanuses 18–35), 55 kogukonna juhti / ajakirjanikku (vanuses 36–55 aastat), 37 kogukonna juhti /ajakirjanikku (vanuses 55+), kes osalesid selles kohalike ja piirkondlike meediasisu loomisel meediaväljaanded).

- Õppejuhend "Kriitilise mõtlemise, traditsioonilise ja digitaalse meediahariduse juhend" projekti sihtrühmadele vene keeles (lisategevusena).

- Loodud noorte ja kogukonna arvamusiidrite meedia kanal ja mitteformaalne võrgustik

- Programmi tulemused kaudselt jõudis enam kui 20 000 inimeseni.

- Kirjutatud ja avaldatud rohkem kui 20 artiklit,

- Viidud läbi ja avaldatud 10 intervjuud erinevate tähtsata kogukonna ja riikliku tegijatega/ positiivse muutuste loojatega
- Loodud ja avaldatud 8 videoreportaaži televisioonis või sotsiaalmeedias / Youtube'i kanalis.

Projekti mõju kohaliku kogukonnale:

- Eesti kogukond ning ka projektis otseselt osalenud osalejad läbi positiivse kogemuse kaudu on saanud uusi oskusi demokraatlikus ühiskonnas ning mõttestatud ühiskonna osaluse ning jagada head praktikat.
- Projekt võimestab noori, kogukondi ja vaba meedia edadamist ja kriitilist mõtlemist arengut
- Mitmekesised kogukonnad töötavad koos ühiste päevakavade alusel.
- Ühiskonnal on suurenenud huvi sõltumatu meedia vastu.
- Suurenenud sõltumatust meediasse kaasamise ja usalduse tunne.

Programmi tegevused toimuvad Balti Sõltumatu Meedia programmi raames, mis toetas Ühendkuningriikide valisus ja Briti Nõukogu.

Meediakajastus:

Projekti pildid: <https://meedia.sscw.ee/gallery/>

Videot: <https://meedia.sscw.ee/interviews/>

Ajaleht Põhjarannik 13.03.2021 <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=severnojepob210313>

Radio 4, national radio 30.01.2021 <https://r4.err.ee/1608077980/utro-dobroe/1180729>

Ajaleht Põhjarannik 11.02.2021 <https://severnojepoberezhe.postimees.ee/7177316/zhit-v-nastoyashchem-dumaya-o-budushchem>

Radio 4, 14.03.2021 <https://r4.err.ee/1608126010/utro-dobroe/1218988>

Kutse Facebooki üritusele <https://www.facebook.com/events/738777550116448/>

Kutse Facebooki üritusele <https://www.facebook.com/events/440558967068592/>

“Kriitiliselt mõtlev meedia: edasised sammud” // osa

Projekti peamised eesmärgid olid arendada kogukonna ajakirjaniku/blogija ja sisu loomise oskusi, julgustades projekti publikut/kohaliku kogukonna esindajaid olema meedia kaasloojad, et kodanikud mõtleksid kriitiliselt meediasisu ja oma meediakäitumise üle, samuti suhtleks kohalike meediaväljaannetega, korraldades arutelusid kaasaegse meedia üle, ning see kaudu mõjutaks ja võimendaks kriitilise mõtlemise kanalit, suurendades kanali publikut ja sisu kvaliteeti, luues koos lugejatele, vaatajatele ja kohaliku kogukonna liikmetele huvitavat sisu.

Projekti kestvus: September – Detsember 2021

Projekti peamised sidusrühmad olid kohalikud/piirkondlikud meediaväljaanded, kohalikud omavalitsused ja kogukonnad, noorte- ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, koostöövõrgustikud ja kohalikul tasandil tegutsevad sotsiaalsed võrgustikud.

Programmi raames oli ettenähtud järgmised tegevused:

- Kaks avalikku arutelu kaasaegse meedia teemal
- Kaks kogukonnaajakirjanduse/blogimise koolitust
- Kriitilise mõtlemise meediakanali sisu kaasloomine

ELLUVIIMINE**Projekti käigus oleme rakendanud järgmisi tegevusi:**

Kaks **avalikku arutelu kaasaegse meedia teemal (Tallinnas 25. aug. 2021 ja Narvas 3. sept. 2021), kus osales kokku 64 inimest. Arutelu keskendus tänapäeva meediakasutusele ja noorte/vanemaealiste harjumustele (põlvkondadevaheline lõhe/TV& ajakirjad vs. digitaalne meedia ja sotsiaalvõrgustikud) ning väljakutsetele, millega meie ühiskond silmitsi seisab.**

Näiteks saavutasime kahe avaliku arutelu kaudu kaasaegse meedia teemal, et tugevdada sidet kohalike meediaväljaannete ja kohaliku/piirkondliku lugeja/vaataja ning digitaalse meedia publiku (peamiselt noored ja täiskasvanud kogukonnaliikmed) vahel ning mitmekesistada projekti sihtrühma meediakäitumist (noorte puhul tekitas muutuse meediavoo mitmekesistamine ja teabe levitamine mitte ainult

digitaalsete teenuste kaudu, vaid ka kriitilise teabe kogumine ja saamine ka traditsiooniliste kanalite kaudu (ajalehtede piirkondlikul ja kohalikul tasandil; televisioon või raadio). Tänapäeval on sihtrühma liikmete vahel ikka veel näha põlvkondadevahelist lõhet, sest noortel on rohkem võimalusi teabe saamisel ja analüüsimisel, kuid venekeelsete inimeste (näiteks noorte) jaoks oli positiivne muutus, mis andis neile sügavamalt arusaama kriitilisest mõtlemisest ja vajadusest uute meediakanalite või ekspertide alternatiivsete seisukohtade järele. Sõltumatu venekeelse teabe puudumine loob tingimused/keskkonna manipuleerimiseks ja noorte eksitamiseks kriitilisest mõtlemisest. Noored väljendasid suurt soovi avastada ajakirjaniku või uudistejuhi ametit raadios või televisioonis/ajakirjanduses ning proovida ise kaasa rääkida, kirjutada artikleid, teha videoid või teha raadioreportaaž sündmustest.

Kaks terve päeva kestnud kogukonnaajakirjanduse/blogimise koolitust (Tallinnas 5. nov 2021 ja Narvas 9. dets 2021), kus osales kokku **55 osalejat**, kus meie eesmärk oli arendada kogukonnaajakirjandust, kuna see on olnud kohalikule olukorrale orienteeritud, professionaalne uudiste kajastamine, mis keskendub tavaliselt linnaosadele või üksikutele linnaosadele.

Edasi arendada varem loodud praktiline tulemus "Kriitilise mõtlemise kanal meedia.sscw.ee, mõtlesime, et oleme suurendanud kanali auditoriumi ja kvaliteeti lugejate, vaatajate ja kohalike kogukonnaliikmete jaoks huvitava sisu kaasloome kaudu. Kaasloetud meediasisu, nagu me oleme avaldanud: Artiklid (20), lühiintervjuud (10), videoreportaažid kohalikest sündmustest (5), sotsiaalmeediapostitused (20). **Kokku osales 100 osalejat veebiressursi ja meediakanalite ühiselt loodud sisu väljatöötamisel.**

4 kuu pikkuse projekti jooksul oli võimalus arendada või parandada järgmisi oskusi:

- kuidas tuvastada võltsitud uudiseid ja võidelda meediapropaganda vastu.
- kuidas kriitiliselt mõelda
- kuidas olla kogukonna ajakirjanik
- kuidas saada tootjaks
- tehnilised oskused, eelkõige videotootmine
- kuidas teha sõnumeid viiruslikuks
- kuidas luua sisu
- kuidas juhtida teabevoolu, et levitada sotsiaalmeedia pädevust kogu organisatsioonis
- kuidas luua sotsiaalmeedia infrastruktuuri mida tänapäeva juhid ja nende organisatsioonid peavad valdama, et kasutada sotsiaalmeedia kogu potentsiaali ära.
- kuidas kasutada digitaalseid vahendeid ja suhtlemisoskusi

Kokku on otseselt osalenud projekti tegevustes 219 inimest (Ida-Virumaa ja Harjumaa maakondadest, peamiselt venekeelne publik), veel suurem hulk kaudseid osalejaid (lugejad, vaatajad, kuulajad meediakajastuste kaudu, küsimustiku vastajad, aruteludel/koolitustel osalejad, kaasatud meedia kaasautorid/amatöörid, kaasautorid ja kaasväljaandjad). Meediaväljaannete jaoks on see uus kogemus, uus partnerlus, mida me sõnastame partnerluslepinguks, et olla meedia väljundile pidevaks toetajaks hariduse, kodanikuühiskonna, aktiivse kodanikuühiskonna, kriitilise mõtlemise ja meediapropaganda ja vaeuudiste vastu võitlemise valdkonnas. COVID 19.viiruse ning valitsuse poolt kehtestatud piirangute tõttu oli 2021 aastal osalemine hübriidne (nii kohapeal kui ka virtuaalselt).

Väljundid:

- Viis põhitegevust on läbi viidud (kaks avalikku arutelu, kaks koolitust, sisu kaasloome).
- Kokku on toodetud: Artiklid (22), lühiintervjuud (10), videoreportaažid kohalikest sündmustest (5), sotsiaalmeediapostitused (10).
- Oleme jõudnud tegevustega nii otseselt kui ka kaudselt (eelkõige meediakanalid Raadio 4, digitaalsed suhtluskanalid sotsiaalmeedia ja veebiressurs **20589 unikaalset kasutajat**.
- Kokku koolitasime 55 osalejat ja 64 osalejat jagasid oma avalikke arvamusi projektiga seotud teemadel avaliku arutelu raames.
- Kokku on kaasatud 16 eksperti ja 20 institutsiooni, kes jagasid oma teadmisi, arvamusi ja oskusi projekti teemadel ning edendasid partnerlust ja tulevast koostööd.
- 219 osalejast 164 (75 %) teatas, et meediapädevus on tänu üritusele paranenud (mõõdetuna üritusele eelnenud ja järgnenud küsitluste ja tagasiside abil).
- 219 osalejast 175 (80 %) teatas, et meediapädevus paranes ürituse tulemusel (kriitilise mõtlemise oskused, mida mõõdeti üritusele eelnevate ja järgnevate küsitluste ja tagasiside kaudu).

Tulemused:

- - Projektis osalejad on vahetanud omavahel kogemusi ning lisaks sellele on noor põlvkond, täiskasvanud, vanemad ja kõik huvilised saanud võimaluse rakendada oma ideid ja oskusi, kuidas demokraatlikus ühiskonnas sisuliselt osaleda ja jätkata kaasaegsete meediakanalite loomist meie vene + eesti keelt kõnelevate kogukondade ja ühiskonna jaoks.
- Osalejad on saanud vajalikud oskused ja teadmised, et osaleda avatud aruteludes, avaldades arvamusi avalike sündmuste kohta või kirjutades meediasisu.
- - Loodud mitteformaalne kogukonna ajakirjanike ja spetsialistide võrgustik, suurendab huvi sõltumatu meedia vastu, annab uue värse nägemuse olemasolevatest kanalitest ja oma kanal sõltumatule meediasisule (mis on loodud koostöös meediaväljaannetega) edendatakse sihtrühma esindajatele, kes suhtlevad sidusrühmadega ja üksteisega otseselt ja kaudselt.

- Osalejate tagasiside põhjal märkis 82% vastustes, et nende suhtlemisuskused ja võime tuvastada võltsitud uudiseid ning kriitiline mõtlemine ja võime luua ühiselt sisu meediaväljaannete jaoks on paranenud.
- Osalejad (58% osalejatest) mainisid, et nende enda avaliku esinemise oskused on paranenud. Täiskasvanud ja eakad inimesed märkisid, et nende teadmised digitaalsete vahendite ja kommunikatsioonikanalite kasutamisest, eriti sotsiaalvõrgustike, digitaalsete lahenduste ja sõltumatute uudisteagentuuridega töötamise kohta on suurenenud.

Projekt on toonud märkimisväärseid muutusi osalejate, kogukonna ja meediaväljaannete jaoks:

- Projekt on julgustanud igas vanuses kodanikke mõtlema oma meediakäitumise üle, pidades avalikke arutelusid kaasaegse meedia ja selle mõju üle.
- Projektis osalejad on omandanud uudisteoskusi kogukonnaajakirjanduse/blogimise kohta ja vahetanud oma kogemusi omavahel ning lisaks sellele saavad noored ja kõik huvilised võimaluse rakendada oma ideid ja oskusi, et luua oma sisu ja laadida see üles kaasaegsetesse loominguilistesse meediakanalitesse ning levitada seda meie ühiskonnas.
- Projekti on kaasatud erineva etnilise ja majandusliku taustaga inimesed, see on tugevdanud neid koos üldiste ülesannete ja väljakutsetega ning neil on olnud aega üksteist paremini tundma õppida, et koos midagi luua.
- Projekt on tugevdanud ja edasi arendanud meie mitteametlikku koostöövõrgustikku kogukonna ajakirjanike ja kohalike meediaväljaannete vahel, mis pakkus huvi kogukonna ajakirjanikele ja professionaalidele, et suhelda mitmel viisil, mõelda oma meediakäitumise üle, näha kriitiliselt uudiste sisu, teada rohkem kohalikest meediaväljaannetest ja suhelda üksteisega.
- Projekt on muutnud praegust olukorda positiivseks, pakkudes sihtrühmale vajalikku tuge ekspertide ja koolitajate, mentorite ning haridus ja kodanikuühiskonna organisatsioonide poolt. suunates sihtrühma esindajaid arengule ja õpetades neile vajalikke oskusi ja teadmisi projekti teemade kohta.
- Soolise võrdõiguslikkuse osas võitlesime ühiskonnas eksisteerivate stereotüüpide ja eelarvamuste vastu ning kõrvaldasime nende mõju noorele põlvkonnale ja võimaldasime noortele naistele suuremat juurdepääsu tööturul, hariduses (ülikoolides) ja poliitikas osalemisele ning pidasime arutelu soorollidest, tõstes teadlikkust meediaväljaannetes ja oma kanalites, luues ja avaldades temaatilist sisu.

Programmi tegevused toimuvad Balti Sõltumatu Meedia programmi raames, mis toetas Briti Nõukogu.

Meediakajastus:

<https://meedia.sscw.ee/?lang=ru>

<https://r4.err.ee/1608372387/grazhdanskij-forum-mediagramotnost-i-berezhivost-kak-stil-zhizni/1405421>

<https://www.youtube.com/user/SSCWESTONIA>

<https://www.facebook.com/groups/criticalthinkingmedia>

<https://fb.me/e/1nUIQrdJv>

<https://www.facebook.com/groups/1805979006221643>

<https://r4.err.ee/1608372387/grazhdanskij-forum-mediagramotnost>

"Roheline, sotsiaalselt jätkusuutlik ja digitaalselt integreeritud Põhja- ja Baltimaade piirkond 2021-2022" (Nordic Council)

Projekti üldiline eesmärk on edendada rohelist majanduskasvu, jätkusuutlikkust ja tugevdada kodanikuühiskonna organisatsioonide mõjuvõimu Põhjamaade-Balti piirkonnas, saavutades säästva arengu eesmärke ja piirkondlikku koostööd piirkonna rohelise tuleviku ülesehitamisel. Projekti eesmärk on suurendada valitsusväliste organisatsioonide esindajate, noorte täiskasvanute ja teiste haavatavate rühmadega töötavate sidusrühmade teadmisi ÜRO säästva arengu eesmärkidest globaliseerunud maailma kontekstis, samuti suurendada nende suutlikkust olla muutuste eestvedaja ja nende kaasamist rohelisemate ja säästvamate eluviiside saavutamisse oma igapäevases tegevuses.

Otse eesmärgina on luua Põhjamaade-Balti osalejate temaatiline rahvusvaheline võrgustik ning suurendada projekti sihtrühmade ja partnerorganisatsioonide pädevust jätkusuutlike arenguga üldiselt ja Agenda 2030 läbivate teemade osas. Lisaks sellele, püüame võimestada ja rõhutada vabaühenduste kui aktiivsete ja oluliste muutuste tegijate rolli säästva arengu valdkonnas, suurendades nende suutlikkust ja koostöövõimalusi.

Projekti tegevused hõlmavad kolme üritust, kus sihtrühmade ja kõrgetasemeliste sidusrühmade ja valitsusväliste organisatsioonide esindajate päevad avakohtumisel ja rahvusvahelisel konverentsil Eestis augustis 2021 (konverents sisaldab: paneeldiskussioonid, arutelud, koolitused ja töötoad); **koolitus kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks ning partnerite ja ekspertide õppevisiiti korraldamist Soomes detsembris 2021** ning viimasena üritusena on kokkuvõtlik rahvusvahelist lõpukonverentsi teostamine Eestis (mis sai edasi lükatud COVID 19 viiruse leviku puhul) , mille peamised tulemused on poliitilise avalduse, kohalike tegevuskavade ja veebiressursside väljatöötamine, samuti säästva arengu teemade edendamiseks seotud teavitustegevused, koostöövõrgustike loomine ja rahvusvaheline koostöö jätku planeerimine..

Projekti sihtgrupiks on partnerid viiest riigist (Soome, Taani, Eesti, Läti ja Leedu), peamiselt valitsusvälised organisatsioonid ja noorteühendused ning kaudselt poliitikakujundajad ja haridusasutuste esindajad. Kokku osaleb projektis otseselt kuni 115 osalejat (või rohkem online). Kõik partnerid tegutsevad võrgustiku muutuste tegijate/vahendajate, kuna see suurendab veelgi võrgustikku ning muudab selle

hästi toimivaks ja tugevaks platvormiks säästva arengu ja kodanikuühiskonna organisatsioonide koostöö tugevdamine programmi prioriteetsetes valdkondades.

ELLUVIIMINE:

Põhjamaade (Soome ja Taani) ja Balti riikide (Eesti, Läti ja Leedu) partnerid on teinud koostööd, et edendada rohelist majanduskasvu ja jätkusuutlikkust ning suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide mõjuvõimu Põhjamaade ja Balti riikide piirkonnas, suurendades kodanikuühiskonna teadmisi ÜRO säästva arengu eesmärkide teemadel ning parandades valitsusväliste organisatsioonide suutlikkust ja koostöövõimalusi.

Kokku viisime ellu 2021 aastal kaks projekti tegevust, mis hõlmasid järgmist:

Projekti avaüritus ning rahvusvaheline kohtumine "Global Conversation 2021" (konverents), mi toimus 27.-29. augustil 2021 Narvas, Eestis. Konverentsil kohtusid rahvusvaheline publik, sihtrühmad ja kõrgetasemelised sidusrühmade ja vabaühenduste esindajad, et arutada ÜRO säästva arengu eesmärkide keerulisi teemasid.

Kohtumise raames toimusid erinevaid arutelusid, koolitusi ja töötubasid, mis oli seotud eelkõige säästva arengu eesmärkide süvalaiendamise ja vabaühenduste töös. Ürituse lisaväärtus seisnes ka isiklike/organisatsioonide kogemuste vahetamises, kodanikuühiskonna kaasamise ja uute roheliste tehnoloogiate parimate tavade tutvustamist/algatamist.

Konverentsil osalejatel oli võimalus kuulata Christer Haglund, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eesti büroo direktori tervituskõne. Kõrgetasemeliste avalike arutelude raames arutati ÜRO ja kodanikuühiskonna rolli usalduse loomisel ja rahu edendamisel konfliktide ennetamisel, jätkusuutlikku majanduskasvu, uurides võimalusi ÜRO säästva arengu eesmärgi 8 (täielik tööhõive aastaks 2030) saavutamiseks, mida praktiliselt tutvustas Marthe Haugland, Põhjamaade Innovatsiooni vanemnõunik (Norra), kes pidas põhikõne "Põhjamaade ringikujulised ärimudelid"; Garba Diallo, MTÜ Crossing Borders (Taani), kõne "Kodanikuühiskonna panus ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamisse riiklikul ja piirkondlikul tasandil"; Madis Tilga, Põhjamaade Ministrite Nõukogu büroo Eestis, esines kõnega "Mõisted ringkasvust ja tulevikku sobivast majandusest" (Eesti); Jenni Kaupila, Soome ÜRO assotsiooni nõunik esines kõnega "Põhjamaade nägemus säästva arengu eesmärkide saavutamisest aastaks 2030: väljakutsed ja lahendused" ning aruteludel osalesid paljud teised korraldajate poolt kutsutud eksperdid Rootsist, Soomest, Taanist, Eestist, Lätist ja Leedust.

Politiiline deklaratsioon (avaldus) Kodanikuühiskonna panus ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 kohta pealkirjaga "Institutsiooniliste muutuste programm" ja kohalik tegevuskava töötati välja tulevase koostöö jaoks, et võtta kodanikuühiskonna meetmeid Põhjamaade ja Balti riikide koostöö tugevdamiseks ja kogemuste vahetamiseks partnerite vahel. Kuna üritus korraldati koostöös Euroopa Komisjoniga, ei olnud osalejad ainult Põhjamaadest ja Balti riikidest, vaid kaasati ka erinevaid rühmi ja sidusrühmi teistest piirkonnast, kuna see aitas meil tõsta teadlikkust ja edendada projekti rahvusvahelisel tasandil. **Kokku osales avaüritusel 49 inimest (43 füüsiliselt ja 6 virtuaalselt) Põhjamaadest ja Balti riikidest.**

Projekti teine üritus oli riikidevaheliste partnerite ja ekspertide koolitus "Kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamine koostöö ja parimate tavade abil" ning õppevisiit Soome kodanikuühiskonna organisatsioonidesse, mis toimus 3.-5. detsembril Helsingis, Soomes. II üritus oli peamiselt mõeldud Põhja- ja Baltimaade kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks, avaldades mõju säästva arengu eesmärkide saavutamisele ja edendades soolise võrdõiguslikkuse lähenemisviisi; see oli hea võimalus kõigile asjaosalistele saada rohkem teada Soome kodanikuühiskonna organisatsioonide tööst, eripäradest ja jagada parimaid tavasid kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamise kohta kohalikul tasandil. Koolitusprogrammi viisid läbi Jenni Kaupila, Anneli Ohvril, Ingrid Nielsen ja Laura Rajala, et osalejad saaksid parandada oma organisatsioonilist suutlikkust, suhtlemisoskusi, kaasamist ja poliitikat kujundamise tavasid. Samuti pakkus see uusi koostöövõimalusi, sest **koostöö tulemustena sai valmis projektitaotlus 2022. aasta Põhjamaade kultuuripunkti taotlusvooruks**, mida hiljem rahastati ja koostöö sai edu. Osalejatel oli võimalus kohtuda Soome kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajatega, nagu Soome ÜRO ühing ja FINGO võrgustik. **Kokku osales 44 inimest (41 füüsiliselt ja 3 virtuaalselt).**

Kokku 2021 aastal kahe ürituse raames võttis osa 93 inimest.

Viimane üritus oli rahvusvaheline konverents "Kodanikuühiskonna ideed Euroopa jätkusuutliku ja turvalise tuleviku jaoks", mille pidime edasi lükkama 2022. aastasse, kuna COVID 19 ja rahvusvaheline olukord Ukrainaga halveneb ning pärast partnerite ja rahastajatega konsulteerimist leppisime kokku, et korraldame ürituse 2022. aasta mais.

Saavutatud tulemused 2021. aasta lõpuks:

- Sihtrühm on õppinud, kuidas säästva arengu eesmärgi saaks saavutada kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil;
- Osalejad on saanud teadmisi ja praktilisi oskusi, kuidas kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi ja piirkondlikke inimõiguste, haridus- ja kodanikuühiskonna vahendeid, et valmistada ette ja rakendada noorte- ja täiskasvanute-sõbralikku poliitikat säästva arengu hariduse ja kodanikuühiskonna organisatsioonide mõjuvõimu suurendamise kontekstis;
- Kokku osales projektis 91 osalejat (hõlmab ainult kahe ürituse osalejaid)
- 2 rahvusvahelist tegevust viidi läbi täielikus koostöös Põhjamaade ja Balti partneritega.

- Loodi ja edasi arendati aktiivsete kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustik
- Töötati välja ja võeti vastu poliitiline avaldus poliitiline avaldus ja kohalik tegevuskava
- Osalejate tagasiside põhjal (skaala 1 väga kehvasti kuni 5 väga hea) hinnati projekti tehnilist rakendamist 4,42 ning projekti tegevuste ja ekspertide töö sisu 4,47, mis annab meile täieliku kindlustunde projekti edukuses.
- Töötati välja kommunikatsioonivahend (veebileht) <https://www.unsdg.ee/nordic-baltic-civil-society/>.

Projekti toetab Põhjamaade Ministrite Nõukogu toetusprogramm valitsusväliste organisatsioonide koostöök Põhjamaade ja Balti riikide vahel ning teised toetajad ja partnerid

3. KOOSTÖÖ – KOHALIKUL JA RAHVUSVAHELISEL TASANDIL

Valdkonna üldiseks eesmärgiks on edendada nii erialast kui organisatsioonilist koostööd nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil, et tagada organisatsiooni tegevuse efektiivsus ja luua vajalikke sidemeid käimasolevate projektide läbiviimiseks ning uute ideede genereerimiseks.

Koostöö põhitegevussuunad on järgnevad:

- **Valitsusinstitsioonid kohalikul ja riiklikul tasandil** nagu Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriminsiteerium, Siseministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Tallinna Linnavalitsus (n.h, Spordi- ja Kultuuriamet, Haridusamet, Sotsiaaltervishoiamet), Tartu Linnavalitsus, Narva Linnavalitus, Jõhvi Vallavalitsus, ja mitmed teised.
- **Riiklikud katuseorganisatsioonid teised juhtivad organisatsioonid** – Vabaühenduste Liit, Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Puuetega Inimeste Koda ja mitmed teised.
- **Haridusasutused** üle Eesti - n.n.: Narva Soldina Gümnaasium, Narva Keeltelütseum, Narva Keslinna Gümnaasium, Jõhvi Gümnaasium, Kohtla-Järve Ahtme Põhikool, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, Kiviõli Vene Kool, Kohtla-Järve Gümnaasiumis, Tartu Annelina Gümnaasiumis, Tallinna Lasnamäe Linnamäe Vene Lütseum, Tallinn Ehte Gümnaasium, Tallinn Keslinna Vene Gümnaasium, Tallinn Juudi kool, Tallinna Lasnamäe Gümnaasium, Kose Gümnaasium, Saue Gümnaasium, Tallinna Ülikool, Tallinna Tehnika Ülikool, Tartu Ülikool, Tartu Ülikooli Narva Kolledž jt.
- **Fondid ja sihtasutused:** Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Integratsiooni Sihtasutus, Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Briti Nõukogu, Euroopa Komisjoni Euroopa Kodanike Programm, Anna Lindh Foundation, Eesti Rahvakultuuri Keskus, Eesti Kultuurkapital ja palju teised.
- **Äriettevõtted** nagu Tallink Grupp, Tallink Hotels, Meresuu Spa Hotel, Vaba Lava SA, Lindakivi Kultuurikeskus, Thiale OÜ ja mitmed teised.
- **Mitmed teised piirkondlikult tegutsevad mittetulundusühendused** Tartumaal Virumaal ja Harjumaal.
- **Loodud on ka põhjalik koostöövõrgustik rahvusvahelisel tasandil** (Euro-Med- vabaühendused Vahemereriikidest, Euroopa - Aasia riikidest, Läänemere- ja Põhjamaade riikidest koostööpartnerid laste ja noortevabaühendused, loovuse ja säästvaarengu edendajad Euroopa Liidu piirkondest jt.)

Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustik

2021 a. Sillamäe LÜ pidas sisuka koostööd oma partneritega ning võrgustiku aktiivse liikmetega ning aasta jooksul viidi läbi koostöökohtumised ning arutleti põhipunkte mida sügisel Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna ümarlaval. Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna võrgustik toob kokku kodanikuühendusi, kelle (ühiks) tegevuspiirkonnaks on Ida-Virumaa. Nende seas on nii vabaühendusi, sihtasutusi, asumiseltsi kui ka valdkondlike astused/organisatsioone. Võrgustik oli loodud 2015. aasta veebruaris ning hetkel võrgustiku tööd koordineerib - Sillamäe Lastekaitse Ühing.

2021 aastal jätkati koostöö arendamist võrgustiku liikmetega, arutledes nende arengu vajadused ning kaardistades kodanikuühiskonna arengu väljakutsed ning koostöövorme (infovahetus kodanikuühiskonna teemadel, teeunstepakkumine ning koostöö taasalgatamine IVEKiga. Tuleva aastatel võrgustiku eesmärgiks on viia Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustiku tegevus jätkusuutliku ja pideva arenguni läbi võrgustiku liikmete võimeistamise (koolitamine) ja võimekuse tõstmise ning võrgustiku tegevuse eesmärgistamise ja arengu soodustamise (ka läbi ühise projektitegevuse näiteks kaaskorraldades tuleva Noortefoorum ja tunnustamisüritused, Virumaa perede suvekooli ning ka Kodanikuühiskonna Foorumi 2022 või 2023 aastal). Võrgustiku koosolekud on toimunud iga kvartal mida juhtis Sillamäe Lastekaitse Ühing.

MUU KOHALIKU TASANDI TEGEVUS

EKAKi tegevus

Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni (EKAK) kiitis Riigikogu heaks 2002. aasta detsembris. Kontseptsioon sõnastab kodanikuühenduste ja avaliku võimu partnerluse alused ja raamistiku kodanikuaktiivsuse elavdamiseks ja demokraatia tugevdamiseks Eestis. Selle rakendamiseks loodi ka Vabariigi Valitsuse ja kodanikuühenduste vaheline ühiskomisjon. 2012 aastal toimunud avaliku konkursi järgselt on Sillamäe Lastekaitse Ühing valitud üheks üheksast kodanikuühenduste esindajaks EKAKi ühiskomisjoni ning ka sinna juurde loodud vabatahtliku tegevuse ja avalike teenuste delegerimise töörühma. Komisjoni koosseisul puudub ajaline piirang. 2021 aastal on toimunud üks EKAKi

koosolekud, mille raames SLÜ on seisnud venekeelsete vabaihenduste huvide eest, osalenud uue kodanikuühiskonna arengukava valmimisprotsessis ja muudes EKAKI komisjoni küsimustes. Ühiskomisjon koosolek toimus Siseministeeriumis ja virtuaalselt [31.05.2021](#) (mille raames arutati ja heakskiiti „Kodanikuühiskonna arengukava 2015–2020“ lõpparuande, tehti ülevaade „Sidus Eesti 2030“ arengukava koostamisest ning kodanikuühiskonna programmi „Kogukondlik Eesti“ aastateks 2022-2025 uuendamisest ning teavitati KÜSKI arengust ja muudest küsimustes“. 28.09.2021 toimus Riigikogu kolme komisjoni ühisistung. Sillamäe Lastekaitse Ühingu EKAKI komisjonis jätkuvalt esindab Vassili Golikov.

RAHVUSVAHELINE TASAND

Sillamäe Lastekaitse Ühingu esindajad on aasta jooksul osalenud erinevates rahvusvahelistes üritustes, konverentsides ja töökohtumistes, millest suurimad ja olulisimad olid järgnevad: Global Conversation 2021; Põhja- ja Baltimaade teekond säästva arengu eesmärkide saavutamise suunas; "Ülemaailmne säästva arengu eesmärkide kokkutulek 2021: Õppida, kuulata, arutada, otsustada" ja teised üritused s.h. virtuaalsed.

Sillamäe Lastekaitse ühingu jaoks prioriteedik on ka jätkusuulik rahvusvaheline koostöö Vahemereriikide,- Põhjamaade, - Euroopa Liidu piirkondades kodanikuühiskonna ja muu teemadel 2021 aastal.

Sillamäe Lastekaitse Ühing jätkuvalt edendab oma koostööd kodanikuühiskonna valdkonnas oma Vahemereriikide partneritega Egiptusest (Biblioteca Alexandrina), Tuneesiast (We love Sousse), Kreekast (The House of Europe in Rhodes) jt asutued, kellega koostööd edendame kodanikuühiskonna ning noortevõimistamise arengu programm panustades ühiselt säästva arengu edendamisele, kultuuridevahelise suhtlemisele, hariduse ja demokraatia ning rahvusvahelises koostöö edendamisele.

Kaasates erinevaid spetsialiste ning pidades ühised kohtumised, arutelud ning vahelist algatusi. Tore oli kinnitada, et jätkuvalt Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel oleme saanud võimaluse nii ise osaleda rahvusvahelistes üritust näiteks Soome konverentsil kui ka tuua Eestisse tundud ja kogunud valdkondlike eksperte järgmistest riikidest: Tuneesiast, Argentinast, Egiptusest, Kreekast, Poolast, UK, USA jt.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu rahvusvaheliste ürituste raames alati kasutab võimalust edendada koostööd ja usaldusväärust Euroopa, Vahemereriikide, Põhjamaades ja muu piirkonnas, vahel läbi dialoogi, teadlikuse tõstmise ja uue kogemuse saamise ning tähtsaksimuste arutamise kaudu. Tuginedes eelmise suure koostööprojektide kogemuse ning ka ühisearutelu raames, oleme veendunud, et Eesti kodanikuühiskonna esindajad on huvitatud koostöö jätkamisel ja arendamisel, läbi konkreetse algatuste ja ühisprojekte, mida arendame jooksuvalt kui ka 2022a.

Kahjuks COVID 19 pandeemia puhuil ei õnnestunud meil plaanitud 2021a korraldada eriõppevisiidid meie partneri riikides kodanikuühiskonna esindajate, meedia ja ametnike vahel koostööfoorumi Eestis, et jätkata meie vaheline koostöödialoog ning valmistada ette ühiskoostöö tegevus 2020-2022 aasta raames.

Rahvusvaheline koostöö edendatakse rohkem 2022 aastal kuna organisatsiooni meeskond koos rahvusvaheliste partneritega Euroopa Liidust, Põhjamaade ja Läänemeriikidest teostanud ja teostamas 5 koostööprojekte, nende hulgas peamised on „Towards to Inclusive and Sustainable Europe“ mida toetatakse Euroopa Komisjoni, Kodanike Euroopa programmide raamest ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel ning projekt „Together towards green, sustainable and digital society of Nordic-Baltic region“ mida toetab Põhjamaade Ministrite Nõukogu Nordplus programm.

4. ORGANISATSIOONI ARENDAMINE

Meeskondlike ja individuaalsete kompetentsuste arendamiseks, mida saaks kasutada organisatsiooni tegevuse tõhustamiseks, osales Sillamäe Lastekaitse Ühing erinevatel koolitustel nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil.

1. Sillamäe Lastekaitse Ühing osales järgnevatel koolitustel ja konverentsidel, mille ülevaade leiab veebilehel [www.sscw.ee](#) (2021 tegevusaastal), kuid peamised traditsioonilised üritused: Lastekaitse Liidu, Eesti Noorteühenduste Liidu, Eesti Arengukoostöö Ümarlaua ning AMETEO Üldkogud, koolitused, koosolekud ja teised üritused mis panustasid prganisatsiooni võimekuse arendamisele ja kaasatusele..

2. **Projekti meeskond on ka igakuuliselt kirjutanud projekte kohalikesse ja rahvusvahelistesse taotlusprogrammidesse** ja toetanud ning andnud partnerite esitatud projektidele kaaskirju partnerina ning vajadusel avaldanud toetust nende esitamisele erinevatesse taotlusprogrammidesse nagu Sotsiaalministeeriumi vahendid (rtk.ee), Kodanikuühiskonna Sihtkapital toetuse meetmed, KOP programm, Integratsiooni Sihtasutus, KULKA, Rahvakultuuri Keskus, Kultuuriministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Välisministeerim, Euroopa Komisjoni rahastus programmid (Sotsiaalfond, Creative Europe, Europe for Citizens), Euroopa Nõukogu, Anna Lindh Foundation, Asia-Europe Foundation, Põhjamaade Nõukogu, Rootsi ja Soome suursaatkonnad, Tallinna Linnavalitsuse toetuse meetmed ja mitmed teised.

3. [SSCW laste ja noorte abifond](#)

Sillamäe Lastekaitse Ühingu (SSCW) tegutsev Fond on asutatud 12. oktoobril 2015. aastal Fondi eesmärgiga aidata raskes olukorras lapsi/noori, kes vajavad toetust oma annete arendamises.

MTÜ Sillamäe Lastekaitse Ühingu laste ja noorteabi fondi stipendiume jagatakse kaks korda aastas, märtsi- ja septembrikuus fondi komisjoni otsusega. Rohkem informatsiooni on lehel: [www.foundation.sscw.ee](#). Fondi stipendiumite eesmärgiks on toetada lapsi/noori ja tugevdada nende võimet haridusprobleeme lahendada, soetada spordivarustust, reisida, osaleda erinevates võistlustes ning uute oskuste õppimises.

Sihtgrupp on andekad lapsed lasterikastest või ilma toitjata jäänud või üksikvanemaga, vähemkindlustatud peredest vanuses alla 19. aasta ning andekaid noored (ka vanemad kui 19 a.) üle Eesti. Sillamäe Lastekaitse Ühingu Fondi stipendiumi taotlejalt eeldatakse märkimisväärsed saavutusi õppetöös (aineolümpiaadid)/ ühiskondlikutöös või muul harrastataval alal (spordivõistlused, konkursid vms). Stipendiumi peamiseks eesmärgiks on toetada last ja noort/täiskasvanut ning laiendada tema võimalusi oma ande edasiarendamiseks. Aastal on ühe stipendiumi suurus kuni 500 eurot, kui komisjon ning fondi juhatus on teinud eri otsuseid (stipendiumi suuruse kui ka taotleja vanuse suhtes).

Stipendium on personaalne ning see on ette nähtud:

- osalemiseks aineolümpiaadidel, konkurssidel või spordivõistluste osalemiseks;
- huvi-, spordi- või keeltekooli (ringi) õppemaksu tasumiseks ja õpevahendite soetamiseks.
- igakuiseks isemajandamiseks

Sillamäe Lastekaitse Ühing jagas kokku 18 stipendiumit 2021 aastal summas 9540 eur.

Stipendiumite saajate nimekiri: <http://foundation.sscw.ee/stipendiaadid/>

Uudised stipendiumite üleandmisest:

- Sillamäe LÜ Fondi Stipendiumide pidulik üleandmistseremoonia 26.08.21 kell 16.00 Narvas
- Sillamäe LÜ Fondi Stipendiumide pidulik üleandmistseremoonia 24.09.21 kell 17.00 Tallink Spa Hotellis

4. Teavitustegevus

2021 aastal organisatsiooni pealehe www.sscw.ee kõrvale on arendatud ja toetanud endiselt ka teisi projektispetsiifilisi lehekülgi. Jätkuvalt teavitab SLÜ oma venekeelse lugejad mis toimub Eesti kodanikuühiskonnas. Individuaalsete projektide raames on koostatud trükiseid ja erinevaid info- ja õppematerjale.

Kogu nimekiri 2021 aasta väljunditest on järgnev:

Infokampaania projektide raames (sotsiaal, hariduse, kultuuri ning vabatahtliku teemal).

Infovoldikud ja trükised programmides/ projektidest

- LÕP programm - Kogumik "TOPS" (vene keeles)
- NLP programm - Noorte loovuse arenguprogramm „Loomingulised Eestimaa noored 3.0“ infovoldik (eesti/vene keeles)
- JSAP programm - Global Conversation 2021 - turundus materjalid, infovolk, ja Tallinna deklaratsioon
- ENP programm- Noorte sügiskool "Hoolin, kaasan ja mõistan 3.0" - infovoldik
- CMP programm - Co-management noorte osaluse programmi voldik
- VTKAP program - Vabatahtliku tegevuse programmi voldik ja kokkuvõtteid
- SVÕ programm - Soolise võrdõiguslikkuse ja noorte võimendamise programm õppematerjalide kogum
- JSAP - „Üheskoos rohelise, jätkusuutliku ja digitaalse ühiskonna suunas Põhjamaade-Balti piirkonnas (õppejuhend, voldikud)
- LP, JSAP, INT programmid – "Kaasava ja jätkusuutliku Euroopa poole" projekti turundus ja kommunikatsioonikomplekt (voldikud, logod, lendlehed, video, PVC, kogumik).
- MPO programm - Critical thinking media õppejuhend ,
- Sillamäe Lastekaitse Ühingu koolitus- ja õppematerjalid

Veebilehed (ja kaasnevad interaktiivsed lahendused)

Foorumite veebileht koos kõikide foorumeid puudutavate materjalidega <http://foorum.sscw.ee/>. Veebilehed on nii eesti, inglise, vene keeles. Erilehed oli tehtud ka aasta kõige suurema projekti jaoks ÜROa jätkusuutliku arengu edendamise ning rohelise ja säästliku täiskasvanuhariduse ja elukestva õppimise veebilehel www.unsdg.ee ning noorte loovuse arenguprogramm „Loomingulised Eestimaa noored“ jaoks: www.loovus.sscw.ee kus on leitav kõik loovad, haridusega seotud ja muud materjalid. Meedia programmi „Kriitiliselt mõtleva meedia“ raames oli väljatöötatud programmi veebileht www.meedia.sscw.ee ning lähiajal valmivad digitaalselt materjalid mis toetaks vabameedia, kriitilise mõtlemise ning uute ja propagandna vabalt teavitus platfiori tekkimine. Üks suurematest lipulaeva projekti „Kaasava ja jätkusuutliku Euroopa poole“ veebilehe loomine ja edasiarendamine www.inclusiveeurope.eu ning sellega seotatud interaktiivsed lahendused mis toetavad demokraatiat ja kodanikuosalust. Jätkuvalt toimetatakse infot ka laste ja noorte abifondi veebilehel www.foundation.sscw.ee

Tunnustus ja tunnustus üritused

Tunnustus üritused:

- Traditsiooniline tunnustus üritus "Laste Sõber 2021" 25. augustil 2021.
- Traditsiooniline tunnustus üritus "Aasta 2021 vabaühendus", "Noor sädemek" 24. septembril 2021.

Tänu meie aasta toetajatele ja partneritele - Tallink Grupp, Lastekaitse Liit ja partnerile Tallinna Georg Otsa Muusikakool ning teised haridus ja sotsiaalasutused.

Selle aasta projektide raames on selle aasta tegevuste meediakajastus jätkuvalt laiapõhjaline ja toimunud endiselt nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil ja hõlmanud nii traditsioonilist meediat läbi trükiväljaannete, raadio ja televisiooni kui veebilehekülgi ja internetiväljaandeid erinevate internetiväljaannete. Kajastus on toimunud eesti, vene ja inglise keeles. Eriti suurel määral sai kajastust säästva arengu edendamise „Global Conversation 2021“, Täiskasvanuharidus ja elukestev õppe programm Põhjamaade ja Balti riikide vahel, Põhjamaade- ja Baltimaade kodanikuühiskonna ja vaheline koostöö, Eesti siseseid üritused (Harjumaal, Tartumaal ja Virumaal), erivajadustega noortele suunatud III suvekool, soolise võrdõiguslikkuse noorteprogramm, noorte loovuse arenguprogramm, IX Noorfoorum ja Kodanikuühiskonna Foorum, kriitilismõtlemise ja meediakirjaoskuste programm ning meie rahvusvahelised koostöö algatused.

3. Rahastus ja toetused

Projekti meeskond on ka igakuuliselt kirjutanud projekte kohalikesse ja rahvusvahelistesse taotlusprogrammidesse ja toetanud ning andnud partnerite esitatud projektidele kaaskirju partnerina ning vajadusel avaldanud toetust nende esitamisele erinevatesse taotlusprogrammidesse nagu Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Integratsiooni Sihtasutus, Briti Nõukogu, KULKA, Kultuuriministeerium, KIK, Haridus- ja Teadusministeerium, Euroopa Komisjoni programmid, Anna Lindh Foundation, Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Eesti Töötukassa ja mitmed teised. Kokku Sillamäe Lastekaitse Ühing on esitanud 41 erinevat projekti Eessti siseste ja rahvusvaheliste fondidesse.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu peamised rahastajad 2021. aastal olid: Kodanikuühiskonna Sihtkapital (15975 eur), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (EAS – 30000 eur), Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo (5950 eur), Euroopa Komisjon (32625 eur), Briti Nõukogu (23900 eur), Uddannelses- og Forsknings (Nordplus programm – 12982 eur) Kultuuriministeerium (Eesti Rahvakultuuri keskus – 8800 eur), Eesti Kultuurkapital (3000 eur) ning kindlasti palju annetajad ja toetajad.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Varad		
Käibevarad		
Raha	153 620	22 643
Kokku käibevarad	153 620	22 643
Põhivarad		
Materiaalsed põhivarad	0	1 607
Kokku põhivarad	0	1 607
Kokku varad	153 620	24 250
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	68	1 768
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	130 148	0
Kokku lühiajalised kohustised	130 216	1 768
Kokku kohustised	130 216	1 768
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	22 482	15 678
Aruandeaasta tulem	922	6 804
Kokku netovara	23 404	22 482
Kokku kohustised ja netovara	153 620	24 250

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	500	400
Annetused ja toetused	143 342	57 402
Tulu ettevõtlusest	12 722	10 262
Muud tulud	2 584	0
Kokku tulud	159 148	68 064
Kulud		
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-133 789	-45 031
Jagatud annetused ja toetused	-9 540	-2 540
Mitmesugused tegevuskulud	-4 791	-4 463
Tööjõukulud	-10 107	-9 226
Kokku kulud	-158 227	-61 260
Põhitegevuse tulem	921	6 804
Intressitulud	1	0
Aruandeaasta tulem	922	6 804

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	500	400
Laekunud annetused ja toetused	288 433	57 402
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	12 722	10 262
Muud põhitegevuse tulude laekumised	2 735	0
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-9 540	-2 540
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-153 767	-49 494
Väljamaksed töötajatele	-10 107	-9 226
Laekunud intressid	1	0
Kokku rahavood põhitegevusest	130 977	6 804
Kokku rahavood	130 977	6 804
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	22 643	15 839
Raha ja raha ekvivalentide muutus	130 977	6 804
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	153 620	22 643

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	15 678	15 678
Aruandeaasta tulem	6 804	6 804
31.12.2020	22 482	22 482
Aruandeaasta tulem	922	922
31.12.2021	23 404	23 404

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sillamäe Lastekaitse Ühingu raamatupidamise aastaaruanne 2021. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus ehk raamatupidamise toimikonna juhendid. Aastaaruande koostamisel on kasutatud jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid. Aruandes esitatud aruandeaasta andmed on olulises osas võrreldavad 2020. majandusaasta andmetega. Aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutus toimunud tehingud teostatakse ainult eurodes. Kontodele laekuvad vahendid konverteeritakse eurodesse.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, mis on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega. Ostjatelt laekumata nõudesummad hinnatakse individuaalselt lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Finantskohustised

Kõik võlakohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste võlakohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, seetõttu kajastatakse lühiajalised võlakohustused bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse üldmeetodit. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on ostjale üle läinud ning tulu tehingust ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt määrata. Aruandekuupäevajärgsed sündmused Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutanud asjaolud, mis ilmsid aruandekuupäeva ja aruande koostamise päeva vahelisel perioodil, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

2020. alguses puhkenud koroonaviiruse pandeemia on aruande koostamise ajaks levinud üle kogu maailma, põhjustades häireid majandustegevuses. Kuna olukord on ebakindel ning kiirelt muutuv, ei pea juhatus võimalikuks raamatupidamise aastaaruande koostamisel anda kvantitatiivset hinnangut haiguspuhangu võimaliku mõju kohta ettevõtte järgmise perioodi finantsnäitajatele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Kontol	150 720	21 241
Kassa	2 900	1 402
Kokku raha	153 620	22 643

Lisa 3 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2021	2020
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	500	400
Kokku liikmetelt saadud tasud	500	400

Lisa 4 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Sihifinantseerimine tegevuskuludeks	143 342	57 402
Kokku annetused ja toetused	143 342	57 402
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	15 975	12 815
Kultuuriministeerium (Eesti Rahvakultuuri keskus)	8 800	0
Integratsiooni Sihtasutus	0	6 548
Eesti Kultuurkapital	3 000	1 100
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (EAS)	30 000	0
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo	5 950	4 200
Euroopa Komisjon	35 625	0
Briti Nõukogu	23 900	8 000
Uddannelses- og Forsknings (Nordplus programm)	12 982	0
Lastekaitse Liit	300	300
Rootsi suursaatkond	0	800
Konrad Adenauer Stiftung	0	1 200
Eraisikud ja äriettevõtted	6 810	22 439

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2021	2020
Rahaline annetus	143 342	57 402
Kokku annetused ja toetused	143 342	57 402

Lisa 5 Tööjõukulud

(eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	7 432	6 820
Sotsiaalmaksud	2 675	2 406
Kokku tööjõukulud	10 107	9 226
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	2

Lisa 6 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2021	31.12.2020
Füüsilisest isikust liikmete arv	248	203

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 24.06.2022

SILLAMÄE LASTEKAITSE ÜHING (registrikood: 80045175) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IRINA GOLIKOVA	Juhatuseliige	20.07.2022
Resolutsioon:	Juhatuseliigelt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest on läbi vaadanud ja heaks kiitnud üldkogu poolt.	
STEPAN BONDARENKO	Juhatuseliige	21.07.2022
Resolutsioon:	Juhatuseliigelt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest on läbi vaadanud ja heaks kiitnud üldkogu poolt.	

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Noorte- ja lasteühendused ning noorte ja laste heaolu edendavad ühendused	94993	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 3972226
Faks	+372 6250059
Mobiiltelefon	+372 55602993
E-posti aadress	info@sscw.ee
Veebilehe aadress	www.sscw.ee